

LIBRARY OF CONGRESS.

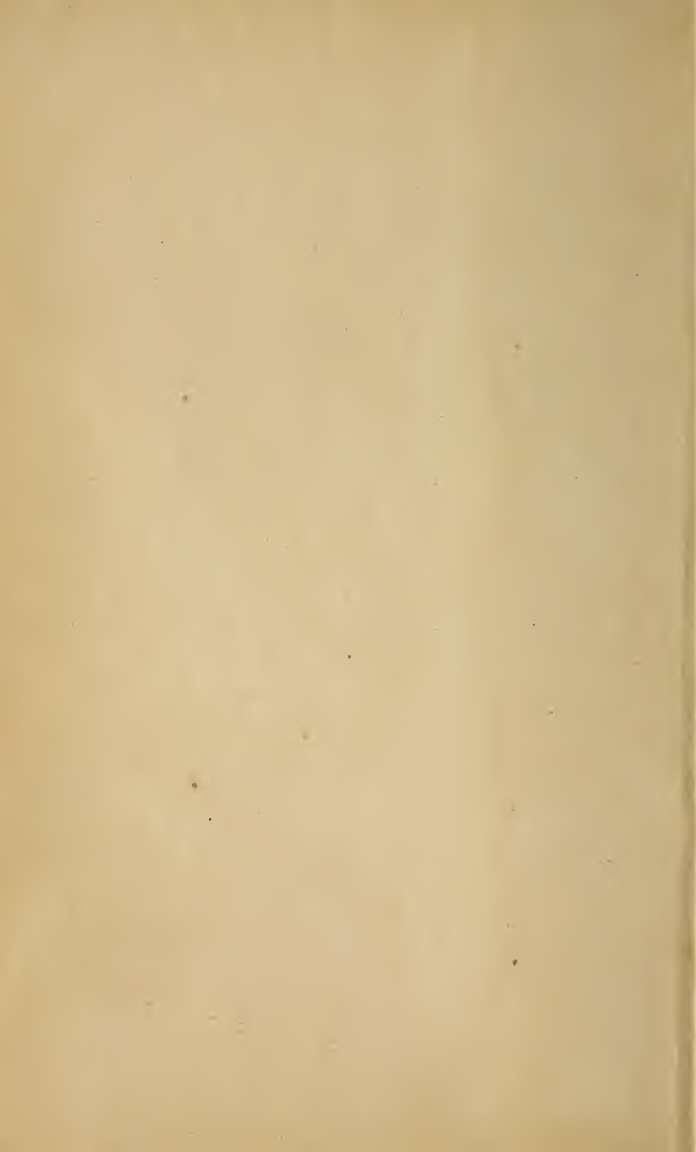
[SMITHSONIAN DEPOSIT.]

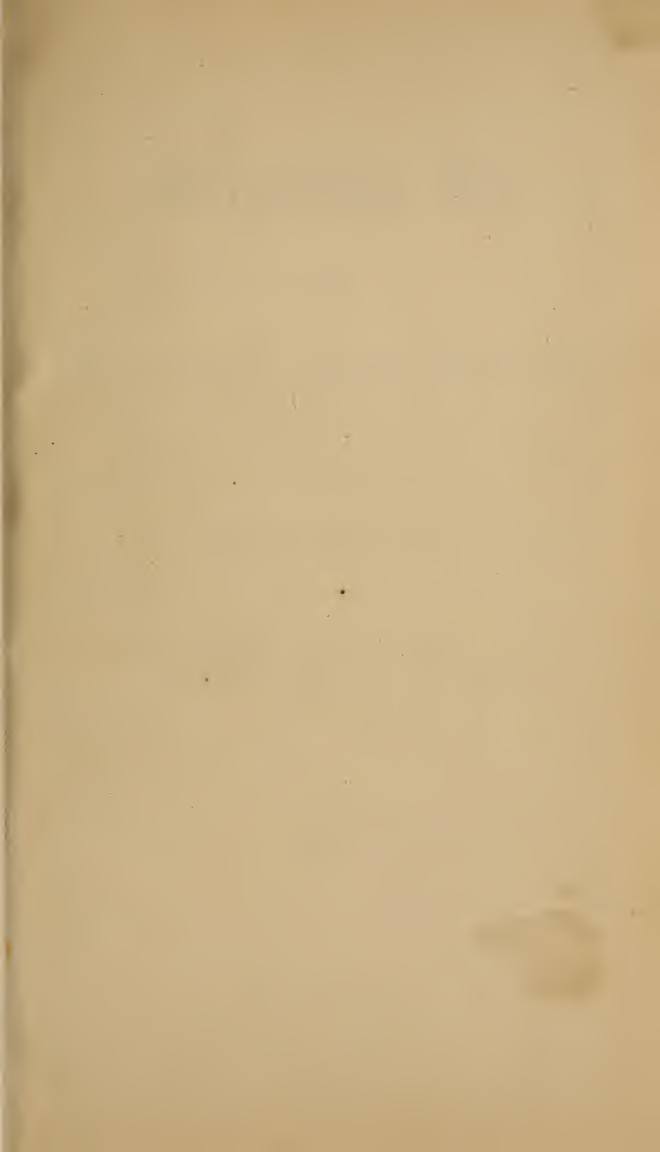
Chap. BV4501

Shelf , 093

UNITED STATES OF AMERICA

Salighedens Dei

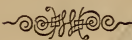
eller

Raad til den Vakte.

Af

Ashton Orenden.

Oversat fra det Engelske,
Efter Originaludgaven i 136000 Expl.

70584

Bergen, 1869.

Hos Edd. B. Giertsen.

BV4501

.093

THE LIBRARY
OF CONGRESS
—
WASHINGTON

I n d h o l d.

	Pag.
Forfatterens Fortale	5
1ste Capitel.	
Hvad det er at blive vakt	7
2det Capitel.	
Saligheden. — Hvorledes den opnaaes. . .	15
3die Capitel.	
Hjælp paa Veien.	
Sabbatsdagen. — Guds Hus. — Offentlig Bøn. — At høre Guds Ord. — Den hellige Nadver. . .	22
4de Capitel.	
Hjælp paa Veien.	
Den enkeltes Bøn og Pris	39
5te Capitel.	
Hjælp paa Veien.	
Bibelen	56
6te Capitel.	
Hjælp paa Veien.	
Religiøse Bøger. — Religiøs Dmgang. — Overveielse. — Dmgang med Gud. — Selvprøvelse	66
7de Capitel.	
At være Kirke-Medlem	81
8de Capitel.	
Farer udenfra.	
Verden. — Letsindige og ugudelige Venstabsforbin- delse. — Forfølgelse	90

9de Capitel.

Farer indenfra.

Et ondt Hjerte. — Stolthed. — Hefligt Sind. — Ubarmhertighed. — Egentjærlighed. — Dobenskab. — Slette Baners Indflydelse	106
--	-----

10de Capitel.

Satans Fristelser	126
-----------------------------	-----

11te Capitel.

Banskeligheder.

Svaghed i Troen. — Følelse af Syndighed. — Flygtige Tanter under Bønnen. — Den Pligt at bekjende Christus. — Banskelige Steder i Skriften	142
---	-----

12te Capitel.

Advarfles.

Sand og falsk Anger. — En vakkende Livsgang. — Religiøs Overspændthed. — Falsk Lærdom	159
--	-----

13de Capitel.

Pligter.

Mod Gud. — Mod sin Familie. — Mod sine Med= christne. — Mod de Verdsligsindede. — Mod Hed= ningerne. — Mod sig selv	171
---	-----

14de Capitel.

Dpmuntringer	187
------------------------	-----

15de Capitel.

Fremgang og Tilbagefald	196
-----------------------------------	-----

16de Capitel.

Sorgens Undervisning	205
--------------------------------	-----

17de Capitel.

Nyttighed	213
---------------------	-----

18de Capitel.

Lyksalighed	225
-----------------------	-----

Forsfatterens Fortale.

Jeg skriver denne Bog særlig for en vis Klasse Mennesker — ikke en synderlig stor Klasse, er jeg bange for, men sikkerlig en meget vigtig Klasse. Disse Blade indeholde nogle christelige Raad til dem, som ved Guds Barmhertighed ere vakte fra deres aandelige Søvn, og som nu føle, at de have en stor Reise for sig, og at der er et lykkeligt Land, som de hjerteligt længes efter en Dag at naa. Og dersom jeg ikke tager feil, ere disse Folk netop saadanne, som ere rede til at modtage med hjertelig Glæde nogle faa Raad fra En, som gjerne vil føre dem paa rette Veie.

Hører du, min kjære Læser, til denne Klasse? Begynder du at føle dig bekymret for din Sjæl? Er det alvorlige Raab, som kom fra Fangevogterens Hjerte i Philippi, bleven dit Hjertes Sprog: „Hvad skal jeg gjøre for at blive salig?“ Dersom dette er Tilfældet, lykkelig er da du. Det er Guds Bærk; intet mindre end hans almægtige Kraft har vakt dig; og den samme Magt kan holde dig fast indtil Enden. En Sjæls Frelse er

Guds Værk fra først til sidst. Men det behager ham at bruge Præster, Bøger og forskjellige andre Redskaber til at arbejde paa hans Værk i Sjælen, og til omsider at bringe den til Himmelen.

Nu vel, dersom jeg kjender noget til din Sjæls hemmelige Historie, tror jeg ikke, jeg tager Feil i at sige, at mangen Vanskelighed og mangen Tvivl ofte møder dig. Nogle faa Ord til Veiledning, og nogle Raad ville derfor ikke være af Veien. Maaſke du siger: „Det er netop, hvad jeg ønsker. Dersom En blot vilde tage mig ved Haanden og lede mig gjennem Vanskelighederne, vilde ſaadan Hjælp i Sandhed være velkommen, og den vilde ikke blive til liden Støtte for mig i min nærværende Sjælstilstand. Vis mig blot Salighedens Vej, og jeg vil bestræbe mig for ved Guds Hjælp at vandre paa den.“

Den Hellig-Aand være da baade din og min Ledſager, veiledende mig i hvad jeg ſkal sige, og dannende dit Hjerte ſaa, at du kan drage Nytte af mine Ord!

Salighedens Vei.

1ste Capitel.

Hvad det er at blive vakt.

Vi vide Alle, hvad naturlig Søvn er. Legemet har for en Tid tabt sin Kraft. Det er tilfyneladende dødt og ubevægeligt. Dinene se ikke, Tungen taler ikke, Hænderne og Fødderne bevæge sig ikke. Dets Tilstand er som et Uhr, naar det ikke er trukket op. Vi vide ogsaa Alle, hvad det er at blive vakt af saadan Søvn. Vi ere saa at sige blevne bragte tilbage til Liv. Vi faa nye Kræfter. Bort Syn er gjengivet os, og al vor tabte Sthyrke er vendt tilbage.

Nu er der en Ting, som kaldes „aandelig Søvn,“ — Sjælens Søvn. — Ak! mange Sjæle sove paa denne Maade! Er det ikke saa? — Eller, hvoraf kommer det, at, naar der er talt til os om „en tilkommende Bredde,“ da saa saa gjøre Noget for at undgaa den? Hvoraf kommer det, at saa saa søge Himmelen, naar den er tilbudt os? — at omendskjønt Christus har udøst sit Blod, saa saa bryde sig derom? — O! det er altfor sandt, at Menneskene, med Hensyn til deres Sjæle og Ewigheden, sove.

Derfom vi ønske at vide, hvoraf det kommer, at denne Søvn er falden paa os, kunne vi blot se hen til 1ste Mosebogs 3die Capitel. Der lære vi, at da Synden først kom ind i Verden, blev Mennesket en falden Skabning; dets Sjæl blev fra det Dieblig ligesom bedøvet; thi en dødelig Søvn kom over det. Og deraf kommer det, at vi finde Mennesket med Hensyn til verdslige Ting altid i fuldt Liv, men stedse tung og døsig, ja endog død, naar det gjælder aandelige Ting.

Var det ikke engang saaledes med dig? Maaſte har du levet 10, 20, eller endog 40 Aar uden nogen ret Bekymring for din Salighed eller for den tilkommende Verden. I dine første Barndomsdage blev du høitideligt bragt til Christus; du blev givet til ham i din Daab; du blev regnet blandt hans Faar; du blev mærket som en af hans; den gode Hyrde modtog dig i sin Barmhertigheds Arme. Men af hvor snart du forlod ham; du bar endnu hans ærede Navn; du kaldte dig endnu en Christen, og andre kaldte dig ogsaa saaledes; men det var alt. Der kunde siges om dig, som der sagdes om de Christne i Sardes: „du har Navnet af, at du lever, endog du er død.“ Tænk hvorledes din Tilstand var dengang. Du hørte om Himmelen; men du tænkte lidet paa den. Du hørte om Helvede; men det lød for dig som en Fortælling, du ikke behøvede at lytte til. — Du hørte om en Frelser; men hans Kjærlighed trængte ikke ind i dit Hjerte. Du troede vel paa ham som Verdens Frelser; men du anraabte ham aldrig om at frelse dig. Han syntes for dig blot som

en Fremmed langt horte, og du brød dig ikke om at nærme dig ham. Du hørte om det evige Liv; men Verdens forgjængelige Ting var alt, hvad du brød dig om. Du gjorde Forberedelser for tilkommende Dage og Aar i denne Verden; men ingen Forberedelser bleve gjorte for den Verden, som er evig. Du var skarpsynet og nidkjær nok, naar det gjaldt jordiske Ting; du fulgte med megen Svrigthed Verdens Forretninger og Fornøielser; men de Ting, som angif din Sjæl, bleve enten forsømte eller udførte langsomt og dovent, og din Aand bevægede sig som Pharaos Bogn, da Hjulene vare af. Du læste sommetider i Bibelen, maaske daglig; men det syntes dig en kjedelig Bog, den interesserede dig ikke, den naaede blot Overfladen. Du gjentog daglig Bønnens Ord, men du bad aldrig. Der var intet Hjertets Arbeide hos dig. Du lyttede til Prædikener; men Evangeliet gif forbi dit Sind, netop som den klare Solstraale glider over det luftede Vindue uden at komme ind. Alt var Lys omkring dig — et velsignet Lys herovenfra, — men dit Hjerte var lukket, og ikke en eneste Straale trængte igjennem.

Og hvad andet kan siges om dig, end at din Sjæl sov hele denne Tid — sov fast; du blundede ikke alene, men du var henfalden i en dyb, grundig Søvn. Der var ingen Følelse, intet Liv i den. Dog — nu er maaske ved Guds Barmhjertighed din Tilstand aldeles forandret. Du ser klarligen Ting, som du for nogle Maaneder eller for nogle faa Aar tilbage slet ikke saa. Du er nu vakt; du føler en Bekymring, som du aldrig før

følte. Din eneste og første Tanke gaar ud paa, hvorledes du kan faa Forladelse, og hvorledes Saligheden kan blive din; hvorledes du nu kan blive tilgivet og antaget af Gud, og hvorledes du herefter kan blive indlemmet blandt hans Helliges velsignede Samfund. Din Tilstand er meget lig den forlorne Søn, den Gang han „kom til sig selv“ og sagde: „jeg vil staa op og gaa til min Fader og sige til ham: Fader, jeg haver syndet mod Himmelen og mod dig, og jeg er ikke længere værdig at kaldes din Søn.“ (Luk. 15, 17 — 19). Det er med dig, som det var med Lydia, da „Herren oplukkede hendes Hjerter“ (Ap. Gj. 16, 14). Ligesaa stor Forandring er der foregaaet med dig som med St. Paulus, der fra at være en blind Forsfølger af Christus blev en af hans mest nidkjære og opofrende Efterfølgere. Fra dine Dine som fra hans, ere „Skjællene faldne,“ og „ligesom du før var blind, saa ser du nu.“ (Ap. Gj. 9, 18; Joh. 9, 25). Det er vel sandt, du ser endnu ikke alt, thi der er endnu hos dig noget Mørke; men dog ser du meget, som du før ikke saa.

Og føler du dig ikke selv som et Menneske, der er vaagnet op af Søvn? synes det dig ikke, som du er i en ny Verden? Føler du ikke, at disse Ord passe bedst til din Tilstand: „dersom nogen er i Christo, han er en ny Skabning; det gamle er forbigaaet, se Alt er blevet Nytt.“ (2 Cor. 5, 17). Et nyt Liv synes at have aabnet sig for dig; du har nye Følelser, nye Gjenstande at leve for, nyt Haab at opmuntre dig med, og du har traadt i Tjeneste hos en ny Herre.

Tænk min kjære Ven, hvor stor har ikke Guds Kjærlighed været mod dig, hvor stor er ikke den Overbærenhed, han har vist dig, og den Taalmodighed, hvormed han har ventet paa, at du skulde vende tilbage til ham. Han saa dig være letfjædig og oprørsk, og hver Gang han kaldte dig, afflog du at komme, og dog sparede han dig. Atter og atter modstod du den Hellig-Aand; og dog kjæmpede Aanden med dig, til han tilslut drog dig over til sig. O! hvilken uendelig Kjærlighed var ikke dette! Hvem kan udgrunde Længden og Bredden og Høiden og Dybden af den? Og denne Gud, som du har ringeagtet og været ulydig og ligegyldig mod, denne Gud er endnu rede til at velsigne dig og til at gjøre dig lykkelig!"

Og nu tænker jeg, du ønsker at tjene ham, — gjør du ikke? Du kan nu indse, at et alvorligt, gudeligt Liv er det eneste Liv, som kan give dig Fred. Og det er dit hjerteligste Ønske at leve et saadant Liv. Du misunder nu næsten dem, som ere sande Christne, og du har besluttet at blive som en af dem. Kort sagt, dit nærværende Forsæt er at dele Skjæbne med Guds Folk.

Her maa jeg dog give dig en eller to Forsigtighedsregler — ikke for at gjøre dig modløs — men fordi det er ganske nødvendigt for dig at vide, paa hvad Grund du staar.

Der gives en Følelsernes Bækkelse uden nogen-
sommelst Hjertets Bækkelse. Jeg har kjendt Folk, som have været saa rørte af en Prædiken for Exempel, at de have fældt Taarer, og de syntes at være aandelig

vakke. Deres Følelser have været saa bevægede, at de have indbildt sig strax at kunne opgive Alt for Kristus. For Diebliffet syntes de at være vakke og længselsfulde efter at leve et nyt Liv. Og dog forsvandt det strax, „som Morgentaagen og den tidlige Dug.“ Der var intet indre Aandens Arbeide paa Hjertet; Sjælen sov i Virkeligheden endnu; den var rystet en Smule, men ikke ordentlig vakket.

Prøv dig derfor selv nøie, og se om en oprigtig, indre Forandring har fundet Sted, og om den Hellig-Aand nu arbeider i dig. Og dersom dette er Tilfældet, saa lad mig sige dig, hvorledes dine Følelser da maa være. Du vil ikke alene være rede til at bekjende dine Synder, men du vil føle dyb Sorg over dem. Tanken om at have syndet mod Gud, vil gjøre dig ulykkelig. Du vilde give Berdener for at kalde den svundne Tid tilbage. Det bedrøver dig nu at tænke paa Timer og Dage, som du har forødt, paa misbrugte Søndage, paa Bibelen, som du har forsømt, paa mange unyttige Ord, som du har talt, paa mangan ukjærlig Yttring, som har undsluppet dine Læber, og paa det heftige Sind, som du maaske saa lidet forsøgte at dæmpe. Den Tanke, at du har levet saa meget for Verden og for dig selv istedetfor at leve for Kristus, at du havde en naadig og kjærlig Frelser, skjönt du ikke kjendte ham — at du atter og atter har bedrøvet den Hellig-Aand ved Hjertets Haardhed og Kulde, — alt dette, og meget mere, strømmer ind paa dit Sind og pincer dig. Kortsagt, alle de ti tusinde Synder, som du begik eller havde

Billie til at begaa, endsskjønt du manglede Veilighed dertil, dukker nu op for dig. Erindringen om disse smertelige Sandheder fylder dig med den dybeste Sorg. Du føler, at du ikke kan finde nogen Hvile, førend du finder den i Christus, og dit Hjertes ene, store Ønske er at leve et helligt og gudfrygtigt Liv i hans Tjeneste.

Men jeg har en anden Forsigtighedsregel til dig. Nogle ville maasse forsøge paa at overbevise dig om, at du ikke i Sandhed er ombendt, med mindre du kan give en klar Beskrivelse over alle Omstændighederne ved din Vækkelse; men dette er rent en Misforstaaelse. Det er ikke nødvendigt, at du skal være istand til at sige, hvorledes, naar eller hvor du først følte dig religiøst paavirket. „Vinden blæser, hvor den vil, og du hører dens Susen, men du ved ikke, hvorfra den kommer, eller hvor den farer hen; saaledes er det med den, som er født af Aanden.“ (Joh. 3, 8). Der ligger liden Vægt paa Maaden, hvorpaa du er vakt. Det store Spørgsmaal er, om Gud paa nogenjomhelst Maade har frelsende vakt din Sjæl; og dersom dette er Tilfældet, kan du ikke være nok taknemmelig. Heller ikke er det nødvendigt, at enhver Christens Erfaring skulde være akkurat den samme; Kjendsgjerninger vise, at dette ikke er Tilfældet. Gud leder nogle paa denne, andre paa hin Maade. Fordi en Christen har gaaet gennem dette eller hint Stadium af Følelser, er det slet ikke sagt, at du maa have følt netop det samme. Vi ere ikke alle bragte til Gud ved de samme Midler; heller ikke behøver den selvsamme Omvæltning at foregaa i hvert Hjerte.

Nogle ere ikke komne til at tro paa Christus og elske ham, uden at gjenneogaa mange haarde Prøvelser og smertelige Anfægtelser. De ere udrevne som „Brandt af Flammen;“ de ere, „frelste ved Frygt,“ „dragne ud af Ilden.“ I andre Sjæle er Naadens Værk foregaaet, uden at Omgivelserne ere blevne det var, ja maaske uden at Bedkommende selv ved af det. Deres Hjertter ere af Naturen lærvillige, og ere lige saa let at danne som Vandet, naar det hældes i Flasken. Naturligvis mener jeg ikke, at de ere fødte Christne; men dette blive de ved en sagte gradevis Forandring, saa at de undgaa meget af den haarde Anfægtelse, som andre maa gaa igjennem. I det hele taget gjør det Intet til Sagen, hvorledes vi ere komne til Gud; det store Spørgsmaal bliver: „Ere vi virkelig komne til ham? Ere vi bedrøvede for vore begangne Synder? Vænges vi efter Hjertets Hellighed? Holde vi fast paa Christus og tjene ham? Nu — førend vi gaa videre sammen, saa lad mig bede dig standse nogle saa Minutter, og opsende en kort Bøn til Gud. Maaske det følgende kan hjælpe dig.

En Takkebon for en, som er vakt.

O almægtige Fader, jeg bekjender for dig, hvor aldeles uværdigt mit Liv hidindtil har været. Jeg har syndet imod Himmelen og imod dig, og jeg er ikke værdig at blive kaldet dit Barn. Men i din store Barmhjerlighed har du bragt mig ud af denne min elendige Tilstand. Du har givet mine blinde Dine Syn og vakt min slumrende Sjæl. O min Gud, jeg takker dig hjertelig

for dette. Udset, jeg anraaber dig for Jesu Christi Skyld, alle mine Synder, bevidste og ubevidste, forbigangne og nærværende, og dan mig fra nu af til at blive din tro Tjener.

Velsignede Herre! virk i mig en alvorlig indre Forandring. Begynd du den, om den endnu ikke er begyndt, og fortsæt den, om den er det. Maatte det i Sandhed være dit Værk! O! lad mig ikke bedrage mig selv i saadan vigtig Sag. Maatte din velsignede Aand oplhse mig, lære mig og trøste mig. Forlad mig ikke, og forfast mig heller ikke, du min Saligheds Gud; lad mig blive istand til fra denne Stund af at give mig selv med Hjerte og Sjæl til dig. Jeg ønsker at hengive mig til din Tjeneste og blive ganske som du vil, jeg skal være.

Giv mig Tro, at jeg kan tro paa Christus og nærme mig ham mere og mere Dag for Dag. Giv mig Mod, at jeg kan kjæmpe for Christus. Giv mig Styrke, at jeg kan modstaa Fristelser. Giv mig Hjertets Fromhed og Sagtmodighed, at jeg kan vandre i Ydmyghed for min Gud. Gjør mig til din nu og til din for bestandig. — Bønhør dette, jeg bønfsalder dig for Jesu Christi Skyld. Amen.

2det Kapitel.

Saligheden. — Hvorledes den opnaaes.

Dette er en Gjenstand af største Vigtighed for enhver bæengstet Sjæl, og jeg haaber, den er det for dig. En-

gang var det fornemste Spørgsmaal, du følte Lust til at gjøre: „hvad skal jeg æde?“ eller: „hvorledes skal jeg klæde mig?“ eller: „hvor kan jeg finde Fornøielser?“ eller: „hvorledes kan jeg blive rig?“ Men alle disse Spørgsmaale have nu vejet Pladsen for et langt nødvendiggere Spørgsmaal. — Jeg er bekymret for min Sjæl; hvorledes skal jeg finde Frelse for den? Hvad skal jeg gjøre for at blive salig?

Jeg har ofte syntes, at den mest beklagelsesværdige Tilstand, hvori et Menneske kan befinde sig, er denne, at føle sin Syndighed og sin Fare, og være sig bevidst at have fortrønet Gud, og dog intet Middell vide til at finde Naade; ingen Ven have til at vise ham noget lyfende Punkt, hvorhen han kunde vende sit ængstede Die i Haab om at finde Fred. Jeg tror, at der blandt Hedningerne ofte gives saadanne Tilfælde. Der er mangt et Menneske, som flere Aar har følt Synden at være en tung Byrde, og har længtes efter Hjælp. Han har alvorlig søgt efter Fred, men forgæves; han har aldrig fundet den. Han har forsøgt dette eller hint Hjælpe-middel, men til ingen Nytte; thi af, han er uvidende om den eneste sande Hjælp, og han har ingen, som kan bringe den til ham. Han er lig en træt og mødig Reifende, som drager gjennem Orkenen og længes efter at slukke sin brændende Tørst; men der er Ingen, som kan vise ham den forfriskende Strøm, som han er saa begjærlig efter. Den kan være i Nærheden den hele Tid, men han ved det ikke, og saaledes bliver ikke hans Tørst lædsket. Og gives der ikke mange i Hedningelandene,

som saaledes ere trætte og tørstige og have Ingen, som kan vise dem hen til ham, der siger: „Kommer hid til mig, alle I som arbejde og ere besværede, jeg vil give Eder Hvile?“

Men takket være Gud, saaledes kan det ikke være med dig. Du har Guds Ord og Guds Tjenere, og af dem kan du faa den Veiledning, som du faa høilig trænger til. Og hvad sige da disse til dig?

De fortælle dig først og fremst, at du ikke kan frelse dig selv; nei, dette er aldeles over din Evne. Thi hvorledes er din Stilling? Du har syndet, og tabt Himmelen; du er i Gjæld til Gud, du har tabt hans Gunst, og dersom det skulde gaa dig efter Fortjeneste, vilde det blive en evig Død; for er der ikke skrevet: „Syndens Sold er Døden“, (Rom. 6, 23) og atter: „Den Sjæl, som syndet, den skal dø“? (Ezech. 18, 4.)

Nei, du kan ikke frelse dig selv; du er slet ikke istand til at betale for dine Synder. Du kan ikke vinde tilbage den Himmel, som du har tabt. Du kan ikke gjøre godt igjen det Onde, som du har gjort; om du end fra dette Dieblik af kunde leve et aldeles helligt og pletfrit Liv, du kunde dog ikke tage bort en eneste, ikke engang den mindste af dine begaaede Synder. Det vilde være, som om en Mand, der gjorde Gjæld, derefter vilde gaa til sine Kreditorer og sige: „Det bedrøver mig, at jeg skulde have behandlet Eder saa slet; jeg bønsfalder Eder om, ikke at trænge ind paa mig for den Sum, jeg skylder; jeg har fra nu af besluttet ikke at gjøre Gjæld mere.“ Nu — vilde dette tilfredsstille Kredito-

rerne og bortflette, hvad der tidligere skyldtes? Bissfeligen ikke; thi Gjælden vilde endnu forblive staaende uden saa var, at Nogen kjærlig tilbød sig at betale den. Netop saaledes er det med dine Synder, du er i Gjæld til Gud, og ikke engang den ringeste Del af den er du istand til at betale af dig selv. Men, — vil du vel spørge — hvorledes kan da dette ske? Hvorledes kunne vi opnaa Salighed for vore Sjæle, som trænge det saa saare? Hvorledes kunne vi undgaa det Helvede, som vi saa rigelig fortjene? Hvorledes kunne vi finde Naade hos Gud, som vi have fortørnet? Hvorledes kunne vi naa Himmelen? Disse ere de angstfulde Spørgsmaale, som en vakt Synder gjør, og de skulle ikke blive ubesvarede. Kun fra et eneste Sted kan Salighed udgaa; kun en eneste Magt kan trænge ind til vor Sygdoms skjulte Sæde; kun en eneste Haand kan røre den lidende, og befri ham fra den grusomme Trældom, hvorunder han stønner. Gud være lovet! skjønt vi intet Middell have i vore egne Hænder, har han sørget for os. Han har seet ned til os i vor fortabte Tilstand og har sendt sin Søn for at frelse os. Den kjære Frelser har udgydt sit Blod paa Korset og har derved gjort en aldeles fuldkommen og tilstrækkelig Forsoning for Synden. Han døde, "den Retfærdige for Uretfærdige, at han kunde bringe os til Gud." (1 Pet. 3, 18). „Han bar vore Synder paa sit eget Legeme paa Træet. (1 Pet. 2, 24).

Her er Frelse at finde for den mest Skyldige. Vi raade dig til at bede; vi byde dig at gaa hen og græde

over dine Synder; vi formane dig til at leve et nyt Liv. Men vi sige dig ogsaa, at hverken dine Bønner, de være end noksaa inderlige, eller din Anger, den være noksaa dyb, eller dit nye Levnet, om end aldeles forskjelligt fra før, kan kjøbe dig din Antagelse hos Gud eller slette ud en eneste Synd. Alene Jesu Blod kan gjøre dette. Han har Magt til at frelse, og han alene. Han har betalt din Skyld, som du selv aldrig kunde betale.

Endnu vil du spørge: „hvoreledes kan jeg blive frelst? — Der er Frelse for os, det ved jeg, men hvoreledes kan jeg gjøre denne Frelse til min?“ Sæt at du tabte Veien en mørk Nat, og faldt ned i en dyb Afgrund, saa dyb, at du ikke var istand til at komme op; og medens du laa der i en Tilstand af den yderste Hjælpeløshed, kom der et godt Menneske og hnkedes over dig og nedlod et Toug for at frelse dig, — hvad vilde du gjøre? Vilde du ikke udstrække din Haand og gribe Touget? Vilde du ikke tage imod det med Taknemmelighed? Saaledes er det ogsaa med Christus og Synderen. Vi maa udstrække Troens Haand, og saa tage fat paa Frelsen, som er os tilbudt og gjøre den til vor. „Af Naade“, siger Apostelen, „ere I frelste formedelst Troen.“ (Eph. 2. 8.) Naaden er ligesom Touget, der er kastet ud til en druknende Mand, og Troen er Haanden, som griber det og holder det fast. Lykkelige ere de, som have prøvet en saadan Befrielse! De kunne sige med Psalmisten: „Han drog mig op af det brusende Dyb, af Skarnets Dynd; og han satte mine Fødder paa en Klippe, han befæstede mine Trin“. (Psalm. 40, 3).

En ligefrem Henvendelse maa ske til Christus om at frelse dig. Se ufravigelig hen til ham for at faa Tilgivelse, Fred, Liv og Salighed. Ligesom den stakkels døende Israelit saa hen til Kobberslangen og blev helbredet (4 Mos. 21, 9; Joh. 3, 14. 15.), saaledes se ogsaa du med Troens Øie hen til Jesus, og i ham skal du visseelig finde en fuld Tilgivelse og Fred her, og et Liv, som vil vare i Evidhed. Naar jeg siger, at vi maa komme til Christus i Troen, mener jeg det saaledes: han er i Himmelen og vi paa Jorden. Vi kunne ikke se ham, og dog er han nær os og rede (af! hvor rede!) til at hjælpe os. Alt hvad vi da kunne gjøre er, at bede ham, at tigge ham, at bønfulde ham om at modtage os. Alt hvad vi kunne gjøre, er, ligesom at faste os for hans Fødder og overgive os selv til ham. Dette er Tro. Dette er at tro, at Christus kan frelse os; dette er at give os selv i hans Haand. Men mangen en vakt Christen er ofte holdt tilbage ved den Tanke: Vil Christus frelse sliq en som jeg? Han vil modtage dem, som komme til ham med oprigtig Anger og stærk Tro; men jeg frygter for, at jeg har ingen af Delene. Mit Hjerte er for haardt til at angre, og min Tro er sørgelig blandet med Bantro; jeg maa visseelig vente, til jeg bliver bedre og helligere, førend han vil værdiges at se ned til mig." Nei, nei, Jesus kom for at frelse det fortabte; og er ikke du fortabt? Han kom, som en Læge for at helbrede de syge og ikke de friske. Dersom du sultede, vilde du da afflaa et rigt Maaltid, som var beredt for dig, fordi du var saa sul-

ten? Dersom du var nær ved at omkomme af Kulde, vilde du da gysse tilbage for Varmen, fordi du skjalv og frøs?

Skjønt din Tro er meget svag — blot som et lidet Sennepsfrø — vær ved godt Mod, Jesus vil styrke den. Han vil ikke vende sig bort fra dig, du er velkommen hos ham. Og om du end føler dig meget svag og uværdig, saa er dog hans Barmhertigheds Arme aabne for at modtage dig.

Vent da ikke et Dieblif længere, men kom netop som du er, til den kjærlige Frelser. Væg alle dine Synder ved Foden af hans Kors, blot med den Bekjendelse paa dine Læber, at du er en stakkels, trængende Synder, og at han er en almægtig Frelser.

Husk da denne store Sandhed — denne Skriftens Grundsandhed — denne Sandhed, som er skrevet ligesom med en Solstraale paa Guds Ords Blade — at Frelse er i Christus, og i Christus alene. Han er din Hjælp, din Bøsepenge, dit Offer, dit Haab, dit Alt. „Se det Guds Lam, som bærer Verdens Synd!“ „Tro paa den Herre Jesus Christum, saa skal du blive salig.“ (Joh. 1, 29; Ap. Gj. 16, 31.)

Den intet ved, som ei ved dette,
at hvo til Verden Lid vil sætte,
han vakler som det svage Siv;
den alting ved, som ved at grunde
sit Haab paa Jesu Frelservunde,
som døde for at gi'e os Liv.

3die Kapitel.

Hjælp paa Veien.

Sabbatsdagen. Guds Hus. Offentlig Bøn. Prædikener.
Den hellige Nadver.

Christus alene frelser os. Jeg har dvælet en Stund ved dette i det foregaaende Capitel, fordi jeg føler, at denne Sandhed er Grundvolden, Grundstenen, Klippen, paa hvilken vi maa bygge. Og jeg føler, at det maa være af den største Vigtighed for dig min kjære Læser — for dig, som allerede er vakt og er bekymret for din Sjæl — at have dette Livsspørgsmaal klart og stærkt præget i dit Sind. Jesus er det, som fra først til sidst maa frelse dig; og naar du gaar fremad paa Veien, maa du Dag efter Dag se hen til ham.

Men lad mig nu vise Dig nogle af de naadige Hjælpemidler, som han giver os paa Veien. Jeg skal i dette Capitel tale om de udbortes Hjælpemidler, eller, som de almindelig kaldes, de offentlige Naademidler.

1. Sabbatsdagen.

Dette er den Christnes Dag; en Dag som er givet ham af Gud for at kunne hvile sit Legeme, faa sit Sind forfrisket og sin Sjæl beriget — en hellig og lykkelig Dag. Lær at prise den som en af dine største Velsignelser. Du tænker paa Gud og holder dig nær til ham, haaber jeg, hver Dag i Ugen. Men denne er den særegne Dag, paa hvilken den store Konge synes at holde sit Hof, og paa hvilken hans Folk er indtrængende an-

modet om at fremstille sig for ham. Paa andre Dage falde Betsignelser paa vor Sjæl som Dug; men paa denne Dag er det, ligesom om Herren aabner endog Himmelens Sluser og udøser sin Betsignelse over os i rigt Maal. Du vil finde „at den store Hemmelighed med at leve en lykkelig Uge er en hellig Sabbatsdag.“ Giv denne Dag helt og holdent til Gud, og du vil have mindre Bamsfelighed for at vandre med ham de øvrige Dage.

Lad alt dit Uge=Arbejde slutte Løverdag Aften. Og bed saa Gud om at berede dit Hjerte for Morgendagen. Naar du vaagner om Morgen, saa sig til dig selv: „Dette er Dagen, som Herren gjorde, jeg vil fryde mig og være glad paa den.“ Det er en god Ting at begynde Dagen med at berede dit Hjerte for de hellige Bestjæftigelser, som forestaa dig. Anraab om Betsignelse over den Gudstjeneste du er i Begreb med at deltage i. Og forglem ikke at bede Gud være med den Præst du hører, og sætte ham istand til „rettelig at uddele Sandhedens Ord,“ saa at han maa give til Enhver, hvad han trænger til.

Lad dine Søndage være hellige Dage; og lad dem ogsaa være glade og lykkelige Dage — dyrebare Forfriskningstimer til at hjælpe dig fremad paa Veien. Der findes de, som hænge med Hovedet og sætte op et bedrøveligt Ansigt paa Søndagen; men dette er urigtigt. For andres Skyld burde vi vise, at Sabbatsdagen „er vor Fryd;“ og for vor egen Skyld ogsaa burde vi anse

den som en sød Forsmag paa den glade Sabbath, som vi skulde for evig nyde i Guds Hus heroppe.

Elsker du dine Søndage? Du holdt ikke af dem engang. De vare dig en Kjedsommelighed; du var glad, naar de vare forbi. Men nu haaber jeg, at du betragter dem som ligesaamange Ihsende og solbeskinnede Steder paa din Livsvandring. Vær meget sammen med Gud paa denne Dag. Tal med ham som med en Fader og lær af den Hellig-Aand disse store Lærdomme, som ingen uden han kan lære dig. Og ligesom paa en varm Sommerdag Græsset voxer hurtigere, og Frugten modnes i nogle faa Timer mere, end den gjorde i Dage og Uger før, saa gid hver Søndag maatte blive for dig en Dag, hvor du kunde faa stor aandelig Væxt og ret modnes for Himmelen.

D søde Dag i Ugens Strid,
du Billed paa den Himmel blid,
hvor alt er Fred og Hvile;
jeg tørster, sukker efter dig,
med Vængsel tidt jeg spørger mig,
mon Ugen ei vil ile?

D lad mit Hjerte sukke faa,
min Lovsang intet Dphør faa,
før Døden slaar min Tunge;
jeg hvile skal i Paradis
fra alt undtagen Lov og Pris,
som jeg skal evig sjunge.

2. Guds Hus.

Der var en Tid, da du gik til Kirke af Bane eller for Sømmeligheds Skyld eller for at tilfredsstille din Samvittighed; men nu gaar du af en ganske anden Grund — fordi det glæder dig at være der. Dine lykkeligste Døgnbliske ere tilbragte indenfor disse hellige Mure, og du føler, at det er godt at komme sammen med dine christne Brødre i Bønnens Time. Davids Ord finde nu Gjenklang i dit Hjerte: „Jeg glæder mig ved dem, som sige til mig: vi ville gaa til Herrens Hus,“ (Ps. 122, 1). „En Dag er bedre i dine Forgaarde end (ellers) tusinde.“ (Ps. 84, 11).

Søg i det Døgn, du træder ind i Guds Hus, at faa en Følelse af Udfrygt i dit Sind. Herren siger: „hav Udfrygt for min Helligdom.“ (3 Mos. 26, 2). Og visse, det er ingen let Sag at være i hans Nær-værelse. Du erindrer, hvad han sagde til Moses, da han kom nær den brændende Busk — og den Busk var da et helligt Sted, fordi Gud var der —: „Drag dine Sko af dine Fødder, thi det Sted som du staar paa, er en hellig Jord.“ (2 Mos. 3, 5). Hav denne Tanke altid stærkt fæstet i dit Sind — at Guds Hus er et helligt Sted. Det er hans Tempel, den store Konges Modtagelseshal, hvor han lover at være iblandt sine Tjenere. Lad dine Følelser blive lig Jacobs i Bethel, da han udraabte: „sandelig, Herren er paa dette Sted. Det er ikke andet end Guds Hus, og dette er Himmels Port.“ (1 Mos. 28, 17).

Det er af yderste Vigtighed at vænne vort Sind

til at føle høitidelig Grefrygt, i det Dieblif vi træde ind i Guds Hus. Dette vil bevare os for en stor Del fra omhværmende og flygtige Tanker, og vil hjælpe os til at virkeliggjøre hans Nærværelse.

Huff paa, at de Timer, som du anvender her, ere meget kostbare Timer, for hvilke du skal staa til Regnskab. Sæt da Pris paa dem, anvend dem da vel, for de ville snart være forbi. Du kan læse hjemme, det er sandt, og du kan bede for dig selv, men er det da intet, at Herren har forjætted os: „Hvor to eller tre ere forsamlede i mit Navn, der er jeg midt iblandt dem?“ (Math. 18, 20).

Men du er i Fare saavel i Guds Helligdom som andetsteds. Satan vil forsøge paa at drage dine Dine bort og lade dem vandre om og stjæle dit Hjerte bort og fæste det paa en eller anden ubethdelig Gjenstand. Hvorjomhelst Sæd kastes i Jorden, følge Himmelens Fugle efter, rede til at fortære Kornet. Og hvor Guds Ords Sæd er saaet, der vil den Onde være paa sin Post for at snappe det bort. Bed derfor Gud at grundfæste Sandheden i dit Hjerte og virke ved den Helliglands Magt, at den slaar Rod der. Bed ham bevare dig ved sin Naade, ellers kan du gaa til Guds Hus Søndag efter Søndag og dog tabe den Velsignelse, som han er saa rede til at give dig. Gjør dette til en særegen Gjenstand for Omfjorg og Narvaagenhed.

3. Offentlig Ron.

Det er en vigtig Grund, hvorfor vi gaa til Guds

Hus, denne at forene os med vore christne Brødre i Bøn, og knæle med dem, som en Familie for Gud. Herren selv har givet sit Hus et Navn: „Mit Hus skal kaldes et Bedehus.“ (Math. 21, 13).

Se paa det i dette Hus — ikke blot som et Sted, hvor man skal høre, eller som et Sted, hvor der skal prædikes, men som et Hus, hvor der skal bedes.

Mange gaa der blot for at sidde og høre. Og dersom de kun holde sig rolige og opmærksomme, medens der bedes, tro de, at alt er i Orden. Men du kjenner Bønnens Værd. Gaa derfor i den specielle Hensigt at bede. Deltag i Bønnerne, ikke alene udvortes med din Stemme men indvortes med dit Hjerte. Gjør det til en alvorlig Bønnens Stund. „Hold dig nær til Gud, og han vil holde sig nær til dig.“*)

Jeg kan ikke forlade denne Gjenstand, uden at sige et Ord eller to om adspredte Tanker. Maaſke du beklager dig over, at disse besvære dig. Sa det kan være, at du, naar Slutningsbønnen bliver læst, er hjertelig bedrøvet over, at du har bedet saa lidet. Hvem har ikke følt dette? Lad os omhyggelig være paa Vagt imod dette, og bønſalde Gud at bevare os fra saaledes at vanhære ham. Beslut dig til stadig og alvorlig at rette denne tilvante Uopmærksomhed, og du vil føle, at Fristelsen vil gradevis blive ſvagere, og Bønnen vil blive dig kjærere og kjærere. Du vil ogsaa føle, at jo mere

*) I Originaludgaven følger her et Stykke om den engelske Kirkes offentlige Bønner, som, da det ikke passer paa vore Forholde, her er udeladt.

du finder Glæde i den offentlige Bøn, des mere vil din Sjæl voxe og trives.

4. At høre Guds Ord.

Store Ting ere sagte i Bibelen med Hensyn til Prædikenen. Det hedder, at den frelser os: „Annammer med Sagtmodighed Ordet, som er indplantet i Eder, som er mægtigt til at gjøre Eders Sjæle salige:“ (Jac. 1, 21). „Det behagede Gud, formedelst denne Prædikens Daarlighed at gjøre dem salige, som tro. (1 Cor. 1, 21). Vi kunne ikke sætte nok Pris paa Evangeliets Prædiken som en kristelig Anordning. Tre tusinde Sjæle bleve omvendte ved det paa Pintsefestens Dag. Det er ved dette Middel, at det ofte behager Gud at vække Synderen, og at styrke og opbygge sit eget Folk.

Har du aldrig gaaet til Kirke kold og stiv, og saa har et og andet Ord fra Prædikantens Læber faldet ligesom en Lysstraale paa dit Hjerte, og har sendt dig glad hjem igjen? Vi kunne ligne det med den Virkning, vi sommetider have seet paa en Sommermorgen, naar Solen stiger op over Horisonten, og det hele Landskab nedenunder ligger badet i Taage; pludselig bryder en Straale gjennem, og alt bliver lyst og klart. Og har det ikke sommetider været saaledes med dig? Nogle Ord talte i Guds Hus ere komne som et Lysets Budskab til din Sjæl, og du har gaaet hjem, lettet og glad; hver Taage er dreven bort.

Lyt med dyb Opmærksomhed til enhver Prædiken, du hører; thi det angaar din Sjæls Liv. Hør

ikke for andre, hør for dig selv. Lyt med Tro, vidende at Herren selv taler til dig gennem sin Tjener; lyt med Sindet fuldt af Bøn, stadig løftende dit Hjerte til Gud; thi hvad du behøver, er hans Velsignelse til Sæden, som er saaet; og husk, at der er en ved din Side rede til at snappe det bort. Lyt med Ydmyghed og Lærvillighed; thi medens du er her, vil du aldrig være istand til at sige: jeg har Intet mere at lære. Jeg føler, at en af den nærværende Tids Feil, netop er Mangelen paa denne Ydmyghed. Apostelens Formaning er forglemt: „Annammer med Sagtmodighed Ordet, som er indplantet i Eder.“ Og dette er Grunden til, at det Ord, som bliver prædikeret, ikke gavner saa meget som det burde. Styrk Ydmyghedens Aand og søg at faa Marias Sind, som var tilfreds med at sidde ved Jesu Fødder og høre hans Ord.

Bestræb dig for at tage med dig saa meget du kan af enhver Prædiken. Tænk paa den, naar du kommer hjem og læg den i dit Hjertes Forraadskammer. Sæden vil aldrig spire og bære Frugt, medmindre den bliver pløjet ned under Jordens Overflade. Det er: „Op-ladelsen“ af Guds Ord, som „oplyser.“ (Psf. 119, 130).

Er vi forsigtige og vaage vi nok over os selv, naar vi forlade Guds Hus? Naar Prædiken er forbi, og Tjenesten over, lad os da ikke tænke, at Arbejdet er færdigt. Vi maa da vogte os for at tabe det Forraad, som vi have samlet, at ikke den Ild, som er bleven tændt i os, skal blive udslukket, at ikke Sæden, som er saaet, skal raadne paa Overfladen. Undgaa saa meget,

som muligt verdslig og fjasende Samtale paa din Bei-
 hjem. Og saa snart du er istand dertil, kan det være
 godt, om du trækker dig tilbage til dit Kammer for at
 opsende nogle Minutter en stille Bøn til Gud om at
 velsigne, hvad du har hørt, og befæste det i dit Hjerte.
 Og i Ugen skulde du stadig søge at mindes de Sand-
 heder, som ere prædikede for dig, og vise dem i dit dag-
 lige Livs Gjerning.

Vor Herre sagde engang til sine Dicipel: „Vogter
 Eder for, hvorledes I høre.“ Og vi har god Grund
 til at vogte os for, at ikke Fristeren berøver os den
 tilbudte Velsignelse. Bed førend du hører, medens
 du hører, og efter at du har hørt. Førend du hører,
 at Gud vil danne dit Hjerte; medens du hører, at Gud
 vil bringe sit Ord lige ind i din Sjæl; og efter du har
 hørt, at den dyrebare Sæd maa sætte Rod og bære
 Frugt hundredefold.

Undertiden hænder det, at vi ere fristede til at
 finde Feil hos Prædikanten. Hans Stemme er altfor
 lav eller altfor høi; hans Manerer behage os ikke, eller
 hans Sprog er ikke efter vor Smag. Vi forsøge paa
 at finde Mangler og ere altfor tilbøielige at sætte os
 fast ved en eller anden Feil hos Præsten og gjøre den
 til en Undskyldning for vor Uopmærksomhed. Modar-
 beid dette paa alle mulige Maader, og vær hellere til-
 bøielig til at finde Feil hos dig selv. Atter synes
 det at tilfredsstille vor naturlige Stolthed og Forfæn-
 gelighed, naar vi kunne være istand til ligesom at rive
 Prædikenen i Stykker og vise, hvorledes denne Banske-

lighed kunde blive bedre forklaret, og hin Værdom blive klarere udthdet. Vi høre, at andre omkring os maaske gjøre dette, og vi tænke, at de ganske vist maa have megen aandelig Naade og god Dømmekraft. Men jeg kjender neppe en farligere Ting at indlade sig paa, og jeg vil alvorlig fraraade dig dette. Jeg tror, at det er en af Satans store Opfindelser for at berøve os det, som ellers vilde blive til Næring for vore Sjæle. Han synes om saaledes at beskæftige os med det ydre Skaf, medens han omhyggelig drager bort den kostbare Kjerne. Evangeliets Forvaltning er bleven betroet „jordiske Kar, saa at Magtens Herlighed maa blive Guds og ikke Menneskets.“ Karret kan være simpelt, men Guds Velsignelse kan være dermed. Haanden, som saar Sæden, kan være svag; men han kan „give Værten.“ Præstens Ord kan være ringe i sig selv, eller Indholdet tørt, eller hans Naade at frembære sit Budskab paa ubehageligt; men der er altid noget at drage ud af enhver Prædiken, der er altid noget i den, som kan gjøre dig godt. Lyt derfor ikke for at finde Feil, men for at finde Føde; og saaledes kan du faa mangt et forfriskende Maaltid, medens Andre maa gaa tomme bort. Se ikke saa meget paa Haanden, som bringer dig Føden, eller paa Maaden den bliver uddelt til dig; men se hen til Føden selv, og forsøg at drage ud af den al den Næring, som du er istand til. Se forbi Budskabsbringeren til ham, som sender Budskabet. Lad Cornelius's ydmyge og lærvillige Aand være din. „Nu ere vi derfor

alle tilstede for Guds Aashn, for at høre alt det, som dig er befalet af Gud." (Ap. Gj. 10, 33).

Fremdeles, tag det som et daarligt Tegn, naar du begynder at blive urolig og utilfreds, og naar du altid har Øyst at høre fremmede Prædikanter. Dette er ofte Tilfældet med nylig vakte Folk. De ere tilbøielige til at tro, at de aldrig kunne høre formeget. Saaledes kommer deres Sind i en feberagtig Tilstand; „de ere fastede hid og did ved enhver Lærdoms Bind," og de hungre altid efter Forandring af aandelig Føde. Jeg vilde gjerne paa det inderligste advare dig for dette. Det er en daarlig og usund Tilstand at komme i. Der tales om nogle i Skriften, „som lære altid, og kunne aldrig komme til Sandheds Erkjendelse." (2 Tim. 3, 7). De gaa her og der med aabne Øren, men samle ikke Føde og Næring for deres Sjæle. Der fortælles os ogsaa om andre, „som ikke gave sig af med Andet end at sige eller høre noget Nyt" (Ap. Gj. 17, 21). Vogt dig for denne ubestandige og ustadige Sindstilstand. Sæt høi Pris paa Guds Ords Forkyndelse — saa høi som mulig. Men lad det være for Sandhedens Skyld og ikke for at tilfredsstille et kildent Øre eller en urolig Grille. Dersom du engang kommer i Vane med at have en urolig vandrende Aand, kan du være næsten vis paa, at du faar lide derfor. Bliv derfor hvor du er og bed Gud alvorlig om at føde og fylde din Sjæl.

Og lad mig her give dig endnu et Raad. Foruden at du modtager med Taknemmelighed de Sandheder, som din Præst prædiker offentlig til dig, skulde du betragte

ham som din Raadgiver i aandelige Ting. Der er skrevet: „En Præsts Læber skulde bevare Kundskab, og de skulde søge Lov af hans Mund; thi han er den Herre Zebaoths Engel.“ (Mal. 2, 7). Gaa da til ham i alle dine Banskkeligheder. Gaa til ham for at faa Raad. Naabne dit Hjerte for ham. Sig ham alt, som forstyrrer dig. Mange Ting, som han har talt fra Prædikestolen, kan han være istand til bedre at forklare for dig paa Tomandshaand. Og dersom der skulde være noget enten i Guds Ord eller i hans Førelser med dig, som voldter dig Bekymring, kan han maaske klare det saaledes op for dig, at det i høi Grad letter dit Sind. Kort sagt, betragt ham som Guds Sendebud til dig, og som den aandelige Læge, der kan give din Sjæl styrkende Lægemidler.

5. Den hellige Nadver.

Dette er det høieste og høitideligste Raademiddel, som en Christen kan tage Del i. Dette er ikke almindelig Føde; det er „Børnenes Brød“ — det store, aandelige Maaltid, til hvilket Guds Familie Stund efter Stund møder frem rundt hans Bord. Modtagelsen af dette hellige Sakrament er i Almindelighed den første offentlige Bekjendelse, ved hvilken en Christen erklærer sig at være en alvorlig Tilhænger af sin Frelser. Det er ofte for et vakt Menneske det første bestemte Trin paa hans Vandring mod Himmelen — den første offentlige Erklæring af hans Beslutning om at høre Herren til. Nu maa jeg ikke forglemme, at der er adskillige Hindringer, som ofte kan holde frygtsomme Christne tilbage.

For Exempel kan du være bange for det strenge Liv, som en oprigtig Allergjæst bør føre; med andre Ord, du kunde bæve for en tung Vandring med Christus. Men er ikke dette, hvad der fordres af enhver Christen? At leve et helligt, opofrende og selvfornægtende Liv — det venter man sig af alle Christi Tilhængere, og uden dette kunne vi ikke tilhøre ham. O, frygt ikke derfor. Bæv ikke tilbage derfor. Betænk dig ikke paa at give ham dit hele Hjerte. Det er din Skyldighed, som du forpligtede dig til i Daaben. Det er ogsaa din Lykke. Du skal se, at det er den eneste Vej til at finde sand og grundig Fred.

Eller du er bange for Apostelens Ord, som taler om at „æde og drikke uværdigen?“ En ydmyg og oprigtig Christen, han være noksaa svag og indviklet i Skrøbeligheder, er velkommen til Frelserens Bord. Der- som han kommer fravigende sig al sin egen Fortjeneste, kastende sig i Christi Favn for at modtages af ham, med oprigtigt Ønske om at leve til hans Behag, da vil Frelserens Arme blive aabnede for at modtage ham. Kom da, min Medchristen, i al din Svaghed og Elendighed, og du skal erfare, at „Han giver den Trætte Kraft, og den, som ingen Kræfter har, giver han stor Styrke.“ (Ej. 40, 29).

Eller maaske du hører Folk sige, at „Mange gaa, og blive ikke bedre.“ Det er sandt. Men fordi Nogle misbruge saa høie Rettigheder, er det ingen Grund for dig til at forsømme dem. Og hvorfor er det, at Indstiftelsen ikke bliver dem til Gavn? Grunden er, at de

gaa der uberedte. Dersom du i Sandhed er bekymret for din Sjæl og ærlig ønsker at tjene Kristus og at vore i Modenhed for Himlen, da føler jeg mig forvisset om, at det vil være dit hjerteligste Ønske at møde frem med det rette Sindelag, og du skal ikke gaa bort uden Betsignelse.

Nogle igjen skjælte for at nærme sig Herrens Bord, idet de tænke, at Satan kanske kunde fare i dem bagefter, som han gjorde i Judas, og at da det sidste skulde blive værre end det første. Men dette er ikke en Christens tillidsfulde Aand, som af ganske Hjerte har givet sin Sjæl i Guds Haand; det er at tvivle om hans Magt til at holde os fast. Jesus byder os at komme og tilbyder sig derved at give os Styrke til vor videre Vandring. O! tænk da ikke, at han nogensinde kunde have sat denne Indstiftelse til at være en Fælde og Snare for ømme Samvittigheder og svage Troende. Er det dit Hjertes Ønske at tjene ham, saa tro ikke saa galt om ham, som at formode, at han skulde tillade, at dette, som han har bestemt til dit Gavn, skulde blive for dig „en Veilighed til Fald.“

Tro mig, det er ikke en Sag af liden Vigtighed, om du deltager i dette Sakramente, eller du bliver borte. Kristus har givet det med en ligefrem Befaling til sine Tilhængere om at „gjøre dette til hans Shukommelse.“ Dersom da du er en af hans Tjenere, eller du har en oprigtig Længsel efter at blive det, vil du ikke tænke saa letsindigt om en saa stor Indstiftelse. Du er paa din Vandring til Himlen. Veien er brat, og

Stien ujævn, og du selv er fuld af Skrøbelighed. Du behøver Næring paa Veien, og her er den rigeste Føde — du er indbudt til at næres af din Frelsers Legeme og Blod.

Dersom du ikke før har deltaget i denne himmelske Fest, vil jeg raade dig til ikke at give dig tilfreds længere med at holde dig borte derfra. Du kan ikke være en sand Christen og dog undlade at adlyde saa ligesom en Befaling fra din Herre. Du kan ikke vente at voxe i Naaden, dersom du forsmømmer saa vigtigt et Naademiddel. Gaa til din Præst eller til en from Ven og raadspør dig med ham derom. Fortæl ham aabent dine Betænkneligheder og bed ham at vejlede dig med Hensyn til dette.

Men er du allerede blandt Altergjæsternes Tal, saa betragt det som din høieste Rettighed. Forsøg altid at virkeliggjøre din Forening med Christus, og „nær dig af ham i dit Hjerte ved Troen.“ Hans „Ajsød er sandelig Mad, og hans Blod er sandelig Drikke.“ (Joh. 6, 55).

Og behøver jeg tilskynde dig til at være en regelmæssig Nadvergjæst? Visselig, dersom du i Sandhed har smagt, at Herren er naadig, vil din inderste Sjæl længes efter denne dyrebare Fest. Du kan ikke for ofte komme frem for Christus. Du kan ikke blive formeget fyldt af hans Velsignelser. Din Sjæl behøver meget, og din Herre har meget at give dig. Hils dog dine Alter = Søndage velkomne som dine bedste Søndage. Tænk i Forveien paa dem med Lyst og Glæde. Vent

en stor Velsignelse af dem. Og regn din Afgang til Herrens Bord som en stor Gæde, du lidet fortjener.

Og for at du kan faa en rig Velsignelse for din Sjæl, vil jeg raade dig til at gjøre særlig Forberedelse, før du modtager den hellige Nadvere. Anvend en Stund af de foregaaende Dage paa at gjøre dit Hjerte beredt til denne hellige Handling. Gjør det til en Tid, hvori du prøver dit inderste Hjerte; hvori du opløfter din Sjæl til Gud, og holder dig inderligere ind til ham. Hvorfor ere vore Altergange ikke mere frugtbringende? Hvorfor maa vi faa ofte beklage, at den hellige Handling ikke er mere velsignet for os? Grunden er, tænker jeg, at vi ingen Umage gjøre os for at rense vore Lamper og gjøre vore Hjerter beredte til at modtage vor Herre og Frelser. Der er ikke Tvivl om, at han er rede til at møde os i sin egen Fæst. Der venter han for at opmuntre os, nære os og velsigne os. Men vi føle os kolde og underlige tilmode i hans Nærværelse. Et musikalskt Instrument, endog det bedste, behøver omhyggelig Stemning, før det er færdig til at bruges. Uden denne vilde det være Galsskab at forsøge at spille rent derpaa? Og hvor meget mere bør vore Hjerter søge at blive stemte, førend vi gaa til faa hellig en Fæst, og blive varmede ved en nærmere Forening med vor himmelske Ven!*)

Regn det da som din Rettighed og Velsignelse at blive talt imellem din Frelser's Gæster. Betragt denne

*) Her følger atter et lidet Stykke om den engelske Kirke, som ikke passer for vore Forholde og derfor her er udeladt.

Fest som det høieste Middel, hvorved du kan modtage hans Betsignelse. Og skjønt der hist og her kan være en vantro, som nærmer sig hans Bord — ligesom der var en Judas iblandt de tolv — saa bed dog, at du idetmindste maa findes trofast og standhaftig, og saaledes vil der ikke mangle dig paa Betsignelse.

Jeg har nu henvendt din Opmærksomhed paa de fornemste offentlige Naademidler, som Gud har forordnet til det christelige Livs Ophold og Næring. Kingeagt intet af dem. Det er bleven sagt, at „enhver Forordning af Gud er, hvad vi gjøre den til selv,“ det vil sige, Betsignelsens Betsøb afhænger af vore Hjertes, om de ere ret beredte til at modtage den. For Ex. En Mand nærmer sig Herrens Bord kjødelig og blind. Han æder Brødet og drikker Vinen; men han ser ingen Christus der, han æder og drikker sig selv til Dom.*) Ved hans Side knæler der maaske En i Anger og Tro. Han finder Christus i Indstiftelsen, og føler Sandheden af dette Ord: „Mit Kjød er sandelig Mad, og mit Blod er sandelig Drikke.“ Atter, En kan høre en Prædiken med sine Øren og Intet bære hjem; han kan endog være opmærksom og forstaa den, og dog kan den ikke naa til hans Hjerter, medens en Anden kan høre den selvsamme Prædiken, og blive vakt ved den, eller undervist af den, eller trøstet ved den.

O, bed da Gud, at han vil gjøre dig til en værdig Modtager af disse Naademidler. Bed ham, at hans Anordninger maa for dig blive Kilder til Betsignelse

*) Udtrykket noget forandret, og sidste Sætning tillagt af Uversætteren.

— gyldne Rør, gjennem hvilke hans Raades Strømme kunne flyde ind i din Sjæl.

4de Capitel.

Hjælp paa Veien.

Den enkeltes Bøn og Pris.

Ved Siden af disse offentlige Hjælpemidler, hvormed vor himmelske Fader har forsynet sine Børn, har han ogsaa givet andre Midler af en mere privat Slags, hvilke de maa flittigen bruge, dersom de ville vore i Raaden. En af disse, og maaske den vigtigste, er enhveres stille Bøn.

Vi have atter og atter faaet indskjærpet i Guds Ord at bestjæftige os med denne hellige Øvelse. Vor Herre selv siger til enhver af sine Tilhængere: „Men du, naar du beder, gaa ind i dit Kammer og luk din Dør, og bed til din Fader, som er i Løndom, og din Fader, som ser i Løndom, skal betale dig aabenbare.“ (Math. 6, 6). Naar et Menneske først er vakt, er der, som jeg har talt om, i Almindelighed en Hunger efter offentlige Gudstjenester, i Særdeleshed Prædiken. Men maaske er det netop Arbejde i vort Kammer, som vi mest trænge til — at holde os nær til Gud i Løndom, og at fortælle ham vore mange Feil og Ufuldkommenheder.

Uden Tvivl har du ofte læst din Bøn. Du har maaske været vant til dit hele Liv igjennem regelmæssig

at fremsige din Bøn Morgen og Aften; men kan du ikke nu se tilbage og føle, at det blot var en kold, tvungen Gudsdyrkelse — Opramsen af en Række hellige Ord og lidet mere? Det var Læbens Arbeide og ikke Hjertets. Du brugte Bønnens Ord, men bad ikke. Du gennemgik en Ceremoni af visse Andagts Svøiser, ligesom en Soldat regelmæssig gennemgaar sine Svøiser, men Bønnens Aand manglede aldeles. Ak! du har i Sandhed Grund til at bede Gud tilgive dig denne Synd mellem dine øvrige Synder — at tilgive Synden, som du saa ofte begik paa dine Knæ.

Dersom du derimod har begyndt et nyt Liv, vil Bønnen være et sikkert Tegn paa din Forandring. Dersom den Hellig-Aand arbeider i dit Hjerte, kan du ikke andet end bede. Naar et Barn er født, ved vi, at det er et levende Barn, fordi det aander. Naar en Mand har været nær ved at drukne, er et af de første Tegn paa, at han lever, det at hans Bryst hæver sig. Og saaledes vil ogsaa du, dersom din Sjæl er bleven levendegjort af Guds Aand, og er „gaaet over fra Døden til Livet,“ visselig aande ud i Bøn. Gud har ingen stumme Børn; alle raabe de: „Abba Fader!“ Du husker vel, at det blev sagt om Saulus, da han blev omvendt: „Se! han beder.“ (Ap. Gj. 9, 11). Andre havde maaske ikke seet ham bede, men hans Gud saa ham. Der var han; skjult for Menneskenes Blik udøste han sin Sjæl for Herren. Ligesom du, havde kanske han fremsagt Bønner sit hele Liv. Dag efter Dag havde han opsendt Ord til Gud; men ikke før nu havde

han opsendt en virkelig Bøn — en Bøn, som kom fra hans Hjerte, en Bøn, som brød ud fra en Sjæl, der dybt følte sine Mangler.

Mærk dette: dersom du er en sand Christen, maa du ogsaa være en bedende Christen. Mangen En er gaaet til Himmelen uden den Fordel, en offentlig Guds-tjeneste kan byde; thi han kan have været sengeliggende aarevis, og saaledes bleven aldeles forhindret fra at deltage i dem. Nogle have naaet dette Salighedens Hjem uden engang at have været i Stand til at læse en eneste Side i en Bog. Men aldrig har nogen Christen kjæmpet sig gjennem denne Verden og omsider vundet Seier, uden Bøn; nei, ikke en eneste. Bøn er aldeles uundværlig for en Christens Liv. Den er ligesom Nøglen, ved hvilken Himmelens Dør kan lukkes op. Den er enhver christen Soldats Løsen.

Christne kunne være forskjellige fra hinanden i mange Henseender. Nogle Christne ere rige, og andre fattige; Nogle ere lærde, og andre have liden eller ingen Lærdom; Nogle have mange Prøvelser, og andre have faa. Men alle sande Christne ligne hverandre i denne ene Ting: de elske Bønnen; de føle dens Værd; de bede „uden Afsladelse“ og af Hjertet.

Et Menneſke behøver ikke at være lærd, for at kunne bede. Det er ikke Lærdom, som behøves, men aandeligt Liv og Oprigtighed. Det kan godt lade sig gjøre, at være lærd med Hensyn til verdslige Ting — ja, endog hovedlærd selv i Theologien — og dog aldeles mangle et bedende Hjerte. Det er ikke saameget Ordene

Gud bryder sig om, som Hjertet, hvorfra de komme. En kold Bøn vil ikke blive hørt. Der maa være Ild i Offeret; uden det kan det ikke stige opad. Oprigtige Raab — Hjerteraab — de naa Herrens Dre og bevæge ham til Medlidenhed; thi det er hans egne Børns Røst og Raab. En liden Pige beskrev engang Bønnen smukt ved at sige, at det var „Hjertet, som talte med Gud;“ og Luther siger, at det er „Sjælen, som stiger op til ham.“

Et flydende Sprog eller vel valgte Ord vil gjøre lidet til at vor Andagt er velbehagelig for Gud, men derimod at den bliver udaandet fra Hjertet. Da taler ethvert Suk, og ethvert Ord har Binger og naar op til Thronen i det Høie. „Det er ikke Bønnens Sammensætning,“ siger Erkebiskop Leighton, „eller Udtrykkets Veltalenhed, som i Guds Dine er velbehageligt, eller som gjør den til et vellugtende Offer for ham, men det, at den bryder frem fra Hjertets Døb. Dette er det, som gjør den til et aandeligt Offer; uden dette er den ligesom kjødelig og død og værdiløs som de døde Kroppe af Dyr. Derfor siger David: „Lad min Bøn bestaa som Røgelseoffer for dit Ansigt, mine Hænders Opløstelse som Madoffer om Aftenen.“ (Ps. 141, 2).

Manden, som vi talte om før, Manden, som var falden ned i Afgrunden, behøvede ikke Værdom for at være istand til at bede om Hjælp. Følelsen af sin Fare, og om hvad han trængte til, vilde lægge Ordene i hans Mund og lade ham raabe alvorligt. Og saaledes ogsaa med dig — dersom du har en gennemtrængende Følelse

af din Nød, vil og maa du bede. Vær vis paa det, min kjære Ven, at du ikke kan elske Gud og blive rigtig godt kjendt med ham uden ofte at tale med ham; heller ikke kan du overvinde de mange Vanskeligheder paa din Kristenvandring uden hans Hjælp; du kan ikke vinde Himlen uden den.

Hvoraf kommer det, at vi undertiden se saa stor Forskjel endog iblandt Christne? Vi se En vore i Kundskab og Kjærlighed til Gud, gjøre hurtige Skridt fremad mod Himmelen; blid, venlig og christelig i sin Opsørelse vandrer han ydmyg og trofast med sin Gud, og ved sit hellige og lykkelige Liv vinder han andre for Sandheden. Og vi se en Anden, som fører den udvortes Bekjendelse mere i Munden men i sit stille Sind er haard og ukjærlig, med en hel Rigdom paa Kundskaber og snar i at opdage Andres Feil, men uagtksom og ubeständig i sin egen Vandring. Han gjør ingen Fremskridt paa Hellighedens Vej. Der er ingen sand Væxt i Naaden; men hans Tilstand idag er omtrent den samme, som den var for et Aar siden.

Hvoraf kommer dette? Hvad er det, som gjør Forskjellen mellem disse to? Begge se maaske hen til Kristus som sin eneste Frelser; de komme Begge regelmæssig til Guds Hus og til Herrens Bord; begge vælge de sig Venner blandt Guds Folk, begge ansees de for gudelige Mennesker. Hvad er da Grunden til, at den ene er en saa sand og inderlig Christen, og at den anden er saa ufuldkommen? Grunden er, at den ene er en bedende Christen; den anden forsømmer altfor ofte sin

Bøn. Den ene lever i Gud og har hver Dag og hver Time Omgang med ham; den anden kjender til ham, men lever i Afstand fra ham.

Hvilken ubeskrivelig Etyrke vil Bønnen ikke give dig! yderst svag i dig selv, vil du derved blive „stærk i Herren og i hans Magts Herlighed.“ „En Bønnens Mand,“ siger En, som nu er hos Gud, „er en Magtens Mand. En bedende Sjæl er en Sjæl, som trives. Vor store Modstander, Djævelen, ved dette; han kjender nøie vor Etyrkes Hemmelighed. Derfor er Bønchamberet den Christnes Kampplads. Der seirer han. Satan sigter efter hans Befæstning. Han triumferer, naar det lykkes ham at tilintetgjøre Bønnen; men han skjælver, „naar han ser den svageste af de hellige paa sine Knæ.“

Gjør dig det til en Regel aldrig at staa op om Morgenen uden først at knæle ned og i det mindste i nogle Minutter at opsende en hjertelig Bøn. Og tænk aldrig paa om Aftenen at gaa til Hvile uden at gjøre det samme.

Jeg brugte Udtrykket: „knæle ned,“ fordi jeg ved, at nogle have den daarlige Bane at fremsige sin Bøn i Sengen. Men sandelig, dette ser ikke ud, som man skulde staa Ansigt til Ansigt med en stor og hellig Gud; dette er ikke den Stilling, i hvilken en Synder skulde nærme sig ham. Jeg haaber, at blot en Hentydning til dette vil være tilstrækkelig.

Men Bøn to Gange om Dagen kan ikke tilfredsstille en alvorlig Sjæl. Den Christne, som søger Him-melen med sit hele Hjerte, trænger til at vise sig oftere

for sin Faders Afsyn. Han føler, at mellem Morgen og Aften er Afstanden altfor stor. Hør, hvad Davids Beslutning var — „Aften og Morgen og Middag vil jeg bede og raabe høit; og han skal høre min Røst.“ Dette var ogsaa Daniels Vane — „han knælede tre Gange paa Dagen og bad og opsendte Tak til Gud.“ Maaſke er du sat i en ſaadan Stilling, at det vilde være meget vanſkelig for dig at udføre en ſaadan Beſlutning, men gjør dig Umage derfor, om du kan; og du ſkal finde, at det bliver en ſtor Veſignelſe for dig. Hvad enten du er i dit Hus eller paa Marken, ſaa ſøg at blive alene et Par Minutter, hvis det er muligt, og opſend nogle ſaa Ord i Bøn til ham, ſom vaager over dig med en Faders Kjærlighed, og ſom altid er rede til at møde dig med en Faders Veſignelſe.

Men Bibelen byder os: „Beder uden Afſadelſe.“ (1 Theſ. 5, 17). Dette betyder, at vi altid ſkulle være i en bedende Stemning; ikke altid paa vore Knæ, men altid biende paa Gud og ſtadig ſeende op til ham for at ſaa Naade, Veiledning og Beſkyttelſe.

Jeg blev engang ſpurgt af en ſyg, om det var nødvendigt at bede med høi Røſt for at viſe ſin Oprigtighed. Viſſeligen ikke. Et Guds Barn kan opſende en Bøn til Guds Behag, om han end ikke er iſtand til at ytre et eneste Ord. Ligefom det var Tilfældet med Hannah, behøver Stemmen ikke at høres, og dog kunne vi bede i Sandhed. (1 Sam. 1, 13). Det er Hjertet, ſom beder — ikke Knæerne eller Hænderne, ikke engang Læberne. Har du ikke ſeet en ſtum Mand, ſom ſtod

med Ryggen til en Mur, bede ligesaa godt med sit bøn-
faldende Blik og sin aabne Haand, som En, der havde
Tunge at tale med? Vore Bønner maa være som Pile
skudte fra Hjertet; thi alene disse kunne række frem til
Guds Throne. „Bønnen (siger en gammel Skribent,) er
Sjælens Dnske, hvilket Gud kan høre, om det end
ikke er udtrykt i Ord; thi han kjender Hjertet. „Herre
du har hørt den Ydmyges Begjæring,“ siger David.
En Christens Dnske er en virkelig Bøn, og Ordene
ere blot den udbortes Klædning.“

Den Skik ofte om Dagen at opløste Hjertet til
Gud er meget gavnlig, hvad enten det sker i Tausshed
med vort Hjerter alene, eller vi virkelig tale med vore
Læber. Vore Bønner kunne ved disse Leiligheder være
forte; men Gud vil høre dem. Blive vi for Ex. satte
i pludselig Fare, saa kunne vi bede med Disciplene:
„Herre, frels mig! jeg forgaar.“ (Mt. 8, 25). Ere
vi satte i en vanskelig Stilling, saa kunne vi gjøre
som den gode Nehemiah, der, da han blev adspurgt af
sin Konge, opløstede sit Hjerter til Gud om at faa Hjælp
til at give det rette Svar. (Neh. 2, 4). Og føle vi
i et eller andet Dieblif i Særdeleshed vor Svaghed,
saa kunne vi bruge Davids Ord: „Understøt mig, at
jeg maa blive frelst.“ (Ps. 119, 117). Eller ere vi
nedtrykte ved Følelsen af vor store Skyld, da vil Tol-
derens Bøn passe for os: „Gud være mig Skynder naadig.“
(Luk. 18, 13). Dette Slags Bøn kaldes „Hjertesuk.“
Og jeg er vis paa, du vil finde, at den Skik ofte om
Dagen at opsende forte Bønner vil bringe stor Velsig-

nelse med sig. Den vil befrie Sjælen fra dens Byrder; den vil nedkalde Hjælp, naar du mest behøver den. Den vil bringe Gud paa din Side; den vil vedligeholde Samfundet mellem dig og din Herre. Den vil lette denne Verdens Møje og Trængsler og forhøje dens Glæder; den vil sætte dig istand til at seile over dens høje Bølger med Rolighed og Sikkerhed. Men husk dette, at „dersom Bønnens Pil skal naa ind i Himmel- len, maa den udsendes fra et Hjerte, som er fuldkom- men høiet.“

Atter er det vigtigt for dig at lære, at bringe en- hver Mangel, du føler, og enhver liden Van- skelighed, som forstyrrer dig, frem for din himmelske Fader. Hør det Raad, som Paulus giver os med Hen- syn til dette Punkt: „Værer ikke bekymrede for Noget, men i alle Ting lader Eders Begjæringer fremsføres for Gud i Paakaldelse og Bøn med Taksigelse“ (Phil. 4, 6.) Ingen Mangel kan være for stor til at bæ- res frem for ham, og ingen Mangel saa liden, at den burde holdes borte fra ham. En Kvinde blev engang adspurgt af en lærd Hedning: „Hvor stor er din Gud?“ Hun svarede smukt: „Han er saa stor, at Himlens Himle ikke kunne rumme ham, og dog saa liden, at han vil nedlade sig til at bo i mit Hjerte.“ Om Gud kan det siges, at der er Intet, som er for stort for ham at udføre, og Intet forlidet for ham at lægge Mærke til. Vi vide, at ligesom han gjorde Stjernerne og leder dem paa deres Bane, skaber han ogsaa Dugdraaberne, og kjender en Spurvs Fald. Det er sagt: „Dersom vore

Bekymringer ere altfor ubetydelige til at bringes til Gud, ere de altfor ubetydelige til at være Bekymringer." Se da hen til ham som til din kjærlige Fader; il ofte til ham og fortæl ham alt, hvad der angaar dig, og bed ham at veilede, ledsage, styrke og hjælpe dig. Dette er at leve et Bønnens Liv. Dette er Veien til at kjende Gud, at vandre med ham og leve i ham.

Har du i Hjertesorg stridt og grædt,
 saa Sønnen flyr fra dit Døe træet,
 bær til din Frelser din Sorg i Løn,
 byt din Smerte med Suk og Bøn.

Hvad det end er, som øder din Lyft,
 hvad det end er, som hæver dit Bryst,
 Bær til din Gud det alt i Løn,
 byt din Smerte med Suk og Bøn.

Er der ikke Tider, da du tænker: „O at jeg havde en Ven, for hvem jeg kunde udgyde alle mine Bekymringer, som vilde føle for mig, og viselig raade mig i mine mange Vanskeligheder!“

Jeg har vist dig, at du har netop en saadan Ven — en kjærlig, øm, vis, mægtig Ven, som altid er nær dig, og som altid er rede at lytte til dig.

Om ingens Røst opmuntrer dig,
 om intet Øre hører dig,
 en Ven er altid nær dig
 i Kummer som i Lyft;
 hans Emil kan jage Suk og Ve,
 hans Nærhed lade Sorgen le
 og aande let dit Bryst.

Og hænder det ikke ofte, at du er i stor Tvivl om, hvorledes du skulde handle i et eller andet vigtigt Tilfælde? Din Sag er ikke let. Du ser ikke din Vei klart for dig. Hver Side af Sagen synes lige vigtig, og du ved ikke, hvad du skal vælge. Dine Ønsker vise maaske en Vei, og din Frygt en anden. Du er bange for, at du skulde vælge urigtigt; at du skulde tage, hvad der senere skulde blive skadeligt for dig og vise sig at være Gift; du er bange for, at den blomstrende Stav skulde forvandle sig til en Slange. Det er haardt at komme i en saadan pinlig Afgjørelse. Og det bidrager ikke lidet til vor Forlegenhed, om vi ere nødte til at bestemme os strax og vælge denne eller hin Vei.

Skal jeg sige dig, hvad du bør gjøre i dette Tilfælde? Skal jeg sige dig, hvorledes du kan finde ubeskrikelig Rettelse? Gaa og bring din Sag frem for Herren, som Ezechias gjorde med Kongen af Assyriens Brev (Ej. 37, 14.) Dog — bedrag dig ikke selv, som mange gjøre, og søg Raad af Gud, efterat du har besluttet at handle efter din egen Villie og ikke efter hans. Men bed ham ligefremt og ærligt om at raade dig. Overgiv Sagen til din himmelske Fader, og lad dig som et lidet Barn lede, saaledes som han behager. Dette er Maaden til at blive ret veiledet paa og til at virkeliggjøre den Betsignelse at have en himmelsk Raadgiver.

I Forbindelse med Bønnen er det ikke liden Opmuntring for os at vide og føle, at vi have en almægtig Talsmand, en Midler, en Forbeder, som taler for os til vor himmelske Fader. Naar du beder, beder

Jesus for dig. Naar dine fattige, hvissende Ord stige op til Himlen, saa gaa dine Bønner ligesom gennem hans Hænder og ere hørte for hans Skyld. „Han lever altid til at træde frem for dem;“ og „Hvadsomhelst I bede Faderen om i mit Navn, skal han give eder“ (Ebr. 7, 25; Joh. 15, 16.) Men er der ikke sagt os, at den Hellig-Aand ogsaa beder for os? Hvad er da Forskjellen mellem hans Forbøn og Christi? Der er den Forskjel: Jesus beder for os i Himmelen; den Hellig-Aand beder for os i vore egne Hjerter. Jesus taler vor Sag for Domstolen i det Høie; Aanden lader os føle vore Mangler og fylder os med de rette Bønner og fremkalder saaledes inderlige Bængsler i vore Sjæle.

Maaske har du følt, at det er en vanskelig Sag at bede ret. Det er let at tale om Bøn — let at tilraade andre den — men meget vanskeligt at bede saaledes, som jeg her har sagt. Jeg ved intet, som smerteligere viser os vor Skrøbelighed end dette, eller intet, som lader os føle dybere, at vi trænge til en Hjælper. Vi behøve daglig at blive underviste i at bede. Og dette er, hvad den Hellig-Aand gjør ved sin himmelske Indvirkning paa vore Sjæle. Hør hvad Apostelen siger: „Desligeste kommer og Aanden vor Skrøbelighed til Hjælp; thi vi vide ikke, hvad vi skulle bede, som det sig bør, men Aanden selv træder frem for os med uudsigelige Sukke.“ (Rom. 8, 26.) Aarraab den Hellig-Aand om at gjøre dette for dig. Bed ham atter og atter at vise dig dine Feil, at give dig Raade til at

komme frem for Gud i den rette Aand, og hjælpe dig til at bede om de rette Ting.

Og her kan dette Spørgsmaal være paa sin Plads: „Er det ret for en Christen at bede om timelige Velsignelser?“ Bispefælden er det ret. Vor Herre har vist os i den Bøn, som han selv har lært os, at det er tilladt; thi han vil, at vi skulle bede om „vort daglige Brød.“ Men naar vi bede om timelig Velsignelse, skulle vi bede derom med Hengivelse i Guds Villie. Bede vi for Ex. om Helbred, skulle vi med det samme udtrykke vor Villighed til at modtage Sygdom, dersom Gud ser, at det er nødvendigt for os. Eller dersom vi bede om at vore jordiske Foretagender maatte lykkes, skulle vi bede om det omtrent saaledes: „Giv mig o Herre, Held, dersom det er til mit Bedste og til din Ære.“ Bed om hvadsomhelst du vil med dette Tillæg, og du vil neppe bede forgæves.

Et andet Spørgsmaal kan ogsaa maaske have forvirret dig lidt: „Er det bedst at bruge egne Ord eller en skreven Bøn?“ For offentlig Gudstjeneste er der en stor Fordel i at have en skreven Bøn; thi paa den Maade kan enhver forud gjøre sig bekendt med, hvad han er i Begreb med at bede om. Men i en privat Andagt kan det være ligesaa godt at overlade det til enhver enkelt Christens Følelser og Dømmekraft. Vi skulle træde frem for vor himmelske Fader paa den mest ligefremme Maade og i en barnlig Aand. Vi skulle fortælle ham alle vore Mangler, og aabenbare for ham vore Hjerters skjulte Hemmeligheder. Nu føle Mange,

at dette bedst kan ske med egne Ord; thi da intet Menneske kan angre for det andet eller tro for det andet, eller kjende en andens Følelser aldeles nøie, saa kan heller ingen give den anden just de Ord, som ere mest passende for hans Tilstand. Enhver har sit eget Regnskab med Gud, og ingen anden kan opgjøre dette Regnskab for ham. Men nogle igjen have fundet det saa vanskeligt at finde Ord for sine Følelser, at de have fundet det mer gavnligt at bruge andre Folks Ord, som i det hele taget omtrent udtrykke deres egne Mangler og Begjæringer. I ethvert Tilfælde maa vi forsøge at udtale hver af de Synder, for hvilke vi behøve Tilgivelse — saadanne som vor Bantro og vore haarde Hjerter, vor Mangel paa Kjærlighed til Christus og til hans Folk, vore utæmmede Videnskaber, vor Egenvillie, vore letfærdige Tanker, vort heftige Sind; de mange Synder, som udgik fra vor Tunge; vor graadige Begjærighed, vor Særhed; vor Dovenskab og Ulyst til de Ting, som høre til Guds Rige, vor Mangel paa Overbærenhed, vor onde Mistanke, vor onde Sladder, og hundrede andre Synder, som desværre besætte os Dag efter Dag. Vi skulle ogsaa nævne enhver Byrde i Særdeleshed, som vi ønske at blive befriede fra. Og lad mig atter minde dig om, at blot den Bøn er hørt af Gud, som kommer lige fra Hjertet, og som er opsendt i Jesu Christi, den store Forbeders Navn

I det hele taget føler jeg, det er bedst at anbefale følgende Plan — skaf dig nogle Grundtanker for Bønnen enten skrevet eller trykt, passende til hver Dag.

Ikklæd da disse dine egne Ord og udfyld dem, saaledes som du selv ønsker.

Jeg burde maaske her tale et Par Ord om vore Bønners Bønhørelse. Guds Folk bede undertiden om aandelige Betsignelser og føle sig da skuffede, naar de ikke faa dem. De ere næsten fristede til at tro, at Gud ikke har hørt dem. Men vi skulle aldrig glemme, at Bøn, som kommer fra Hjertet, altid er hørt; og dersom Bønhørelsen lader vente paa sig, er der god Grund derfor. Det sker enten for at gjøre os mere ydmyge, eller for at lade os sætte mere Pris paa, hvad vi bede om, eller for at prøve vor Tro.

Vi skulle ogsaa erindre, at vore Bønner ofte ere hørte, men Bønhørelsen er overseet af os, fordi den ikke kommer netop paa den Maade, som vi vilde. „Bønhørelsen,“ (siger en klog, gammel Skribent) „kommer ikke altid paa den Veie, vi vente den. Vi se efter den i Gadedøren, og den kommer ind ad Bagdøren; og medens vi endnu se efter Bennen, er han allerede i Husset.“ Den Maade som vi udbad os, have vi faaet, men da den kommer paa en uventet Maade, ere vi ofte tilbøielige til at overse den. Derfor vogt dig for at indskrænke Gud til din Veie, at binde ham til din Tid. Hans Veie ere ikke vore Veie.

Du beder maaske om Maade til at blive mere hellig; og Gud sender dig Sorg. Her er din Bøn hørt, men ikke paa den Maade, som du ventede. Atter beder du om at blive befriet fra en eller anden Prøvelse; men istedetfor at borttage den, handler Gud med dig, som

han gjorde med Paulus; han giver dig — hvad der er lige godt for dig — Naade til at bære Prøvelsen. Men jeg tør ikke udbrede mig mere om dette.

Der er en anden finuf Andagtsøvelse forbunden med Bønnen, som jeg ikke kan undlade at gjøre opmærksom paa, nemlig Taksigelse. Den kan næsten kaldes en Del af Bønnen. Apostelen paaminder os saaledes: „I alle Ting lader eders Begjæringer fremsføres for Gud i Paakaldelse og Bøn med Taksigelse.“ (Phil. 4, 6.) Lovprisning er den glædeligste og saligste Del af vor Andagtsøvelse. Ingen kjendte dens Sødhed bedre end David. Det er mærkværdigt, at af de 150 Psalmer ikke mindre end 66 ere Lovprisningspsalmer. De fem sidste begynde og ende med de Ord: „Lover Herren!“

Det er sørgeligt at tænke paa, hvor langt snarere vi ere til at bede om Betsignelser, end til at takke, naar Bønnen er hørt. Vi modtage Gaven, men glemme at takke den store, naadige Giver. I Nødens Tid for Ex. gaa vi til Gud og søge ham med en vis Snderlighed, men naar hans tunge Haand er tagen bort fra os, og hans Ansigts Lys atter skinner paa os, da glemme vi at prise ham. Ak! maa det ikke siges om os, som det sagdes om Israeliterne: „Naar de ere i Angest, skulle de aarle søge mig?“ (Hos. 5, 15.) Og dog, hvor sømmer det sig ikke for Guds Børn at være taknemmelige! Hvorledes? Skal han daglig vise os Tegn paa sin Kjærlighed? skal han bestrø vor Bei med Betsignelser? skal han ikke holde tilbage noget godt fra os, ikke

engang sin egen Søn? og vi skulde ikke have et Taknæmmelighedens Ord at yttre til hans Pris? Skulle vi, som de 9 Spedalske, modtage Gaver af Christi Haand og ikke vende tilbage for at give Gud Ære?

Dersom din Samvittighed siger dig, at du har været forsømmelig i at prise Gud, væk da dit Hjerte atter op til denne søde og glade Pligt. Forsøg at takke Gud daglig for en Ting i det mindste. Kom i den Vane daglig at regne op de Naadegaver du har faaet. Dette vil ikke bidrage lidet til din Lykke. Du vil derved ære Gud. Og du vil allerede her begynde med, hvad der vil blive din velsignede Beshjæftigelse i Himmelen.

Kjære Læser, jeg vil alvorlig raade dig til at holde fast ved den Pligt at bede i Løndom. Lad intet friste dig til nogensinde at forsømme den. Opsæt den aldrig for noget andet. Løb den ikke over i Fart eller forkort den, som om du følte, at nogen anden Ting kunde være mere vigtig, end den Stund du samtaler med Gud. Den er af alle Stunder den mest kostbare. „For de faa Timer vi tilbringe i Bøn,“ (siger Biskop Taylor) „er Bederlaget stort og herligt; og hvad vi faa i disse enkelte Minutter og i nogle Aars faa Diebliske, voxer op til Kroner og Sceptere i en salig og herlig Ewighed.“

Maatte du da „bede i Aanden!“ Maatte du føle, at Bønner blev mere og mere en Blæde for dig! Maatte han, som har et Øre at høre med, ogsaa give dig et Hjerte til at bede med! Og maatte dine Bønner i Sandhed blive hørdte!

5te Capitel.

Hjælp paa Veien.

Bibelen.

Guds Ord er den Christnes daglige Føde. Og dersom han i Sandhed er „gjenfødt af Aanden“, vil han „hige efter den uforfalskede Melk, at han kan voxe ved den.“ (1 Pet. 2, 2.) Det „naturlige Menneske“ har ingen Attraa efter den himmelske Føde; men den opstaar altid i det Hjerte, som af Guds Naade er fornyet.

Bibelen er Guds Bog, skreven af Mænd, som talte, „efter som den Hellig=Aand gav dem at tale.“ Modtag da denne Bog, „ikke som Menneskenes Ord, men, som det i Sandhed er, Guds Ord.“ (1 Thef. 2, 13.) Ja, den Bog, som du maaske saa ofte har læst med Ligegyldighed — den Bog, som du saa ofte betragtede som lidet bedre end en Lectiebog — den Bog er Guds Ord. Den indeholder Alt, hvad en, der søger efter Sandheden, behøver at vide. Her er „de evige Livs Ord;“ her er aandelig Føde, som kan nære, velsigne og frelse dig. Bibelen er ligesom Veikortet, der skal lede stakkels Vandrerere til Himmelen, der skal pege paa Veien til det „bedre Land,“ som ligger for dem. Den er Kompasset, som viser os, efter hvert som vi fare frem over Livets oprørte Bølger, hvorledes vi kunne naa til den længe ønskede Havn. Den er Medicinkassen, som indeholder det eneste Hjælpemiddel for en syg Sjæl. Den viser Menneskene Guds Villie. I Bøn=

nen tale vi til ham; men her i Bibelen taler han til os.

Hvilken Betsignelse er det ikke, at Gud har givet os en Bog, hvori han klarligen viser os sin Villie. Her have vi noget virkeligt og ægte at forlade os paa. Vi kunne slaa op i vore Bibler og læse: „Og Herren sagde.“ Der er ingen „maafkeer“ i denne hellige Bog; den taler til os med Myndighed. O, naar vi læse Guds Ord med den Følelse, at det er et Budskab fra ham til vore Sjæle, da smager det i Sandhed sødt.

Uden Tvivl har du ofte hørt, at i fugtig og moist Grund er det ikke ualmindeligt om Natten at se en vis klar Vysning i Luften, som ofte er bleven taget for en Lanterne eller Vysket fra et Hus. Mangen ensom Vandrer, som har tabt sin Vej, har seet dette Vys i det Fjerne. En øieblikkelig Følelse af Glæde er kommet over ham; thi han har tænkt med sig selv: „Der er ganske vist en eller anden gjæstfri Bolig, hvor jeg kan finde V.“ Han har fulgt Vysket, men derved kommet længere bort fra den rette Vej. Det har ledet ham ind i nye Farer, indtil han tilsidst opdager, at han blot har fulgt en Dunst, som har bedraget ham.

Er det ikke saaledes, at Satan undertiden forsøger paa at lede os vild? Han frister os til at følge andre Vys end det ene sande. Han forsøger altid at lede os ind paa den gale Vej, og overlader os saa til vor Elendighed. Men lykkeligvis har Gud givet os en sikker Beviser, dersom vi blot vil følge ham. „Dit Ord“

figer David „er en Bygte for min Fod og et Eys paa min Sti.“ (Ps. 119, 105.)

Før vi gaa videre, vil jeg raade dig til at bede Gud om Tilgivelse for al din uagtsomme og lidet gavnlige Læsning af hans Ord. Bed ham tilgive dig den store Synd, at have ringeagtet din Bibel. Og beslut dig da nu til at tage Ordet til din Vedsager og din Veileder ved hvert Trin af din Vandring til Himmelen. Jeg har i det 3die Capitel talt om at høre Evangeliet; men nu vil jeg tilraade dig en omhyggelig og andagtsfuld Læsning af den hellige Skrift.

1. Læs din Bibel daglig — ja daglig. Jeg har ofte fundet Folk, som ere blevne vakte, at staa tilbage i dette Stykke. De vil maaske gaa milevis for at høre en Prædiken. Enhver Ting, som kan pirre Sandferne noget, synes at falde i deres Smag. Og imidlertid forsømme de den rolige, stille og mest velsignelsesrige Beskjæftigelse at graanske i Livets Ord, som de, der søge efter en skjult Skat.

O! vogt dig for denne Snare, som saa mange falde i — endog gudelige Folk. Gaa med dit tomme Spand Dag efter Dag, til dette Livets Rildevæld, og stjont det kan synes for dig, som om du blot fik en Draabe nu og da, vil dog Gud daglig give dig af sin Fylde. Lad aldrig en eneste Dag gaa forbi uden at læse et lidet Stykke af Skriften. Dit Begeme behøver daglig Føde, og det gjør din Sjæl ogsaa. Begge ville lide uden dette. Du har maaske liden Tid; du har kanske neppe et Dieblif, som du kan falde dit eget. Jeg

fjender til, hvor travlt du sommetider kan have det. Alligevel vil jeg paa det bestemteste indskjærpe dig Vigtigheden af at have, om muligt, en bestemt Tid hver Dag til at nære dig med denne himmelske Manna. Læs blot et Vers eller to, hvis du ikke har Tid til mere. Jeg har kjendt fattige Mænd og Kvinder, som aldrig give Slip paa denne deres daglige Føde. Jeg har kjendt Forretningsfolk i London, som, omendskjønt de vare overvældede af Arbeide, altid havde en bestemt Tid hver Dag til dette hellige Diemed. Og vi have Alle læst om en vis Konge, som havde en hel stor Nations Anliggender i sine Hænder, men som dog kunde sige: „Hvor haver jeg din Lov kjær! den er min Betænkning den ganske Dag.“ „Jeg forlyster mig i dine Vidnesbyrd, de ere mine Raadgivere.“ (Ps. 119, 97. 24.) Gaa du hen og gjør ligesaa.

2. Lad din Læsning i Skriften være et alvorfuldt Arbeide. Nogle læse Bibelen med en Lethed, som viser, at de neppe fatte dens store Værd. Dog, nu vil jeg paa det inderligste raade dig til, aldrig at tage den frem med Ligegyldighed og ikke slaa dig til Ro med at læse den blot nu og da, naar du intet Andet har at gjøre, og naar det hænder sig, du har en Fristund. Dette Slags Læsning er ikke alene unyttig, men undertiden endog skadelig. Vær at nærme dig denne hellige Bog med en Følelse af Grefrygt og Erbødighed; og behandl den som noget, der er altfor kostbart til at fjafe med.

3. Læs din Bibel under Bøn. Du kan læse

Side efter Side, det vil kun gavne dig lidt, hvis du ikke faar Velsignelse fra oven. Hvad vilde en blind Mand gjøre? Lad hvilkensomhelst Bog blive lagt for ham. Han kan aabne den og blade i den; men Alt forgjæves. Han vilde ikke faa godt af et eneste Ord deri. Og du er blind — ikke saa blind, som du engang var — men du ser dog endnu i Taage. Og uden at Gud siger: „Bliv Lys!“ vil der intet Lys blive. Han maa opløse Ordet, og aabne dit Hjerte for at modtage det.

Naar somhelst du læser i din Bibel, saa bed alvorlig om, at Gud vil undervise dig. Bed, at den Hellig-Aand maa blive givet dig for at „veilede dig til al Sandhed.“ (Joh. 16, 13). Bed Gud berede dig til at modtage med Glæde hans Sandhed og saaledes at rydde Grunden, at dit Hjerte, naar du læser Ordet, kan lignedes med en aaben Fure, færdig til at modtage den kostbare Sæd. Og da er jeg vis paa, at du føler din Sjæl varmet og velsignet, og Lyset inden i dig vil blive stærkere og stærkere.

4. Læs Bibelen i en lærvillig og lydlig Aand, som et lidet Barn, følende din Uvidenhed. Sig til dig selv, naar du aabner Bogen: „Jeg skal nu lære noget; jeg skal nu hente Vand fra Salighedens Kildevæld.“ Hvad somhelst Guds Ord lærer dig, saa modtag det som noget fra ham.

Vor Læsning og vor Høren af Guds Ord skulde frembringe nogen Frugt i os, den skulde lede til et godt Resultat. Hvad nytter det, at vi for Ex. lære mere om Hellighed, naar vi ikke blive helligere selv —

at vi lære, at dette er rigtigt og urigtigt, naar vi ikke alvorlig stræbe efter at følge et og undlade et andet? Hvad nytter det, at vi blive mere bekendte med vor Herres og hans Tjeneres Historie, naar vi ikke forsøge paa at ligne dem og at vandre, som de vandrede? Den, som læser blot for Læsningens Skyld og ikke stræber at følge, hvad han læser at være Guds Villie, han er blot en Granffer af Religionen. Men dersom du paa den anden Side, i det Dieblif du opdager Sandheden, strax prøver paa at leve derefter, vil du faa mere Naade til at forfremmes og voxe i Guds Kundskab. „Dersom Noget vil gjøre hans Villie, han skal kjende, om Værdommen er af Gud.“ (Joh. 7, 17). Psalmisten taler om dette som den store Hemmelighed ved hans Væxt i Kundskaben: „Jeg er bleven forstandigere end de Gamle, thi jeg haver bevaret dine Befalinger.“ (Ps. 119, 100). Hvadsofhelst du da ser befalet i Guds Ord, gaa og gjør det. Sig til dig selv: „jeg maa herefter se til at vise dette i mit daglige Liv.“ Vent ikke, til din Samvittighed atter bliver slap; men handle medens du grant føler, hvad der er ret. Betragt alt, der er skrevet i Bibelen, enten det behager dig eller ikke, som noget, der maa adlydes.

5. Læs først gjennem en Bog af Bibelen, førend du begynder paa en anden; ikke et Capitel af en Bog i Dag og af en anden i Morgen. Paa denne Maade vil du lettere forstaa Guds Ord og drage Nytte deraf. Dersom du modtog et Brev fra en Ven, vilde du faa liden Sammenhæng deri, om du læste en

Sætning her og en der. Du vilde dog nok læse Brevet igjennem, hvis du ønskede at vide, hvad det indeholdt. Nu er enhver Bog af Bibelen lig et særskilt Brev; og derfor gjør du bedst i, istedenfor at læse det første det bedste Capitel, at vælge et Evangelium eller et Brev eller en anden Del og læse denne regelmæssig igjennem, førend du begynder paa noget nyt. Du skal se, at dette er den bedste Maade at læse Skriften paa for at forstaa den rettelig.

Men jeg vil ikke raade dig til at læse meget paa engang. Et lidet Stykke, som er studeret vel og bedet over, kan være lige saa gavnligt for din Sjæl som et længere Stykke. Sommetider kan nogle faa Vers, naar de ere læste med Omhu, give dig den stærkeste Næring og kan lære dig mere end hele Capitler læst uopmærksomt gjennem.

6. Hav en bestemt Plan i din Læsning af Skriften. Læs den efter denne. Der skulde altid være en Plan og en Regel i alt, hvad vi gjorde, og i intet er dette mere nødvendigt end i vor Læsning af Bibelen. Et Menneske kan godt læse meget af Guds Ord, og dog kjende lidet til dets Indhold. Han kan faa en Mundsmag af Skriften; han kan fylde sin Hukommelse med Bibelsteder og bibelske Udtryk; han kan holde fast ved visse Yndlings-Lærdomme og dvæle med Glæde ved dem, ja endog med Gavn. Men i det Hele vil denne lune-fulde, overfladiske Maade at læse paa blot give ham en ufuldkommen Kundskab om Guds Sandhed — om hans Sandhed som et Helt. Lad mig nu hjælpe dig til at

vælge en Plan. Jeg vil antage, at du føler, at din Læsning af Skriften hidindtil har været lidet tilfredsstillende, og at du ønsker herefter at faa mere Nytte deraf. Jeg vil ogsaa antage, at du, ved at gjøre dig lidt Umage, kan faa Tid til at læse i den to Gange om Dagen.

Jeg vilde da anbefale dig at læse om Morgen en et Stykke af det gamle Testamente, men opsend først en Bøn til Gud om at han vil undervise dig. Du kunde bede en kort Bøn, som denne: „Giv mig, o Herre, din Hellig=Aand til at opløse min Blindhed; lær mig af dit eget Ord og skriv din Sandhed i mit Hjerte for Jesu Christi Skyld.“ Nabue derefter din Bibel med den Følelse, at en hellig Lærdom skal drages ud deraf, at en eller anden Sandhed skal findes, som skal give din Sjæl nyt Lys. Du begynder maaske paa Mosebøgerne eller Ordsprogene eller Profeten Esaias. Det var godt, om du tænkte paa, hvad Slags Bog det er, du beslutter dig til at læse. Er det Historien om Herrens Førelser med sit fordums Folk, da forsøg at drage ud af den noget til din Advarsel eller Opmuntring. Indeholder den Forskrifter for din Livsvandring, da søl, at hvert Ord er talt til dig, og tag den Beslutning, at hvad du læser, skal ved Guds Naade have Indflydelse paa dine Handlinger. Eller hvis det er en Profetie, da maa du vente at møde mangt mørkt og vanskeligt, og mangt, som udcræver din Tro. Læs ikke meget paa en Gang; men hvad du læser, læs det vel og opmærksomt.

Om Aftenen igjen kan du maaske faa Tid til at anvende en liden Stund til denne velsignelsesrige Beskæftigelse; og da var det bedst at læse et Stykke af det nye Testamente. Men lad det blive et vist Stykke, som du siden fortsætter. Dersom du læser i et af Evangelierne, saa husk paa, at du læser, hvad Guds Søn selv gjorde og sagde. Fordyb dig i hans pletfri og hellige Væsen og gør det til dit Mønster. Og naar du tænker paa alt, hvad han led — Kulde, Mishandling, Bantro, Foragt, Synderes Modsigelse og de utallige Kampe han stødtes i — læg dig da paa Minde, at alt dette led han for dig, og for at han kunde være den store Synd-bærer og Sorg-bærer for en falden Verden. Eller du vil finde, dersom du læser Apostlernes Gjerninger, at det er godt for dig at følge disse Christi første Tilhængeres Exempel, som ikke agtede sit Liv høit, men bar sin Frelfers Kors efter ham, at de kunde i det andet Liv bære hans Krone. Eller læser du et af Brevene, saa tænk paa de Forhold, under hvilke denne særskilte Epistel eller dette Brev blev sendt, af hvem det var skrevet, og til hvilken Del af de christne Menigheder, eller til hvilke Personer blandt dem, det var henvendt; og bestræb dig for at betragte hvert Vers, som om det indeholdt et Budskab fra Gud til din egen Sjæl.

Med Hensyn til, hvor meget vi burde læse, kommer det aldeles an paa, hvad Tid vi have, paa vor Sindstilstand, vor Trang, o. s. v. Enkelte Christne finde det meget gavnligt at tage nu og da en kort Sætning, og ligesom at sønderlemme den for at undersøge hvert Ud-

tryk og hvert Ord særskilt, og paa denne Maade bestræbe sig for at uddrage al den Sødme, som den indeholder. Andre igjen have fundet sig bedst ved at standse nu og da, vende Ordene til Bøn, og saaledes gjøre Læsningen til en Andagts Øvelse.

I ethvert Tilfælde er den Feil, som de fleste af Skriftens Læsere begaa, den, at de ikke tænke nok over Ordet, ikke lægge det paa Minde og fordøje det, ligesom de gjøre med Maden, som nærer deres Legemer. Naar de have læst et Capitel eller to, saa ere de tilbøjelige til at betragte det som en Ting, der er gjort med dette; og hvad de have dvælet ved, lade de aldeles gaa af Minde „som en Fortælling, der er fortalt.“

Læs aldrig, blot for at have den Bevidsthed, at du nu har fuldført et Arbeide. Thi hvad kan det gavne dig, at du med dine Dine har læst gennem et vist Antal Vers, dersom du, ligesom Sommerfuglen, der slagrer fra Blomst til Blomst, neppe har samlet nogen Næring? Vign hellere Bien, som hviler en Stund, og uddrager den Sødme, der ligger dybest inde i Bægeret.

Læs Skriften paa denne Maade tankefuld, andagtsfuld og planmæssig; og jeg er vis paa, at Gud vil gjøre det til en velsignelsesrig Beskjæftigelse for dig. Der er skrevet om Apollos, at han var „mægtig i Skrifterne.“ Maatte det samme blive sagt om dig. Forsøg paa at blive det. Dersom du i Sandhed elsker din Bibel, da tak Gud derfor; dersom du ikke gjør det, saa bed ham bringe dig til at elske den. Og giv dig ikke tilfreds, førend du har faaet noget af Davids Erfaring,

da han sagde: „Hvor vare dine Ord sødere for min Gane end Honning for min Mund! De ere mit Hjertes Glæde!“ (Ps. 119, 103. 111.)

6te Capitel.

Hjælp paa Veien.

Gudelige Bøger. Gudelig Dmgang. Overveielse.
Dmgang med Gud. Selvprøvelse.

I. Gudelige Bøger.

Bibelen er ikke den eneste Bog, som den Christne har at hjælpe sig med paa Veien. Det er den store Bog — Bøgernes Bog — den eneste Bog, som kan kaldes Guds Bog — den eneste Bog, som taler med fuld Myndighed, og mod hvilken ingen Anklage kan ske. Alligevel er der andre Bøger, som kan hjælpe dig paa Veien til Himmelen. Og aldrig tilforn var der en Tid, som denne, da saa mange Hjælpemidler kan faaes. Der ere Bøger passende til ethvert Trin af den Troendes Tilstand. Denne Bog, som du nu læser, haaber jeg er en af dem. Jeg har bestræbt mig for at afspasje den efter din Tilstand min kjære Læser. Maatte der her og der være en Bemærkning i den, som kunde hjælpe dig i din store, aandelige Sag.

Ligesom Bibelen er Guds egen Stemme, som taler til os, saaledes ere gode Bøger lig fromme Venner som tale med os. De indeholde mange Hentydninger, vise os mange Farer og give os mange Opmun-

tringer. Vær derfor taknemmelig, naar en rigtig god Bog kommer i dit Eie, eller bliver laant dig for en Tid. Læs den omhyggeligt og estertænksoomt, og maasse du kunde drage nogen nyttig Kundskab deraf.

Derksom du har god Tid, saa brug en liden Stund hver Dag til dette Slags Læsning. Tillad dig ikke at komme i Vane med at tage op hvilkensomhelst Bog, der tilfældigvis ligger foran dig. Saadan Læsning vil ikke gjøre dig godt, den vil blot bortødsle din Tid; men læs noget, som virkelig kan styrke dit Sind, opvarme dit Hjerte, og give dig et klarere og sundere Syn for Guds Sandhed. Det bedste vilde være at bede din Præst eller en eller anden forstandig og gudfrøgtig Ven at raade dig med Hensyn til Valget af de Bøger, du burde læse.

Naar du imidlertid tager op en gudelig Bog, saa husk paa, at det blot er et Menneskes Verk. Der kan være meget godt i den, men ogsaa adskilligt galt. Forfatteren kan oprigtig ønske at lede dig ret og dog maasse tage Feil i enkelte Ting. Bestræb dig da for at uddrage det gode af den Bog du læser. I Bibelen er alt purt Guld; men i andre Bøger, endog i den bedste, er der en Blanding af Grus i det kostbare Metal.

For Ex. En Bog bliver laant dig, som indeholder adskillige gode Raad, og du læser den til stor Velsignelse for din Sjæl. Men, du støder maasse paa et Sted, som indeholder en Forklaring over en eller anden Værdom, der er forskjellig fra, hvad du har lært af Guds Ord eller af din Præst. Vør du nu strax erkjende dette for Sandhed, blot fordi du finder det i en trykt Bog?

Bisjelig ikke. Du vilde gjøre galt i at lade dit Sind faa let blive forledet.

Dg atter, en Bog falder maaste i din Haand, skreven af en Mand, som ikke tilhører din Kirke. Der kan være megen sand Fromhed i den, og meget, som kan drage dit Sind opad. Men eftersom du læser, bliver du forstræffet over nogle stærke Udtryk imod din Kirke. Resten af Bogen kan have syntes for dig saa sand og saa sund, at du er halvt fristet til at blive ledet bort af de Bevisgrunde, som ere brugte. Men erindre dette, at de ere blot Menneskers Ord, og der vil du finde Grus blandet med Guldet. Forfatteren kan være en from Mand, og dog istand til at tage Feil i enkelte Ting; thi endog de iblandt os, som have det klareste Syn, se blot som i et Speil, i en mørk Tale, „de kjende blot stykkevis.“ (1 Cor. 13, 12). Overvei derfor, hvad du læser. Dg vogt dig for, at ikke et Par velskrevne Sætninger bringer dig til at vakle, og drager dig bort fra den sikre Grund, paa hvilken du staar.

Fremfor Alt, lad ingen Bog, den være nofsaa udmærket, komme istedetfor Bøgernes Bog. Et Menneskes Ord maa ikke blive sat lige med Guds Ord. Hvad ere uægte Stene i Sammenligning med Rubiner? „Hvad er Avnerne i Lighed med Hveden?“ Gudelige Bøger kunne muligvis sætte mange Ting for os i et klarere Lys end Bibelen gjør; men det er et farligt Tegn, naar et Menneske tillader disse at blive hans fornemste Studium, medens Guds Ord er lagt paa Hylden. Der fortælles om Henry Marthyn følgende:

„Saa dyb var hans Høiagtelse for Guds Ord, at naar den Mistanke opstod i hans Sjæl, at en anden Bog, han læste, fik en utilbørlig Magt over hans Sind, lagde han den strax tilside, og vilde ikke tage den op igjen, førend han havde følt og gjort sig indlysende Guds Ords større Uperlighed. Han kunde ikke give sig tilfreds, førend alle disse miindre Uds, som beghudte at blende ham, bleve tilintetgjorte ved Siden af Skriftens Klarhed og Herlighed.“

Dg nu vil jeg nævne en anden Stav af lignende Slags, som ogsaa kan give dig nogen Støtte; men du maa ikke læne dig paa den altfor trygt. Jeg mener:

II. Samtale med gudelige Venner.

Et Menneske, der er beghndt at tænke alvorligt, føler sig som i en ny Verden; og meget ofte synes han at staa alene og længes efter en christen Ven at hjælpe sig. Jeg har allerede vist dig, til hvem du skal ty hen for at faa Hjælp. Det er især til din Sjælesørger, du bør vende dig for at søge hos ham aandelige Raad og Trøst. Men foruden din Præst vilde en Ven eller to af din egen Stand være af stor Nytte for dig. Der- som du da kjender et alvorligt Menneske i dit Eogn — for Ex. blandt de stadige Altergjester — saa forsøg paa at faa dem i Tale, og vælg saadanne til dine nærmeste Venner. Du vil finde dem til stor Hjælp for dig, ligesom Aquilas og Priscilla vare det for Apollos. (Ap. G. 18, 26.) Deres christelige Raad, deres Exempel, deres Tro vil styrke og opmuntre dig; thi ligesom „Bern kan skjærpe Bern,“ saaledes kan „en Mand skjærpe sin Næstes

Blik." (Ordspr. 27, 17.) Der er noget, som varmer Hjertet, naar vi tale til andre om, hvorledes Gud har handlet med os; og saadan christelig Samtale behager Gud. „Da taledede de sammen," (siger Profeten Malachias) „de, som frygte Herren, den ene med den anden; og Herren gav Aigt og hørte, og der blev skrevet for hans Ansigt en Ihukommelsesbog for dem, som frygte Herren og tænke paa hans Navn. Og de skulde være mine, siger den Herre Zebaoth, paa den Dag, jeg skaber mig en synderlig Eiendom." (Mal. 3, 16. 17.)

Det er en stor Nyttelse at nyde en eller to sande gudelige Menneskers Venjskab. Naar du fortæller dem om de forskjellige Mangler, Vanskeligheder, Tvivl og Prøvelser, under hvilke du sommetider næsten bukkede under, vil du maaske blive trøstet og opmuntret ved at høre, at de ogsaa have gaaet paa den samme ujævne Vej i deres christelige Vandring. Mangen nylig vakt Christen tænker ofte, at ingen kan have gaaet gjennem de samme religiøse Vanskeligheder og Fristelser, som han selv, førend han aabner sit Hjerte for sin aandelige Lærer eller for sin christelige Broder; og da lærer han til sin Trøst, at hans Tilstand er langt fra enestaaende.

Der er en anden Maade, hvorpaa en rigtig trofast og godelig Ven kan være dig til Nyttelse — han kan vise dig dine Feil, Feil, som du maaske af dig selv ikke kunde opdage. „To ere bedre end En," siger Salomon; og dersom I begge vandre paa den samme velsignede Vej, kunne I nyde hinanden stor Hjælp paa Veien. Han kan ogsaa hjælpe dig til at forstaa mange Ting, som

du ikke kunde se klart alene. Han behøver ikke være nogen lærd Mand, han kan behøve selv at blive lært; men dog kan han maaske vide meget, som du ikke kjender til. Eller du kan være istand til at bibringe ham en eller anden Kundskab, som du har haft Veilighed at lære; og saaledes kunne I give hinanden en hjælpende Haand.

Men dersom du er ung af Aar eller ung i Maaden, saa forglem ikke, at din rette Plads er en Discipels Plads og ikke en Lærers. Vel er det sandt, at du ved mere end du engang vidste; thi Uhyet har skinnet i din Sjæl. Men Satan vil maaske nu bestræbe sig for at saa dig til at tænke, at du ved alt, og at du herefter bør begynde at lære andre. Vogt dig for at fanges i denne Snare. Mange have gjort dette til deres egen Skade. De blive stolte og dristige, hvor de burde være beskedne og tilbageholdne. De ønske at lede andre, endog førend de selv have lært at gaa. De ville være aandelige Ammer, medens de selv blot ere Børn i Christus. Vær tilfreds med at modtage Belærelse for en Tid. Du behøver det, og du har meget, særdeles meget at lære. Tænk mere paa at fylde dit tomme Spand fra Kilden, end paa at udøse det for at forfriske andre. Du har endnu, som jeg sagde, meget at lære. Du er just nu lig Manden, der staar skrevet om hos Marcus (8 C.), som, omenskiønt helbredet for sin Blindhed ved Frelserens Berørelse, i Begyndelsen „saa op og sagde: Jeg ser Menneskene gaaende omkring, ligesom (jeg saa) Træer.“ Og dersom du endnu kun har et uklart Syn, saa fald ikke i den Bilsfarelse, at du

jer alt. Vær tilbageholden og varsom med at give andre Formaninger; men vær altid selv ivrig efter at modtage dem, efter Apostelens Raad: „Vær snar til at høre og langsom til at tale.“ (Jac. 1, 19.)

Jeg vil ogsaa advare dig mod at tale til enhver om dit Hjertes Tilstand. En Smule Tilbageholdenhed med Hensyn til dette er nødvendig. Det er meget godt at aabenbare vore Følelser for en kristen Ven; men de ere altfor hellige til at lægges aabne for hvert Menneskes Blik. Dersom Guds Raade arbejder i Sandhed i vore Sjæle, ville vi sandsynligvis i Begyndelsen krympe os for en offentlig Bekjendelse deraf; den vil snarere vise sig i vor forandrede Opsørsel end i Ord.

Men der er en anden Hjælp, som jeg paa det alvorligste vilde raade dig til ikke at forsømme, og det er —

III. Overveielse.

Saa god og nyttig som kristelig Samtale er, saa kunne vi dog blive altfor glade i den og stole for trygt paa den. Mennesker, som blive gudeligssindede, ere i Begyndelsen tilbøielige til at hige efter Samtale med andre. Jeg har opdaget, at dette er en Wildfarelse, som Guds Folk ofte falde i. Og dog er det visselig meget vigtigt for os, at vi nu og da søge Ensomhed for at tænke. Et Menneske, som altid enten hører eller taler, er lig En, der altid spiser, men aldrig fordøier sin Føde. Og hvad blive Følgerne? Hans Helbred lider, og, hvad han nyder gjør ham lidet eller intet godt. Saaledes er det ogsaa med vor aandelige Tilstand.

Væn dig derfor til at overveie himmelske Ting. Tænk paa den sidste Prædiken, du hørte, og lad dine Tanker dvæle ved den, eller ved det sidste Capitel, du læste i Bibelen. Eller tag en Gjenstand i Særdeleshed og overvei den vel i dit Sind — som Ex. Guds Godhed, eller Himmelenes Glæder, eller Christi Kjærlighed, eller hans Bæfens Fuldkommenhed. Du kan gjøre dette, naar du er ved dit Arbeide, eller spadserer paa Veien, eller du sidder i dit Hus. Du vil finde det lidt vanskelig i Begyndelsen, thi det er ikke saa let at holde sine Tanker indenfor en vis Grændse; men du vil snart komme i Bane dermed, naar du er udholdende.

Der er ogsaa en anden Slags Overveielse, som er meget nyttig — at føre en Samtale med sit eget Hjerter. David talte om dette, da han sagde: „Taler i eders Hjerter, og værer stille;“ og atter: „Jeg talte i mit Hjerter, og min Aand randsagede.“ (Ps. 4, 5; 77, 7.)

Og medens vi saaledes tænke, vil Ilden ofte flamme op; vore Hjerter ville gløde, og vor Kjærlighed, Tro og Taknemmelighed ville vore.

Hellige Mænd have altid regnet Overveielse med til deres Andagtsøvelser og søgt den mest bekvemme Veilighed til denne fromme Beskjæftigelse. Isak gik i Aftenens Stilhed ude paa Marken for at grunde. David valgte ofte Morgenen, og til andre Tider valgte han Natten, naar alt var stille omkring ham: „Naar jeg kommer dig i Hu paa mit Veie, da vil jeg estertænke om dig i Nattevagterne.“ (Ps. 6, 3. 7.)

IV. Omgang med Gud.

Naar vi tænke paa hellige Ting, overveie vi dem i vort Sind og lade vore Tanker dvæle ved dem. Men ved Siden deraf skulde vi føre en virkelig Samtale med vor himmelske Fader. Dette er, hvad jeg mener med Omgang med Gud. Det er en meget behagelig og nyttig Beskjæftigelse for den Christnes Sjæl. Det er godt for ham at føre en Samtale med Gud, at tale med ham som med en Ven, at vandre med ham ligesom Enoch gjorde. Det neddrager bestandig Betsignelse fra oven. En Plante i din Have kan blive forfristet ved en pludselig Strøm fra din Vandkande; men det er den milde Dug fra Himmelen, som Morgen efter Morgen overghyder den, der i Virkeligheden bringer den til at trives og voxe. Saaledes er det ogsaa med vore Sjæle; vi maa daglig fremstille os for Herren for at modtage ny Naadesforstærkning af hans Rigdom, ellers bliver der ingen virkelig Fremskridt.

Læg Mærke til, hvorledes David og andre hellige Mænd stedse vare beskjæftigede paa denne Naade. De opløstede altid sine Sjæle til Gud; og dersom du vil følge deres Exempel, da vil denne himmelske Beskjæftigelse ogsaa lykkes dig.

V. Selvprøvelse.

„Randsager eder selv om I ere i Troen, prøver eder selv,“ dette var det Raad, som Paulus gav til de Christne i Corinth; (2 Cor. 13, 5,) og dette er et meget vigtigt Middel til at opnaa aandelig Sundhed og Væxt.

Naar En først begynder at leve et gudeligt Liv, indbilder han sig ofte, at han kjender fuldkommen vel sit eget Hjerte. Det synes at ligge ganske aabent for ham. Men jo mere han ser ind i det, des mere forbausset vil han blive ved at finde, hvor lidet han dog kjender det. Selvprøvelse er derfor høist nødvendig. Thi hvorledes kunne vi lære at kjende vor egen Tilstand, naar vi ikke betragte os selv nøie? Hvorledes kunne vi opdage vore særegne Feil, vore Efterladenheder, vore hemmelige Overtrædelser, vore Skjodeshynder, naar vi ikke søge efter dem? Uden dette ville vore Bønner blot være almindelig Bekjendelse af Synd, og almindelig Bøn om Tilgivelse og Naade. Ingen Synd i Særdeleshed vil blive nævnt, fordi intet er os bekjendt om vor egentlige Tilstand eller vore særskilte Mangler.

Der har været sagt, at „et Menneske, som er ubekjendt med sit Hjerte, er lig en Kjøbmand, der ikke kjender til, i hvilken Tilstand hans Bøger befinde sig, medens han hver Dag kan vente at gaa fallit; eller lig Mennesker ombord i et Skib, der er sprunget læk, som ikke kjende til sin egen Fare. Den, som bekjender sig at være en Tilhænger af Christus, og ikke ved, enten han er en tro eller en utro Discipel, er i en Tilstand, som ikke er mindre farlig.“

Men du vil finde, at det ikke er saa let en Sag at lægge aabent dit eget Hjerte. Du vil finde det meget lettere at udfinde andres Feil end at opdage og bringe dine egne frem for Lyset. Meget lettere er det at se den lille Flis i din Broders Nie end at udbrage den

store Bjælke af dit eget, eller blot at føle, at den er der. Hos Flesteparten af os er der altformange Syn-
der, der ere saa dybt skjulte, at de, naar vi ikke lede
dem op og drage dem ud fra deres Skjulested, ville beholde
deres Plads og tilsidst overmande os.

Hjertet maa derfor blive randsaget — randsaget til
dets inderste Rod. De dybeste Steder maa blive udforskede.
Enhver bør vide, hvorledes det staar til i hans Sjæl,
hvad hans Farer ere, og hvad Fristelser han mest er
udsat for. Naar en Arme af Soldater er i Leir, sætter
Generalen Skildvagter i alle Retninger, hvis Pligt det
er at give Signal ved ethvert paatænkt Anfald af Fien-
den og raabe Alarm. Selvprøvelse er den Christnes
Skildvagt. Den vaager for at se, hvorledes Sagerne
staa i Hjertet, og giver Signal om den store Fiendes
Anfald, som altid lurer paa at opsluge os.

Du vil erfare, som jeg allerede før har sagt, at
denne Øvelse er noget vanskelig i Begyndelsen. Dit
lade Hjerte vil gjøre Modstand. „Det er ingen let
Sag (siger en amerikansk Skribent) at bringe et Men-
neske og hans Hjerte sammen.“ Men det vil snart
blive mindre besværligt. Prøv blot derpaa, jeg er vis
paa, du vil finde det til ikke saa liden Hjælp for dig.
Bestem en vis Tid hver Dag eller hver Uge til at
prøve dit eget Hjerte, til at afløre det og til at bringe
for Lyset dets skjulte Ting og til ogsaa at randsage
dine daglige Gjerninger i det ydre Liv.

Men du vil maaske sige, at i en sand Christens
Sind foregaar der altid en Slags Selvprøvelse. Føler

han ikke bestandig Synd hos sig, og spørger han ikke sig selv om en Ting er ret eller uret? Jo, det er sandt, men han behøver mere. Han behøver visse Tider for at bringe sig selv frem for Domstolen; og uden dette tvivler jeg paa, at han vil gjøre nogen Fremskridt i Hellighed.

Mit Raad er derfor, at du strax vil begynde med din Selvprøvelse; men dersom dit Sind er uvant til dette Arbeide, er det bedst ikke at overanstrenges det. Du kan jo begynde med at gjøre dig selv nogle faa Spørgsmaale. Paalæg dig ikke en for tung Byrde, naar du begynder, at du ikke skal blive træet og opgive hvad du har begyndt. Det er bleven bemærket, at unge Troende ere omtrent i samme Stilling som Folk, der komme op af en Sygdom, hvis Styrke endnu er liden, og hvis Villiekraft er svag. Vi ville derfor ikke lægge for haardt Nag paa dem i denne eller i nogen anden Pligt, men lade dem gaa frem gradevis, eftersom de ere istand til at bære det. Og husk paa, at der er skrevet til vor Opmuntring, at Gud „foragter ikke smaa Tinges Dag.“

Det er jeg vis paa, at Selvprøvelse, om end byrdefuld, dog vil i fuldt Maal give dig Vederlag. Den vil gjøre dig aarvaagen; den vil gjøre, at din Lampe brænder klart; den vil vise dig dine Svagheder og drive dig til alvorlig at søge om Naade til at overvinde dem; den vil maaske sætte dig istand til at udrydde mangen farlig Synd, medens den endnu er i Spire; den vil fri dig fra mangen smertelig Samvittighedsqual og fremme din Fred. Fremfor alt vil den forberede dig til den

store Dommens Dag. Synes du ikke, det er langt bedre nu at opdage dine Skjødeshynder en efter en, sørge over dem, bekjende dem for Gud og lægge dem ned ved Korsets Fod, end at vedblive i denne Blindheds Tilstand, uvidende om deres Tilværelse, og at faa dem som Anklagere mod dig paa hin Dag? „Det er bedre,“ siger Biskop Taylor, „at undersøge sin Samvittighed nu, medens der endnu er Tid til Anger og Omvendelse, end pludselig at blive vakt paa sin Dødsfeng til Erindring om sine Synder, naar det er for sent at forandre sit Liv.“ O! giv dig selv med Liv og Sjæl hen til dette Arbeide. Bed: „Randsag mig, o Gud! og kjend mit Hjerte; prøv mig og kjend mine Tanker, og se, om der er en Bei, som (gjør) Smerte i mig, og led mig paa en evig Bei.“ Ps. 139, 23. 24. „Men (hvert) Menneske prøve sig selv.“ (1 Cor. 11, 28.) — Dersom en af mine Læsere siger: „Jeg ser klart, at det er min Pligt; men hvorledes skal jeg gjøre det? Naar skal jeg begynde? Hvad Regel skal jeg følge?“ saa lad mig forsøge paa at hjælpe dig.

For det første skulde man, dersom Selvprøvelse er en simpel Pligt, ikke nøle med den. Begynd den nu — begynd den i Dag.

For det andet hvor ofte det bør gøres? Nogle Christne synes det er rigtigt at prøve sig selv daglig. En hedensk Philosophs Grundsatning var denne: „Lad ikke dine Dine lukkes i behagelig Søvn, førend du har overtænkt alle den lange Dags Gjerninger.“ Andre foretrække at gjøre det engang om Ugen. Dersom

du vælger det sidste, saa vil den mest passende Tid være enten Tønderdag eller Søndags Aften. Men det er meget vigtigt at vælge en vis, bestemt Tid, ellers vil det blive daarligt gjort.

Dernæst hvorledes du skulde prøve dig selv? Se dybt ind i dit Hjerte, og forsøg paa at opdage dets virkelige Tilstand for Guds Ansigt. Prøv omhyggelig dine forskjellige Gjæringer, Ord, Følelser og Grunde; overvei dem vel, at du kan opdage, hvad der har været ret og hvad der har været galt hos dig. Lad intet blive skjult for dig selv eller holdt tilbage for Gud.

Der er mange Bøger, som kunne være til stor Hjælp for dig i denne Sag. Men i Tilfælde af at du ikke skulde være istand til at skaffe dig en af disse, vil jeg her give dig nogle faa Vink til din Veiledning: —

1. Prøv dig selv efter Guds Ords Befalinger og ikke efter Menneske=Meninge. En Ting kan ansees for at være rigtig af Menneskene, og dog kan Guds Ord forkaste den.

2. Se ikke blot paa selve Gjæringerne, som du daglig gjør, men af hvad Grund du gjør dem. Er det for E. af Lyst til Menneskers Ros? eller for verdslig Bindings Skyld? eller til Guds Ære?

3. Efterforske nøie, om du har god Grund til at tro, at du i Sandhed tilhører Kristus og derfor er sikker i hans Haand.

4. Dersom du er Christi Tjener, bærer du da megen Frugt? Boyer og forfremmes du daglig i Naaden?

5. Udfind hvad din Skjødeshynd er, enten det

er Stolthed, Ubarmhertighed, Velslyst, Verdslighed, heftigt Sind, o. s. v., og ligeledes om du alvorlig har besluttet at bekjæmpe den, hvad det end skal koste dig.

6. Se om du fornægter dig selv og altid holder „Kjødet tuet af Aanden.“

7. Udfind ikke blot hvad ondt du har gjort, men ogsaa hvad godt du har undladt at gjøre.

8. Se omhyggelig ind i hver Tanke, hvert Ord og Dnske.

9. Se efter om du tager Christus til dit Mønster i alt hvad du gjør.

10. Undersøg din Opførsel mod dine Slægtninge, Venner, Naboer, Husbond eller Tjenere, o. s. v.

11. Find ud hvilke Fristelser du er mest udsat for; paa hvilke Steder og i hvilket Selskab de anfalde dig, og vær med Bøn paa Bagt imod dem.

12. Spørg dig selv, om din Bibellæsning og Andagtsøvelse er dig en Glæde, om de ere regelmæssige og alvorlige, eller om de ere affærdigede skyndsomt og fjasende.

13. Spørg dig selv, om du gjør alt hvad du kan for Guds Ære og for dine Medmenneskers Vel?

Bed fremfor alt Gud hjælpe dig, naar du randsager dit Hjerte. (Ps. 119, 59; 139, 23. 24.)

I disse tre Capitler har jeg da nævnt nogle af de Hjælpemidler, ved hvilke du kan opnaa den Hellighed, „uden hvilken intet Menneske skal se Gud.“ Brug dem med Flid og Taknemmelighed; og maatte de være en god Hjælp for dig til at fuldkomme det Løb, som er dig sat.

7de Capitel.

At være Kirke-Medlem.

Tænk ikke, christelige Broder, at du er et forladt Væsen, som staar alene i den vide Verden. Nei, du hører til et stort aandeligt Legeme, som kaldes „Guds Kirke“ eller „Christi Kirke.“

Strengt talt høre alene de til denne velsignede Familie, som ere oprigtige og sande Christi Tilhængere, som ere under hans Naades Indskyldelse, som ere drevne af hans Aand og som trofast følge ham. Og paa dette Legeme er han selv det levende Hoved. (Eph. 1, 22, 23; 5, 23; Col. 1, 18.)

Men dette Udtryk „Kirken“ er ofte brugt i en langt videre Mening, som den der indeslutter alle døbte Mennesker. Det er med os Christne ligesom det var med de gamle Jøder. De vare, som Nation betragtet, „Guds Kirke.“ De vare ogsaa kaldte „et helligt Folk,“ og dog vare de sande hellige iblandt dem blot en liden Flok; thi som Apostelen siger: „Ikke alle de, som nedstamme fra Israel, ere Israel.“ (Rom. 9, 6.)

„Kirken paa Jorden,“ siger Biskop Beveridge, „er lig en Lade, hvor Avnerne ere blandede med Kornet; den ligner en Alger, hvorpaa der findes Klinte og Hvede; den ligner et Net, hvori der er samlet Fiske af alle Slags, baade slette og gode.“

Nu er baade du og jeg bleven døbt og indpodet i dette Legeme. Vi ere talte blandt Christi Flok og satte under hans Beskyttelse. Men ere vi i Sandhed hans?

Ere vi hans i Sjæl og Sind ligesaavel som i Navn? Dersom dette er Tilfældet, saa ere sandelig „vore Navne skrevne i Himmelen;“ Herrens Mærke er paa os, og han vil snart tage os op i sin Kirke i det Høie, og der skulle vi møde vore kjære Brødre, hvis Strid er forbi — saadanne som Moses, Daniel, Paulus, Stephanus og alle disse hellige, som have „toet sine Klæder og gjort dem hvide i Lammet's Blod.“

Men foruden det at du hører til et stort Regeme, som er spredt over hele Jorden, er du maaske Medlem af det mindre Samfund, som kaldes den lutherste Kirke. *)

Nu, hvad er den lutherste Kirke? Hvorfra udsprang den? Er det en sand Kirke? Er det ret af os at tilhøre den? Jeg vil besvare disse Spørgsmaale ved en meget simpel Bignelse.

Lad os forestille os en bred, smuk Flod, som flyder Mil efter Mil, langt, længere end vort Die kan naa. Hist og her er en liden Strøm, som udgaar fra den — en Del af den samme mægtige Flod — men som løber i et forskjelligt Leie og frugtbargjør Landet, gjennem hvilket den flyder. Nogle af disse Strømme ere klare og rene, andre ere dæmmede op og muddrede. Nogle have fortsat sit Løb i Narevis, andre have først nylig svulmet op til deres nuværende Størrelse.

Tænk dig nu, at denne Hoved-Flod forestiller Guds Kirke — den Kirke, som har bestaaet fra Christi Dage

*) Forfatteren nævner her den engelske Kirke, men da hans Ord ogsaa aldeles passe paa vort Kirkesamfund, har jeg ikke taget i Betænkning at sætte „lutherste“ i Stedet.

af eller rettere fra Adams, Abels og Enochs Tid; thi Gud har altid haft et Folk for sig selv paa Jorden — den Kirke, for hvilken Frelseren døde, og som er ham saa uendelig kjær, som har varet og vil vare bestandig. Og disse smaa Afløb — disse smaa Datterstrømme — hvad forestille de? Jo, de ligne de forskellige Kirkesamfund, som have forgrenet sig fra Modertirken. Nogle af disse ere rene Kirker, og Guds Velbehag hviler over dem; andre ere urene og kunne derfor ikke vedvare.

Kirkerne i Corinth, Galatia og Ephesus o. s. v. vare alle forskellige Grene af den ene almindelige Kirke. Saaledes er det ogsaa med vor egen Kirke. En Strøm af Floden fandt snart sin Bei til vort Land; den mødte mange Hindringer i Begyndelsen, men gradevis banede den sig Bei, saa at Afgudsdyrkelse og Elendighed forsvandt for den, og den forfriskede og frugtbargjorde Vandet, hvorsomhelst dens Bandede fandt sin Bei. Men Satan, som altid er iverfjg mod alt, hvad der kommer i Beien for hans egne Planer, strøede snart i Strømmen sin Forvirrings Sæd, som han haabede i rette Tid vilde fremspire og frembringe en stor Grøde af skadeligt Ukrud og derved dæmme den op og forhindre dens Løb. Det lykkedes ham desværre altfor godt, og Vandet var for en Tid fordærvet og stoppet. Jeg taler om den Tid, da papistisk Være næsten ødelagde vor Kirke. Dog, takket være Gud, Reformationen kom for at rense den. Vandet blev atter rent, Ukruddet blev rykket op med Rod og bortkastet, og Strømmen flød igjen klar og fri. Atter bragte de, som opholdt sig ved Bredden, sine

Kar til Strømmen, og de drikke nu af Salighedens klare Vand.

Senere har Satan atter og atter forsøgt paa at ødelægge Strømmen og at stoppe dens videre Løb; men den synes nu at flyde friere end før. Den frugtbar-gjør ikke alene vort eget Land, men denne lille Gren af den store Flod har naaet mangt langt bortliggende Land, hvor den bringer den rigeste og skønneste Betsignelse.

Lad os nu, for at forlade vort Billede, se, hvor stor Grund vi have til at være taknemmelige for, at vi ere Medlemmer af den lutheriske Kirke. Jeg vil nævne tre.

For det første er den en ren og sund Kirke. Den er ikke grundlagt paa Menneskers vaklende Meninger, men paa Guds evige Sandhed. Her er de „gamle Stier, hvor den gode Vej findes.“ Den ærer Frelseren og fører sine Børn til ham. Derfor — hvad end dens Fiender ville sige, hvilke Feil og Skrøbeligheder de end maatte finde i den — saa er den dog et stille Hjem for alle, som søge Ly i dens Samfund og troende følge dens Undervisning, ligesom den følger Christi.

Udentviwl har den lutheriske Kirke Feil; hvilken Kirke har ikke det? Selv de, som bleve grundlagte i Apostlernes Dage, vare ikke ganske fri for dem. Falsk Lærdom brød sig Vej i den galatiske Menighed; og adskillige Misbrug og Partiaand i den corinthiske Menighed. Dersom vi tro paa Fuldkommenhed i noget Kirkesamfund paa Jorden, ville vi kun blive skuffede. Den maa vi vente med at finde i Kirken heroventil. Dog — vær taknemmelig

for, at din Kirkes Feil ere saa faa, og at dens Fortrin ere saa mange.

For det andet er vor Kirke en Skriftkirke. Den ærer særligt Bibelen ved den store Brug, den gjør af den ved sine Gudstjenester. Den har dannet sig efter Guds Ords Forbillede. De Værdomme, den frem sætter, kunne bevises af Bibelen. Den erklærer simpelt hen, at den hellige Skrift indeholder alt, hvad der er nødvendigt at vide til Frelse; saa at alt, som ikke kan læses deri eller blive bevist deraf, ikke kan forlanges at blive troet paa af noget Menneske som en Troes-Artikel, eller blive anseet som nødvendigt til Salighed.

For det tredie er vor Kirke en Kirke, som fyldestgjør alles Krav. I Guds Hus mødes den rige med den fattige, og Gud er deres alles Skaber. Her kan den ringeste saavel som den største forenes med sine Brødre i Bøn — Bøn, som han kan forstaa — Bøn, som svarer til hans Ønsker — Bøn, hvori han kan følge sin Præst. Og her kan han endnu til sidde og høre, stille og taknemmelig, paa Evangeliets glade Budskab.

Og til hvert Sognekald hører der en Præst saavel som en Kirke — ikke alene en sikker Fold, hvor du kan blive samlet, men en Faarehyrde til at nære dig der — en, der er betroet af Gud at undervise dig, at advare dig, at opmuntre dig paa din Gang mod Himlen, at besøge dig i dit Hjem som din aandelige Ven og Raadgiver, og at staa ved din Side i Sygdommens Time og tale til dig i Frelserens Navn og fortælle dig om din Frelfers Kjærlighed.

Dg dersom din Præst skulde findes troløs mod sin Kirkeslok, hvad da? Han maa staa eller falde med sin egen Herre. Men just i saadant Tilfælde (og Gudskelov, det er ikke almindeligt i vore Dage) vilde det være galt at forlade det sunde og paa Skriften byggede Legeme, med hvilket du saa lykkelig er forenet. Dg dog — hvor ofte og hvor tankeløst er ikke dette gjort! Vær hellere at have Mistro til dig selv i dette Stykke, og snst hellere at være Lærling end at være Dommer. Fordi din Præst synes dig uværdig til sit høie Embede, eller fordi du har taget Anstød af et eller andet, han har sagt eller gjort, eller fordi hans Syn paa Sagen ikke stemmer aldeles overens med dit, — har du derfor Lov til at forlade den Kirke, som du er Medlem af, og søge dig et andet Samfund? Saa kunde ogsaa en Soldat forlade sit Kompagni, fordi den Maade, Kapteinen kommanderede paa, ikke var efter hans Smag. Det er snarere din Pligt i saa Fald at bede Gud alvorlig om at sende dig „trofaste og sande Hyrder,“ og imedens vente i Haabet, til han finder for godt i sin Kjærlighed at skaffe Sagerne en lykkeligere Bending.

Beg har ikke sjelden iagttaget, at hvor en troende Christen, Mand eller Kvinde, har levet en Stund i en Menighed, som der er draget liden Omfarg for, have de trods alle Misforhold dog voxet i Naade og Ydmyghed, fordi de mere helt og holdent have været henviste til Guds egen Undervisning; ligesom man undertiden finder de sødeste og yndigste Blomster vokende paa en øde og gold Plet, uden Omfarg og Pleie af Menneſkehaand.

Lad din Kjærlighed til din Kirke være uafhængig af nogen vis Præsts Opførelse. Lad din Trofasthed mod den være saa dybt grundfæstet, at ingen af de Grunde, jeg her har omtalt, kan bevirke, at du skiller dig fra den.

Jeg har dvælet længere ved denne Ting, fordi jeg tror, at vi ere tilbøielige til at være blinde for vore Pligter og at undervurdere vore Rettigheder som Kirke-medlemmer; og ogsaa fordi der gives mange, som staa færdige til at lede saadanne, som synes at mene det alvorligt med sine Sjæle, bort fra den Fold, hvori Gud har sat dem.

Nu et Ord eller to til Overveielse:

1. Forsøg paa at gjøre din Stilling som Kirke-medlem gjældende. Engang var du en Kirkens Mand, fordi maasse din Fader og Moder vare det før dig, men jeg haaber nu, at du har en stærkere Grund end det. Engang var du tilfreds med det blotte Navn, men nu tænker jeg du vil handle som et Medlem. Thi ligesom ethvert Medlem af en Familie har visse Pligter at udføre enten mod sine Forældre eller Sødsfænde, saaledes have vi ogsaa mange hellige Pligter at udføre for Kirken. Vi skulle betragte vore Medchristne som elskede Brødre i Christo, forenede i et helligt Forbund. Vi skulle føle en hjertelig Kjærlighed til vor Kirke, tale dens Sag imod enhver Modstander, trolig adlyde dens Befalinger, gjøre vort Bedste til at fremme dens Interesser, og bringe saa mange som mulig ind i dens trygge og lykkelige Fold.

2. Bestræb dig for at være et virksomt, oprig-

tigt og nidkjært Kirke-Medlem. Der er mange Lediggjængere i Flokken. Hvad vi mangle, er Mænd og Kvinder, som ville arbejde af inderste Hjerte i Guds Tjeneste. Du kan være blot et ringe Medlem af Kirken; men dog er du et Medlem. Der er derfor et Arbejde at udføre for dig, ja et særskilt Arbejde. Har ikke ethvert Lem paa Legemet en bestemt Gjerning at gjøre? Er det blot Hænderne og Fødderne og Tungen, som behøve at virke? I Sandhed, hvert særskilt Lem paa Legemet maa gjøre sit, og saaledes er det ogsaa med det christelige Legeme. (1 Cor. 12.)

Husk nu paa dette, og bed Gud vise dig, hvad du skal gjøre. Raadsfør dig med din Præst, hvorledes du paa bedste Maade kan tjene Kristus, som er dit aandelige Hoved; og beslut dig saa til nu ikke længere at leve for dig selv, som du maaske hidindtil har gjort, men for ham, som elskede dig, og som gav sig selv hen for dig.

3. Gjør dig mere fuldkommen bekendt med din Kirkes Lærdomme. Da vil du have gode Grunde at give dem, som spørge dig, hvorfor du hører denne Kirke til.

4. Tal aldrig haardt om dem, som ere af forskjellig Mening fra dig selv. Vi bør gjøre mod andre, hvad vi ville andre skulle gjøre mod os. Vor Kjærlighed til vor Kirke bør vel være varm og hjertelig, vi skulle holde fast paa vort eget, og saaledes ville vore Hjerter af Naturen drages nærmere til dem, som ere i vor egen Menighed, end til andre. Vi kunne føle, at

de, som ikke ere Medlemmer af vor Kirke, tabe meget derved, og at vor „er den mere fuldkomne Dei.“ Vi maa være overbeviste om, at vi have Ret, og at de have Uret; vi maa føle, at Splittelse i Kirken er en Synd; at vor Herre vil, at vi alle skulle være et; og at de, som gjøre Adsplittelse i hans Kirke, svække den og derved bedrøve ham. Men hvor bestemte vi end maa være i at holde fast ved, hvad vi anse for ret, saa lad os aldrig tale et haardt eller uchristeligt Ord imod dem, som ikke se saaledes som vi se. Dersom de elske Frelseren, saa lad os elske dem for hans Skyld; og lad os oprigtig bede, at den Tid maa snart komme, da Christi Folk skulle alle blive et; naar „Ephraim ikke skal misunde Juda, og Juda ikke plage Ephraim,“ men der skal være „en Hjord og en Hyrde.“

Der kan findes Folk, som ville forsøge paa at svække din Kjærlighed for den Kirke, til hvilken du hører. Naar de se, at du er gudelig stemt, ville de forsøge paa at drage dig over til deres særskilte Parti. En virkelig, from Disfenter vilde foragte en saadan Handling. Men der er nogle, som istedetfor at glæde sig over at se dig paa Herrens Side, blot ere ivrige i at faa dig over paa sin Side. De ville fortælle dig, at du vil faa mere aandelig Hjælp hos dem; at du vil møde et varmere og mere broderligt velkommen; at du vil finde i denne eller hin Sect bedre Græsgange for din Sjæl, end i din Kirke.

Tro det ikke. Gud kan og vil velsigne dig i den Menighed, du nu hører til, dersom du er trofast imod

ham. Derfom nogen vil drage dig bort fra den, saa sig dem, at du ikke tør forlade den, at du føler den at være din Beskyttelse og dit Hjem — en Vei til Sæligbed, som allerede har ført Tusinde til Himlen, og som ogsaa er istand til at føre dig.

Jeg vil nu slutte dette Capitel med en Christelig Forfatters Ord: „For min egen Part (siger han) har jeg sat mig alvorlig ind i mange Religions-Systemers Charakter og Sammenhæng, og jeg haaber, at jeg ved at respectere dem, som ikke kunne se med mine Øine. Men efter al min Søgen finder jeg ingen Kirke, som er lig den gamle. Jeg elsker den gamle Vinrankes Skygge og den gamle Murs By, indenfor hvilken mine Fædre levede tilfredse og døde lykkelige. Det er mig en herlig Tanke i en foranderlig, forgjængelig og døende Verden at finde noget, som varer; og jeg haaber, ved Guds uendelige Naade, at være en hdmng, aarvaagen, kjærlig Tilbeder i dette lykkelige Samfund af Herrens Folk, indtil jeg ombytter Kirken paa Jorden med Kirken i Himmelen.“

8de Capitel.

Farer udenfra.

Verden. — Letsindige og ugudelige Venskabsforbindelser.
— Forsølgelse. —

Derfom du nogensinde har læst „Pillegrimmens Vandring“ af Bunyan, saa husker du, at „Christen“ ikke havde en let Vei at gaa for at naa frem til den „himmelske

Stad." Han maatte arbeide sig op ad maugt et Fjeld og imødegaa mange Farer, eftersom han drog videre. Og saaledes, min kjære Læser, maa det være med dig og mig. Dersom vi ville „indgaa i Himmerigets Rige," maa det være „gjennem mange Trængsler." Veien er trang, paa hvilken vi maa vandre, og Porten „snever," gjennem hvilken vi maa gaa.

Nogle af disse Farer vil jeg i dette og det næste Capitel vise dig; ikke for at gjøre dig bange eller modløs; Gud forbyde det! men jeg vilde være en meget daarlig Beiviser, om jeg skulde vise dig Salighedens Bei og ikke fortalte dig om Farerne paa alle Kanter og viste dig, hvorledes du skulde møde dem. Det er meget rigtig bemærket: „At være advaret i Tide er det sanne som at være vel bevæbnet."

I. En af dine fornemste Farer vil møde dig fra Verden. Hvorledes skal du være findet og bære dig ad ligeoverfor den? Du har maaske hidindtil elsket Verden. Dens Beie, dens Fornøielser og dens Tilhængere have alle været efter dit Sind. Guds Ord advarede dig: „Elsker ikke Verden;" men du elskede den; thi du havde intet bedre at lægge din Hengivenhed paa. Men nu fylder en renere Kjærlighed dit Hjerte — Kjærligheden til Gud — Kjærlighed til den elskede Frelser, om hvem du kan sige: „Han er al min Salighed og al min Glæde." Dersom han i Sandhed har taget sin Bolig i dig, da er jeg vis paa, at der ikke længere er Rum for Verden, og meget, som før var dig saa sødt, føler du nu ingen Smag i.

„Hvad skal jeg da gjøre?“ spørger du. „Skal jeg fly for mine Medmennesker? Skal jeg opgive mine Beskjæftigelser i Livet? Maa jeg fly Verden, som jeg vilde fly et Pesthus? Maa jeg vandre bort og blive i Orkenen? Maa jeg leve et Eremit-Liv? Er dette den eneste Maade, hvorpaa jeg kan befries fra de Besmittelser, som ere i Verden?“ Mange have gjort dette, og dog har Verden fulgt dem til deres enlige Celler. I vor Herres sidste Bøn for sit Folk se vi, at han vil have dem i Verden, og dog bevarede fra det Onde i den. „Jeg beder ikke, (siger han) at du skal tage dem (ud) af Verden, men at du skal bevare dem fra det Onde.“ (Joh. 17, 15.) Han vil ikke, at de skulle løbe bort fra Verden som fra en Fiende, de ikke kunne overvinde; men han beder for dem, at Gud vil bevare dem trygt, medens de ere i den, og at han vil befri dem fra dens mange Snarer.

Medens du da er i Verden, saa vogt dig for, at du ikke er af Verden. Forsøg at leve ophøiet over den. Dersom du var klædt i et snehvidt Klædebon, og du maatte vandre paa en sølet Bei, vilde du da ikke gaa forsigtig og se dig for ved hvert Skridt, for ikke at tilsmudse din rene Dragt? Eller, dersom du maatte drage gjennem en By, hvor der herskede en skrækkelig smitsom Sygdom, vilde du da ikke omhyggelig undgaa de Gader, hvori Sygdommen rasede? Vær dig saaledes ad med Hensyn til Verden. Bestræb dig for, medens du blander dig i dens nødvendige Forretninger, at undgaa dens Snarer, og „hold dig selv ubesmittet af Verden.“

Dersom du for Ex. er en fattig Mand eller Kvinde, er du nødt til at udføre det verdslige Arbejde, som er tildelt dig. Dette er din Pligt, og du bør udføre den med ærlig Flid efter bedste Evne. Bestræb dig for at undgaa en verdslig Aand, og lad dit fornemste Siemed være at ære Gud i dit ydmyge Kald. Jeg finder det skrevet i Bibelen, at „dersom Nogen ikke vil arbejde, han bør ikke heller æde.“ (2 Thef. 3, 10.) Vediggang var en af Sodomias Synder. Religionen maa ikke være en Undskyldning for Dovenskab. Istedetfor at opgive dine jordiske Beskjæftigelser, saa lad det være din Bestræbelse at udføre dem i en christelig Aand. Brug denne Verden, men misbrug den ikke; brug den for Gud. Betragt den som en Orken paa Veien til det forjættede Canaan, ligesom Sømanden betragter Søen ikke som sit Hjem, men som en Vej til den forønskede Havn.

Dersom du er Handelsmand, saa bestræb dig for at følge Evangeliets Kettefnor i al din Handel. Vær ganske ærlig, endog i de mindste Ting, og lad Verden se, at du ledes af ædle Grundsetninger, og at din Religion ikke bestaar alene i Ord, men at den viser sig i alle dine Handlinger i Livet.

Eller dersom du er Tjener, saa lad Naadens mægtige Indflydelse vise sig i alt hvad du gjør. Vær ligesaa omhyggelig for din Husbondes Interesser, som du er det for dine egne, og søg at vinde hans Tillid ved din levende Bestræbelse for altid at gjøre hvad der er rigtigt. Vær venlig, glad, tjenstvillig mod dine Med-

tjenere, og lad det vise sig tydelig, at din Religion er en, som giver dig Glæde og Fred, og som frembringer en hellig og sikker Livsvandring.

Og atter, dersom du er en Mand af Rang og Indflydelse, brug da disse Talenter i din Herres Tjeneste; brug dem til dine Medmenneskers Bedste og til hans Forherligelse.

I næsten hver Stilling i Livet ville vi komme i Berøring med Personer af verdslig Charakter og faa at gjøre med Forretninger af aldeles verdslig Natur. Stor Grund have vi derfor til at være aarvaagne og til at bede oprigtigt, at vi maa være istand til at lade vort Bys skinne klart i hvilkesomhelst Omstændigheder vi end ere satte.

Det er ikke nødvendigt at gaa ud af den Stand, hvori Gud har sat os, for at tjene ham. Joseph af Arimathea ophørte ikke at være „en hæderlig Raads-herre,“ da han blev en Christen. Heller ikke følte Cornelius, den romerske Hovedsmand, det nødvendigt at træde ud af sit Lands Tjeneste, da han stillede sig i Christi Folks Rækker. Men der foregik den store Forandring med dem begge — den ene blev en christelig Raadsherre og den anden en christelig Krigsmand. De handlede herefter som gudelige Mænd, med Guds Frygt for Die og Guds Kjærlighed i deres Hjerter. Og siger ikke Paulus: „Hver blive i det Kald, som han er kaldet udi.“ (1 Cor. 7, 20.) Det er da klarligen vor Pligt at bestræbe os for at ære Gud i vor for-

skjellige Stand, hvilken den saa end er, og at bære en christelig Aand med os ind i vort daglige Liv.

Men maaske du føler, at dette er ikke saa let gjort. Seg kjender til dine Vanskeligheder og hvor lidet du af dig selv er istand til at møde dem. Men husk paa ham, som sagde: „Min Naade er dig nok; thi min Kraft fuldkommes i Skrøbelighed.“ (2 Cor. 12, 9.)

Den Beshydning, at du er beshynderlig, vil du maaske faa. Men dersom du er Christi Tjener, er dette ikke andet end hvad du kan vente; thi hans Folk have altid været „Mænd, som man har undret sig over.“ — Det er sandt, den sande Christne maa nødvendigvis i mange Henseender være forskjellig fra andre Mennesker. Der er ligesom en bred Linie, der adskiller begges Bei. Christi Tjener maa ikke følge den syndige Verdens for-dærvede Bei. Guds Ord advarer os for dette, naar det siger: „Skiffer eder ikke lige med denne Verden, men bliver forvandlede ved eders Sinds Fornyelse.“ (Rom. 12, 2.)

For at bruge et dagligdags Udtryk, du maa ikke klippe din Bekjendelses Klædning efter alles Mode, som ho omkring dig.

Man fortæller om en vis stor Hofmand, at han, da han engang blev spurgt, hvorledes han kunde forblive i Yndest under flige store Forandringer som at der engang var en papistisk Konge og en anden Gang en protestantisk Konge paa Thronen, svarede, at „han var ikke født som en stivnakket Eg, men som en bøielig Pil.“ Skal da du have et saadant Sind? Nei, der

maa ikke hos dig være nogen Vaklen, ingen Bøien denne eller hin Vei for at søie dine egne Interessjer. Du maa staa fast i dine Grundfætninger og ikke blive blæst omkring af ethvert Vindpust.

Jeg vil ikke, at du skal lægge an paa at være besynderlig hverken i dine Manerer eller i din Opsørjel. Dette gjør ofte galt og bringer Religionen i Foragt. At være egen i smaa, uvigtige Ting som en Regel, er urigtigt. Men i vigtige Sager, hvor det gjælder Sjælens Interessjer, der maa der gjøres Holdt; der bør ske en „Kommen for Dagen og en Adskillen,“ en fast Beslutning om ikke engang at „være de urene Ting.“ (2 Cor. 6, 7.

Men der er adskillige Ting forbundne med vor Umgang med Verden, som ere af yderste Vigtighed. Der er visse Ting, som Verden giver sit Samthkke til, men som ere ligefrem skadelige for den Christne og uden al Tvivl brødefulde og syndige i Guds Dine. Disse maa du omhyggelig undgaa, dersom du vil være en Udvalgt for Himmelen; du maa med en bestemt Villie sætte dig derimod.

For Ex. Blandede du dig ikke engang i Fornøielser, som ere skadelige for din Sjæl? Fandt du ikke Behag i saadan Morstab, som man kan finde i Svir og Sværm? Dette maa opgives. Der gives maaske dem, som ville sige til dig: „Deltag blot med Naade i saadanne Fornøielser, saa ville de ikke skade dig.“ Men jeg er nødt til at sige dig, at de ere onde og maa aldeles slæses; thi „hvad Samfund har Retfærdighed med

Uretfærdighed? og hvad Forbindelse har Lys med Mørke?" Hvor saadant drives, passer det sig ikke for dig at være; saadanne Fornøielser kunne ikke være beslægtede med en christelig Aand.

Var du ikke engang glad i Bynt? Søgte du ikke efter at blive beundret? Var ikke dine Medmenneskers Ros det, du tragtede efter? Til saadant maa ikke din Lyst længere staa. Det er aldeles uoverensstemmende med et omvendt og helliggjort Hjerte. Det er af Verden og ikke af Gud. Var du ikke engang, om end ei egentlig uærlig, dog lidt for suedig eller pruttende i din Handel? En saadan Charakter vilde kun daarligt passe for dig. Du maa være retfærdig, ligefrem, ærlig og oprigtig i al din Handel.

Og lad mig saa her besvare et Spørgsmaal, der ofte forvirrer en, som begynder et christeligt Liv. „Hvad burde jeg opgive? Er dette eller hint rigtigt? Er det ret at gaa her eller der? at gjøre dette eller hint?“ Det er paa ingen Maade let at sætte en Regel, som kan passe for enhver Tilstand. Mange Ting, som ikke ere urigtige i sig selv, kunne være skadelige for visse Folk. Andre Ting igjen ere lovlige, men ikke tilraadelige. De bedste Regler, jeg kan give dig, ere følgende:

1. Raadfør dig med din Bibel og se, om Gud siger noget der om den Sag, hvorom du er tvivlraadig.

2. Bed Gud seyre hvert Skridt du tager og vejlede din Dømmekraft, saa at du klarlig kan se hvilken er den rette Vej.

3. Gaa intetsteds, hvor du ikke kan bede Gud

gaan med dig; indlad dig ikke paa noget, hvortil du ikke kan anraabe om Guds Betsignelse; gjør intet, som senere kan gjøre dig uskicket til Andagtsøvelse.

4. Naar du tvivler paa, om en Ting er ret, saa husk paa, at det er sikkert at undgaa den.

Efter alt dette maa vi dog erindre, at det er meget lettere at tale om at opgive Verden, end at bringe Beslutningen til Udførelse. Vor Kjærlighed til den er ikke opgivet i et Dieblis. Naar vi tænke, at vi ere færdige med den, viser den sig i en ny Skikkelse. Ligesom en saaret Slange, som vi have sat vor Fod paa, bider den sig pludselig ind igjen, naar vi have indbildt os, at vi have ødelagt den. Og dersom vi ikke vogte os, vil den endnu stikke os, om den end synes at være uskadelig. Der behøves i Sandhed stor Naade til at overvinde Kjærlighed til Verden. O! at vi kunde række frem til den Hvide, som Paulus havde opnaaet, da han sagde: „Verden er mig korsfæstet, og jeg Verden.“ (Gal. 6, 14.)

Atter og atter, efter hvert som den Christne drager frem, vil der snart her snart der lægge sig Vanskeligheder i hans Vej. Han vilde være glad, om han havde en klar Regel at følge i ethvert Tilfælde og under enhver Omstændighed. Men Gud giver os ingen saadan nøiagtig Regel. Han vil ofte have os til at overvie hver Sag for sig. Vi maa i hvert særskilt Tilfælde handle som vi tænke er bedst, og som svarer til Guds Ord. „Hver Dag (siger en christelig Forfatter) tager Sømanden sine Observationer paa sin Reise, for

at han kan styre sin Cours rigtig. Han sammenligner sin Stilling med sine Karter, overveier Vindens Retning og om det er Flod eller Ebbe. Og af dette tilfammen slutter han, hvad Veie han skal styre sit Skib. Er dette ikke et Billede paa vor egen Stilling? Vi kunne ikke have en Ledfager ved vor høire Haand for at sige os affkurat hvad vi bør gjøre, hvor vi bør gaa, og hvorledes vi bør handle i ethvert særskilt Tilfælde. Hvad der er ret for en, kan være galt for en anden. Vor Pligt er at bestræbe os for at handle saaledes, som vi tro at Gud vil vi skulle handle; og vor Trøst er, at dersom vi paa samme Tid ærligt overgive vore Veie til Herren, saa vil han efter sit Løfte veilede vore Skridt!"

II. Letsindige og ugudelige Venskaber vise sig ogsaa ofte at være skadelige for den uerfarne Christne. Her er altsaa en anden Fare, som man maa vogte sig for. Det er ikke blot de fordærvedes og lastefuldes Omgang, som kan skade dig, men ogsaa de fjasendes, de dovnens og de forfængeliges. Dog — du finder det maa-ske noget vanskeligt at blive fri for saadanne Kammerater, dersom du allerede er bebyrdet med dem. En Smule Forsigtighed er nødvendig for at gjøre dette; du maa ikke skyde dem bort fra dig for haardt, at du ikke skal uden Nødvendighed paadrage dig deres Fiendskab mod dig selv og den Sag, du har paa Hjertet. Og dog kunne de aldrig blive dine nærmeste Venner.

Vogt dig derfor, at du ikke bliver drevet af en Stolthedens Aand, som om du vilde sige: „Hold dig for dig selv, kom ikke nær til mig, thi jeg er helligere end

du." (Ej. 65, 5.) Vær venlig, blid og kjærlig, endog mod dem, som du ved har Uret. Husk paa, at du selv engang havde Uret og i enkelte Ting endnu uden Tvivl har Uret. Du var engang ligesaa blind, som de ere, og dit Hjerte var ligesaa haardt og verdsligt som deres. Vær derfor overbærende imod dem og brug ethvert Middel, der staar i din Magt, til at gjøre dem godt og til at vinde dem. Maaſke er du sat i ſaadan Stilling, at du nødvendigvis maa omgaaes med verdslige, ja endog ugudelige Menneſker. Derſom dette er ſaa, bed da at du maa blive din himmeſke Herre tro, og jeg tror, at Gud i et ſaadant Tilfælde vil ſætte ſin Vagt omkring dig og beſkytte dig mod alt Ondt. Men dette er aldeles forſkjelligt fra med Forſæt at vælge ſaadanne til ſine Venner. Thi derſom du med Willie holder Venſkab med dem, ſom foragte Religionen, da vil din Sjæl lide Skade, du vil næſten uden ſelv at vide det ſlaa ind paa deres Bei; dit Had til Synden vil blive ſvækket; din Kjærlighed til Frelſeren vil kjølnes; og ſaaledes vil du langſomt men ſikkert, gradeviſt blive lig dem, du omgaaes.

Nei, kjære Væſer, du kan ikke røre Ilden uden at blive brændt. Du kan ikke engang leiſighedsviſt nippe til den ſkadelige Drik, uden at føle dens ſlemme Følger paa din Helbred. „Slet Omgang fordærver gode Sæder.“ „Kom ikke,“ ſiger den viſe Konge, „paa de Ugudeliges Sti, og gik ikke frem paa de Ondes Bei. Lad den fare, gik ikke frem paa den, vig fra den og gik forbi.“ (Ordsjp. 4, 14. 15.) „Min Sjæl ſkal ikke komme i

deres hemmelige Raad, min Ære skal ikke forenes med deres Forsamling." (1 Mos. 49, 6.) Og lad mig sige dig dette: dersom du endnu har en Vængsel efter de ugudeliges og verdsligsindebes Selskab, da begynd at mistænke dit eget Hjerte, at det ikke kan være ret for Gud. Du kan ikke være bleven „en ny Skabning,“ ellers vilde du visseligen finde, at de ugudelige Folks Bei, Aand og Sprog var dig modbydelig.

Tag da en kraftig Beslutning og staa fast. Det koste hvad det vil, saa maa de ugudeliges Dmgang undgaaes. Du maa ikke lade hverken søde Ord eller spottende Talemaader lokke dig bort fra den lige og trange Bei.

III. En anden Fare, som affstrækker somme, er Forsølgelse. Den kan du være vis paa møder dig i en eller anden Skikkelse, og dette er en Fare, som man maa forberede sig paa. Forsølgelse er Christi Tjeneres Lod. Det er, hvad de maa vente sig; thi Guds Ord siger: „Alle, som ville leve gudeligen i Christo Jesu, skulle forfølges.“ (2 Tim. 3, 12.) „En Tjener er ikke større end sin Herre; have de forfulgt mig, skulle de og forfølge Eder.“ (Joh. 15, 20.)

Dersom du møder Forsølgelse, vil den prøve din Tro; den vil maaske bringe dig til at ghyse en Smule, og du vil halvt føle Ryst til at trække dig tilbage. Et spottende Blik fra en gammel Bekjendt, eller et Ord, som gjør dig modløs, fra en, som burde hjulpet dig frem; Kulde fra dem, som altid pleiede at vise dig Venlighed; Huse lukkede for dig, hvor du før altid fik en

hjertelig Modtagelse; falske Beskyldninger rejste mod dig, og gale Bevæggrunde til dine Handlinger — alt dette er haardt at bære. Det har med Sandhed været sagt, at mangen brav Mand, som ikke vilde have frygtet for at staa for en Raanmunding, har skjælveth ved sine Kammeraters Haanlatter.

Saaledes er det; vore stakkels svage Hjerter ere tilbøielige til at kues ved Menneskers Spot; men det vil trøste os at tænke paa, at Jesus har baaret det samme før os, at Profeterne, Apostlene og de første Christne gif gjennem langt haardere Prøvelser end vore, og at den samme Gud, som opholdt dem, kan styrke dig og føre dig uskadt frem.

Der fortælles om Johan Hus, den bøhmiske Martyr, at man, da han blev ført ud for at brændes, satte en Krone af Papir bemalet med Djævlens paa hans Hoved. Da han saa den, sagde han: „Min Herre Jesus Christus bar for mig en Krone af Torne; hvorfor skulde jeg da ikke for hans Skyld bære denne lette Krone, lad den være nok saa skjændig? I Sandhed, jeg vil gjøre det og det med Glæde.“ Da den var sat paa hans Hoved, sagde nogle, som stode nær: „Nu overgiv vi din Sjæl til Djævelen.“ „Men jeg,“ sagde Hus, idet han løftede sine Dine til Himmelen, „overgiver min Aand i dine Hænder, o Herre Jesus Christ!“

Og hvorledes føler du dig tilmode, naar du bliver dadlet, spottet, udleet og kronet med Skjændsel for Jesu Skyld? O bestræb dig for at føle, hvad Disciplene følte, da „de gif glade fra Raadets Afsyn, fordi de havde

været agtede værdige til at forhaanes for hans Navns Skyld." (Ap. Gj. 5, 41.)

Det er meget sandsynligt, siger jeg, at du vil faa noget at bære, men det gjør intet, dersom det er for Christi Skyld. Religionens Fiender kunne haane dig — de kunne true dig med Bold — men om de end drive det nok saa vidt, saa kunne de dog i Grunden ikke skade dig. De kunne sønderbryde Skrinet, men de kunne ikke røre Juvelen, som ligger i det. Lad da ikke deres Modstand gjøre dig fortviblet. „Frygt ikke for dem, som kunne dræbe Legemet, men derefter ikke kunne gjøre mere.“ Se opad i Prøvelsens Stund for at faa Styrke, og den vil blive dig given; og søl, at det er en Ære at lide for din Herres Skyld.

Man bør vissefælig bære sig ad med Klogskab saavel som med Dristighed. Men tænk aldrig, at nogen-
sømmehelst Klogskab kan aldeles holde dig fri for en ugudel-
lig Verdens Modstand. „Mangen Vinterstorm, (siger Erkebiskop Leighton) vil møde dig paa Troens Bei, dersom du holder dig paa den. Lidelse og Kamp mod Verden er her den fromme Mands Lod, hvilket vel synes haardt, men er i Grunden sødt. Ingen, som har sund Sands, vil nægte aldeles at modtage det Testament: „I Verden skulle I have Trængsler, men i mig skulle I have Fred.“ (Joh. 16, 33.) Dette er Veien til Himmeriget, den som alle Guds Børn have gaaet, endog Christus, som det bekjendte Ordsprog lyder: „En Søn uden Skyld, men ingen uden Lidelse.“ Forfølgelse møder den Christne ved det første Skridt til Himmelen og følger med paa

den hele Vei. Ikke snarere har du begyndt at søge Veien til Himmerige, førend Verden paa alle Maader søger at forstyrre og plåge dig og gjøre dig Veien besværlig."

Du maa dog imidlertid ikke søge Forsølgelse. At fly fra den er urigtigt; thi dersom du skammer dig ved Kristus, saa vil han skamme sig ved dig. Men det er lige galt at søge den og uden Nødvendighed at løbe ind i den. Bær meget taknemmelig, dersom du er fri for Forsølgelse; men dersom den kommer til dig, saa gys ikke tilbage for den; bær den tvertimod glad og taalmodig, „glad, fordi du er agtet værdig at forhaanes for hans Navns Skyld." (Ap. Gj. 5, 41.) „Salige ere I, (siger vor Herre) naar man bespottet og forfølger Eder og taler allehaande Ondt imod Eder for min Skyld, og lyver det. Glæder og fryder Eder; thi Eders Løn skal være megen i Himmelen." (Math. 5, 11, 12.)

Vogt dig for, at du aldrig taber din Selvbeheerskelse, naar du bliver modsagt. Tænk paa din Herre, som „ikke skjældte igjen, der han blev overskjældt, men overgav det til ham, som dømmet retfærdigen." (1 Pet. 2, 23.) Bær sagtnodig, og om muligt endog glad, det Kors, som er lagt paa dig. Og dersom du saaledes gjengjelder haarde Ord og ond Behandling med Venlighed og Kjærlighed, da vil du derved ære Gud og gjøre din egen Vej jævn. Hvem ved, om ikke din christelige Vandel vil overvinde endog dine Forsølgere? Eller mon ikke i det mindste den Tid vil komme, da de, som have spottet dig, ville indse deres Feil?

Jyrend jeg slutter med denne Gjenstand, kan jeg ikke andet end tilføie et Ord om de Forfølgelser, som mange paaføre sig selv ved sin egen Ufordragelighed og ubetænksumme Dpførsel. Vi skulle aldrig forglemme, at det er blot til dem, som ere forfulgte „for Retfærdigheds Skyld“, en Betsignelse er lovet. (Math. 5, 10.) Dersom vi derfor føle Smerte ved de skarpe Baabens Hug, som Verden altid er altfor rede til at bruge imod den Christne, vil det da ikke være bedst at gaa dybere ind i Sagen og undersøge, om vi ikke, idetmindste for en Del, selv have paadraget os dette Onde. Der kan have været noget i vor Handlemaade, vore Ord, vor Maade at tale paa eller i vor hele Dpførsel, som maaske næsten indbød til Forfølgelse. For Ex. vi kunne have været lidt skarpe og belærende i vor Tale; vi kunne have været bydende i vort Væsen; vi kunne vist Iver uden Klogskab. Disse og andre Grunde kunne have været Aarsagen til den flette Behandling, vi have lidt, og som har voldt os saa megen Sorg. I Sandhed vi gjøre vel i at prøve nøie vor daglige Dpførsel, at vi kunne opdage og bortkaste, hvad der giver unødvendig Forargelse.

Uhyggelige ere vi, om der ingen Feil er paa vor Side. „Glæder Eder (siger Apostelen) jo mere I ere delagtige i Christi Lidelser, at naar han bliver aabenbaret i sin Herlighed, I ogsaa kunne fryde Eder med usigelig Glæde.“

En forfulgt Biskop, der døde som en Martyr for Christi Tro, bad saaledes: „Herren give os sin himmelske

Naade og Styrke, at vi kunne bekjende ham i Verden iblandt denne afgudiske og syndige Slægt, saa at han kan bekjende os paa den sidste Dag for sin Fader, som er i Himmelen, til hans Ære og vor evige Trøst, Glæde og Salighed."

9de Capitel.

Farer indenfra.

Et ondt Hjerte. — Stolthed. — Hefligt Sind. — Ubarmhertighed. — Egentjærlighed. — Dobenskab. — Daarlige Baners Indflydelse.

Den Christne er hernelde i en Fiendes Land. Han lever i en Verden fuld af Fiendskab mod hans Herre og mod ham selv som en af dennes Tilhængere. Han er derfor, som vi have seet, udsat for utallige udvortes Farer. Men dette er ikke alt; heller ikke ere de hans værste Fiender. Foruden disse er der Farer indenfra — Fiender endog i hans eget Hjertes Fæstning. Jeg skal nu omtale disse; og maatte Gud gjennem mig tale til eders Gavn!

Til at begynde med ønskede jeg, at du altid skulde have dette i Minde, at vi alle maa drages med et for-dærvet og ondt Hjerte. Skjønt Hjertet kan have været gjensødt ved den Hellig-Aand, er der en Levning af Synd og Fordærvelse, som endnu klæber ved os og vil klæbe ved os indtil Enden. Derfor er der i enhver oprigtig Sjæl en heftig Kamp; det gamle Menneske

„strider mod det nye Menneske.“ Der foregaar altid en indre Strid; alle Guds Folk føle dette i mere eller mindre Grad. Hør hvad Paulus siger om sig selv: „At ville, det staar i min Magt; men at udrette det Gode formaar jeg ikke; thi det Gode, som jeg vil, det gjør jeg ikke; men det Onde, som jeg ikke vil, det gjør jeg.“ „Saa finder jeg da den Lov hos mig, naar jeg vil gjøre det Gode, at det Onde hænger ved mig.“ (Rom. 7, 18. 19. 21.)

I Begyndelsen af den Christnes Løbebane er han ofte tilbøielig til at indbilde sig, at Naadens Værk allerede er fuldbendt, at Kampens Dag er forbi, og at herefter alt vil blive godt og fredeligt. Og saa synes han det er underligt, at han føler sig fristet og forvirret ved indvortes Kampe. Han tror og tænker da, at han aldrig mere skal maatte sørge over nogen Svaghed i denne Tro. Kjærlighedens Ild brænder klart i hans Hjerte, og han indbilder sig, at den aldrig vil formindskes eller blive mat igjen. Ak! men han forglemmer, at han har inden i sig i et ondt Hjerte, som altid er rede til at gaa paa Afveie. Thi skjønt han med Taknemmelighed kan sige: „Jeg har Lyft til Guds Lov efter det indvortes Menneske,“ saa maa han dog af sørgelig Erfaring tilføie: „men jeg ser en anden Lov i mine Lemmer, som strider imod mit Sinds Lov og tager mig fangen under Syndens Lov, som er i mine Lemmer.“ (Rom. 7, 22. 23.)

Undre dig da ikke, kjære Christne Læser, om du finder der foregaar en smertelig Strid i dit Indre. Men

glæd dig heller; thi det er et Tegn paa, at der er Liv i din Sjæl. Undre dig heller ikke, om du føler Bægten og Trykket af den i dig boende Synd; thi jo mere du kjender til sand Hellighed, des føleligere vil du kjende Synden, som hersker i dig, og des mere vil du sørge over at den er der. Hvoraf kom det, at du for en Tid tilbage ikke følte noget af dette? Der var ingen „Kamp inden i dig“ da, ingen Strid om Herredømmet, intet Raab om Befrielse. Nei, thi Satan holdt dig dengang fast. Din Sjæl slumrede; den sov „Dødens Svovl.“

Vær taknemmelig, om det nu er anderledes med dig; og bliv ikke forundret, naar jeg fortæller dig, at du vil komme til at føre en stærk og uophørlig Strid imod dit eget Hjertes Fordærvelighed, saa længe som du lever hernede.

Lad mig nu forsøge at udpege for dig de forskellige Maader, paa hvilke denne Fordærvelse vil vise sig, at du kan være paa din Post.

I. Vogt dig for Stolthed. Du vil maaske sige: „Kan der nu, da jeg har taget Evangeliet til min Rettesnor, være Frygt for, at Stolthed skulde spire op i mit Hjerte?“ Ja, der er stor Frygt derfor. Der er af Naturen en Rod til Stolthed i ethvert Hjerte; og denne viser sig endog hos Guds Folk. Det stakkels enfoldige Menneske finder Behag i at blive meget afgjort; det synes om at føle, at det er af nogen Betydning. Den Tanke, at man bliver seet ned paa og forbigaaet, er meget pinlig for de fleste af os; vi kunne bære alt

andet bedre end dette. Mange af os vilde gjerne, om det skulde kræves, gennemgaa virkelige Pinsler for Christi Skyld; vi kunde udholde Forfølgelse. Alt dette er meget lettere at finde sig i end Haan, og at blive ringeagtet af dem vi omgaaes. Og dog, at bære dette med glad Sind, det er at være Kristus lig. Dette var, hvad han saa villig bar for os; og det er, hvad ogsaa vi skulde være villige at bære. Saaledes er det Evangeliets sande Aand — ikke blot at bekjende, at vi ere intet, men at føle, at vi ere intet, og at være villige til, at andre ogsaa skulde tænke det samme — ikke at føle nogen Misfornøielse over at blive overseet, sat i Skyggen, ja traadt under Fod. Af, hvilken Fuldkommenhed er ikke dette! og dog, hvor saa, hvor saare saa er det, som række frem dertil!

Men der er ogsaa en Ting, som kaldes aandelig Stolthed; og dette er en Svaghed, hvori mangen ung Troende falder.

Nu, da den Hellig-Aand har beghndt at oplyse dig, og du allerede ser Tingene ligesom med nye Dine og kjender mange Sandheder, som du for en kort Tid tilbage var aldeles uvidende om, føler du dig forbausset over, at andre kunne være saa blinde. Saa kommer Fristeren og fhylder dig med den Tanke, at du er bedre end de, at dit Syn er klarere, din Kundskab større og din Styrke fastere. Du er altsaa fristet til maaske at føle, at du staar paa en Klippe, og at du aldrig skal blive rokket.

Derksom det er saaledes sat med dig, saa lad mig sige dig et Ord i Tide. Du ser mere end du engang

faa og mere end mange; men der er endnu megen Dunkelhed; du har endnu meget at lære, og din Styrke er blot Svaghed. Kan det spæde Barn, du ser paa Gaden, gaa alene? Det kan vel forsøge derpaa, men det vil falde. Moderens Haand maa lede det og Moderens Arm støtte det. Og du er ligesom et lidet Barn. „Evhedens Arme“ maa holde dig fast, ellers vil din Styrke vige bort. „Den som tænker han staar, se til, at han ikke falder.“ De helligste Mænd ere almindeligvis de ydmygste. Var Abraham stolt? Han taler om sig selv som „Støv og Aske.“ (1 Moj. 18, 27.) Var Esaias stolt? Han siger: „Seg er et Menneske med urene Læber.“ (Ej. 6, 5.) Var Jeremias stolt? Da Gud kaldte ham til hans høie Embede, viser hans Svar, hvor uværdig han følte sig til saa stor en Ære: „Ak Herre, Herre, se, jeg ved ikke at tale, thi jeg er ung.“ Jer. 1, 6.) Var Paulus stolt? Han følte sig at være „den allerringeste af alle Hellige,“ — „ikke værd at kaldes en Apostel.“ (Eph. 3, 8; 1 Cor. 15, 9.)

Dog — læg her Mærke til, at der ogsaa er en Ting, som kaldes falsk Ydmyghed, som i Grunden intet andet er end Stolthed i dens værste Skikkelse. Naar for Ex. en Mand siger om sig selv, at han er intet, for at man skal tænke om ham, at han er ydmyg; eller naar han bestandig taler om sin Syndighed og dog ikke føler Sorg over sin Synd, saa er dette intet mindre end en udpyntet Ydmyghed. Det er Stolthed under et andet Navn; og dersom den sniger sig ind i dit Bryst, saa gid Gud maatte blotte den og tage den

fra dig! Det er ikke blot ydmyg Fremtræden, som vi fordre, eller ydmyg Tale, eller en ydmyg Charakter iblandt Menneffene, men et ydmygt Hjerter og en ydmyg Vandel. O, at vi maatte være oprigtige i denne Sag! O, at vi maatte synes ringe i vore egne Dine, og være villige til at agtes ringe i andres Dine!

Ydmygheden besidder stor Ynde. Endog Verden kjender noget til dens Elskelighed. Men hvad der er af større Vigtighed, den er tæffelig i Guds Dine: „Han ser til den Ringe, men den Stolte kjender han langt fra.“ (Ps. 138, 6.) Det er „de fattige i Aanden,“ som han har Lyft til at „mætte med gode Ting.“ Og det er „til de Ydmyge“ at „han giver megen Raade.“ „Hans søde Dug og Raades Regnskyl (siger Erkebiskop Beighton) glider ned af Hovmodets Bjerger og falder i de ydmyge Hjerters lave Dal og gjør dem smukke og frugtbare.“ En anden christelig Forfatter bemærker, at „jo tommere Karret er, og jo dybere det bliver nedsænket i Brønden, des mere Vand drager det op; saaledes, jo tommere Sjælen bliver for sit Eget, og jo dybere den er nedsænket ved Ydmyghed, des mere vil den drage op af Salighedens Brønd.“ Den Gren, som bærer mest Frugt, bøier sig almindeligvis lavest.

Søg da en ret ydmyg, blid og fagtmodig Aand. Tænk meget paa Guds Storhed og Hellighed, og se saa paa din egen Ringhed og Uværdighed. Bed Herren om at opløfte Sløret og stadig vise dig dig selv; bed ham bevare dig daglig for Stolthed. Lær at „vandre ydmyg for din Gud;“ thi, som det meget rigtigt er sagt:

„Den, som vandrer ydmygt, kan ikke falde, eftersom han allerede ligger nede.“ Husk ogsaa, at der er skrevet: „Stolthed gaar foran Ddelæggelse.“ Væi din Nakke til Frelserens milde Nag. Gaa med Maria og sæt dig ved Jesu Fødder og „lær af ham, thi han var sagtmodig og ydmyg af Hjerter.“

Hvor deilige og hvor sande ere den christne Digters Ord om denne Sag: —

Den Fugl, som høiest op kan fly,
paa Jorden helst vil bygge;
og den, der synger bedst i Sky,
den synger helst i Skygge;
af Skovens Sanger lær, og bed
at ligne den i Ydmyghed.

Maria sad ved Jesu Fod
og valgte da det bedste,
og Indias Hjerter aabent stod
for Gud og for sin Næste, —
den fagrest er og rigest klæd,
som smykket er med Ydmyghed.

Det klinger lydt: „fald ned! tilbed!“
i Himmeriges Rige;
af Herlighed du tynses ned,
jo mer din Sjæl kan stige;
ved Thronen maa du knæle ned
paa Skammelen af Ydmyghed.

Det Middel, hvorved Gud lærer os Ydmyghed, er ofte meget smerteligt. Det maa være det; thi at slaa

ned og undertkue Stoltheden er et haardt Arbeide. Der er Stunder, da den Troendes Sjæl bliver pint haardt, men naar han er bragt ned i Ydmyghedens Dal, lærer han mange gavnlige Sandheder, som paa anden Maade ikke vilde kommet ind i Hjertet. Raaden er overflødig i denne Dal; og han kommer ud af den mere ydmyg, men og mere lykkelig — mere mistænktsom mod sig selv, men mere fuld af Tillid, naar han ser bort fra sig selv til sin Gud.

II. Hefstigt Sind er en anden Skikkelse, under hvilken vort fordærvede Hjerte bryder frem. At finde Mishag i at blive modsagt, at vise Hefstighed og Utaalmodighed mod dem vi omgaaes, Tværhed og Utilfredshed — alt dette er Tegn paa den Sygdom, som hersker i vor faldne Natur. Og dog er det aldeles umuligt for os at opnaa sand Lykke, saalænge dette ikke bliver anderledes.

Der er saa Ting, som gjøre et Menneske mere gennem elendigt, end et ustyrligt Sind. Han bliver rent en Plage baade for sig selv og dem, som bo sammen med ham. Og naturligvis, saalænge dette er Tilfældet kan ikke Guds Raades Bærk vinde Fremgang i hans Sjæl. Han kan synes om at høre Sandheden og ønsker at følge den; men ikke saasnart gaar han et Skridt fremad, førend et Anfald af utæmmet Videnstæbelse kaster ham tilbage; og han føler strax, at han har syndet imod Gud og skilt sig fra ham.

Vi høre ofte Folk sige: „Mit Sind er af Naturen heftigt,“ som om dette var en tilstrækkelig Undskyldning for at give efter for Synd. Vi ere tilbøielige til saa meget

jom mulig at lægge Skylden paa Naturen. Det er sandt, at nogle ere fødte mere elskværdige og blidere end andre; men visse har ingen et saa naturlig mildt Sind, at det ikke behøver at dæmpes, eller et saa naturligt slet Sind, at det ikke ved Guds Naade kan blive fuet.

Du bliver undertiden modløs maaske ved dit Forsøg paa at forbedre et lidenskabeligt, pirreligt og slet Sind; men vær ikke forsagt, gjør det til en Samvittigheds-sag; betragt det som en Del af det store, daglige Arbejde, du skal udrette, og hvil ikke før det er færdigt. Ved indtrængende at Gud vil hjælpe dig, og du vil tilslut vinde Seier. Du vil uden Tvivl have mangen en haard Kamp, men Held vil ganske vist krone din Bestræbelse; og du har dette dyrebare Løfte til at opmuntre dig: „Synden skal ikke herske over Eder; I ere jo ikke under Loven, men under Naaden.“ (Rom. 6, 14.)

Begynd da med Alvor, dersom du ikke allerede er begyndt, og opgiv ikke Striden, førend du har overvundet denne Fiende. Men tænk ikke at du kan overvinde den ved din egen Styrke alene, men ved Guds Hjælp og hans Hellig-Naades Bistand. Beslut dig til at overvinde dette Duede; thi det er affhyeligt hos enhver, men især er det affhyeligt hos et Guds Barn. Det burde fremfor alle Mennesker være kjærlig, venlig og overbærende. Det burde „lide og være taalmodigt.“ Og det bør vise sig, at Naaden har blødgjort dets Sind saavel som dets Hjerte.

Er der nu en vis Ting, hvorved dit heftige Sind pleier at bryde frem; er der noget, som frister dig mere

end hver anden Ting; fordre dine Forældre noget af dig, som du synes er en Smule unødvendigt, og opstaar der hos dig en Følelse af Ulyst eller Utaalmodighed, eller pirrer dit Barns Egenfindighed dig, eller er din Naboes Opførsel dig til Plage, eller din Husbonds og Madmoders Ubillighed, eller din Tjeners Ulydighed, saa tag denne Fristelse, den være nu hvad den være vil, og forsøg ved Guds Hjælp paa at blive Herre over den. Dersom det lykkes dig, hvor lykkelig vil du da ikke være! Du vil strax saa Vøn derfor; thi er der ikke en indre Tilfredsstillelse ved at have gjort, hvad en Christen burde gjøre? Er der ikke Glæde i den Tanke, at du har holdt tilbage en urigtig Følelse, der netop var ifærd med at bryde frem i dig — at du har stillet den Storm, som var nærved at bryde ud? Er der ikke en behagelig Glæde i at føle, at de smaa Ting, som pleiede at opirre dig, nu gaa forbi uden at gjøre dig Skade? I Sandhed, dette er at vinde, hvad Gud i sit Ord kalder den største Seier: „En langmodig er bedre end en vældig (Mand), og den, som hersker over sin Aand, end den, der indtager en Stad.“ (Ordspr. 16, 32.)

Man siger om den berømte Astronom Isac Newton, at han havde en Indlingshund, som kaldtes Diamant. En Aften blev han kaldt ud af sit Studereværelse, og Diamant blev alene. Da Newton efter et Par Minutters Forløb kom tilbage, saa han til sin Forfækkelse, at Diamant havde væltet et brændende Væs over nogle Papirer, som havde kostet ham mange Aars Arbeide. Papirerne stode i Flamme og vare næsten

blevne til Afke. Dette Tab, isærdeleshed i Newtons Alder, var aldeles uerstatteligt; men uden i ringeste Maade at straffe Hunden udbrød han blot: „O Diamant! Diamant! du kjender lidet til, hvad Ulykke du har gjort.“

Læser, hvad vilde du have gjort under disse Omstændigheder? Den store Newton var over det Standpunkt at miste sin Selvbeherstelse. Er du over denne Skrøbelighed? Lad ingen berøve dig din Selvbeherstelse; lad altid Guds Fred herske i dig, holdende fast paa dit Hjerte og Sind, og bevare dig rolig og stille, endog under de største Fristelser.

III. En anden farlig Feil, som ofte viser sig især hos unge Troende, er Ubarmhertighed. Et Menneſke, som nylig er blevet vakt, er ofte tilbøielig til at dømme lidt haardt og tale lidt strengt om dem, der ikke føle og tænke netop som han. Han synes at forglemme den Tilstand, hvori han var for en kort Tid tilbage; og omenſkjønt han ved, at han er Gjenstand for Guds vidunderlige Taalmodighed, er han dog utaalmodig mod sine Brødre.

Kan dette være ret! Det er virkelig sørgeligt at høre en Christen tale dømmende om sin Nabo og finde Feil ved dette eller hint Punkt i hans Charakter. Det viser tydelig, at han kun kjender lidet til sit eget Hjerte; thi ellers vilde han visſelig være mere øm om sin Broder og heller rede til at dømme sig selv.

Det har været sagt, at der findes Menneſker, som altid se paa den mørke Side af Folks Charakter, saa at en fremstikkende Feil eller endog et eneste Feilgreb vil i

deres Dine udslætte tusinde fortræffelige Sider. Saa-
danne Folk klage altid over, at Religionen ingen Frem-
skridt gjør; thi de se ingen omkring sig, som ere uden
Feil, og derfor komme de til den Slutning, at der er
meget liden Gudsfrøgt i Verden. De have formelig
Øyst til at se den mørke Side ved enhver Ting, og til
at tale imod alt.

Nu, dersom vi taale en saadan Aand hos os selv,
er det et tydeligt Tegn paa, at vi have meget lidet af
den Aand, som Christus havde, og at vi have meget
at lære; thi du kan være vis paa, at naar et Menneſke
er tilbøielig at tænke strengt og uvenligt om andre, er
der al Rimelighed for at han kjender lidet til sit eget
Hjerte.

Til dig, min kjære Læser, vilde jeg da sige, at
naarsomhelst du staar i Begreb med at udtale strenge
Domme over andre, hvadenten det er over en, som be-
kjender Christus eller ikke, saa stands og sig: „Lad mig
betragte mit eget Hjerte først.“ Bær meget omhyggelig
med at undgaa denne Feil. Den er meget affkyelig, og
endog Verden fordømmer den. Mon vi ikke selv have
store Feil, som ere skjulte endog for vore nærmeste Ven-
ner, og som ere kjendte alene af Gud? Og dersom disse
bleve bragte frem for Øyset, vilde de da ikke dømme
os? Ak, lad os da omgaaes vor Broder kjærligt og
undskyldte ham paa bedste Maade. Det er bedre, langt
bedre at være som Lærken, der altid stiger opad og
svæver betænksomt over sit lille Rede, end som den skarps-
piede Orn, der styrter saa graadigt over sit Bytte.

Lad os tage dette til Regel — og en gylden Regel er det — at tale blot lidet om andre og lidet om os selv, og dernæst at være meget sene til at sige noget om vor Næste, med mindre vi have noget godt at sige om ham. Lad Verden, om den vil, være snaksom i sin haarde Dom, lad den have Ordens Die til at opdage Feil og Skrøbeligheder hos andre; men lad os omhyggelig betragte os selv, erindrende den gode Mands Beslutning, som sagde, at „naarsomhelst han opdagede en Feil hos sin Nabo, var han bestemt paa at finde to hos sig selv,“ og saa erindrende vor Herres Bud: „Dømmer ikke, at I ikke skulle dømmes;“ „Drag først Bjælken ud af dit (eget) Die, og da kan du se til at uddrage Skjæven af din Broders Die.“ (Math. 7, 1. 5.) Lad os stræbe efter at have meget af den Overbærenhed eller Kjærlighed, som „skjuler Syndernes Mangfoldighed,“ det er, som ønsker heller at skjule dem, end at stille dem til Skue. Dersom denne Aand er vor, er jeg vis paa, at vi skulle blive meget lykkeligere og nyttigere, og vi skulle i langt større Grad „være en Pryd for vor Gud og Frelsers Være.“

Jeg har ofte tænkt, hvor godt det vilde være, om enhver Christen gjorde sig til Regel at læse gennem to eller tre Gange hvert Aar den deilige Værdom om christelig Kjærlighed, som findes i 1 Cor. 13 C.

IV. Egenskjærlighed er en anden ond Rod, som af Naturen voxer i Menneskehjertets Jordbund, og som kvæler den herlige Naadesæd, naar den spirer frem. Fra den maa ogsaa Hjertet befries.

„Enhver er sig selv nærmest“ er en Sætning, som vi ofte høre fra verdslige Mænds Læber. Men hvor aldeles modsat er ikke dette Evangeliets Aand! Der have vi lært netop den modsatte Læresætning: „Ingen søge sit Eget, men hver det, som er den andens (Bedste)“. (1 Cor. 10, 24.) Den Christne skulde ikke længere leve for sig selv, men for ham, som frelste ham. Han er „dyrekjøbt;“ og derfor er han ikke længere sin egen, men Guds. Han bør leve til Guds Ære og sine Medmenneskers Gavn; han skal være uegennyttig.

Hvor velsignelsesrigt vil dit Liv blive, dersom du tilbringer det saaledes — ikke blot søgende din egen Lykke, men bestræbende dig for at gjøre andre lykkelige, og at gjøre andre godt — ikke egennyttig spørgende: „Hvorledes skal jeg sikre mig mine egne Interesser i Verden?“ men: „Hvorledes skal jeg leve Gud til Behag?“ „Hvad kan jeg gjøre for ham?“ „Hvorledes kan jeg gjøre min Nabo, Broder eller Ven mere lykkelig?“ O, dette er i Sandhed velsignelsesrigt! En uegennyttig Aand har sin Løn i sig selv. Den Følelse, at vi nægte os selv noget for andres Skyld, det Haab, at vi ved en liden Anstrengelse kunne være vor Broder nyttig, det at opgive noget, som vi have sat vort Hjerte til, for at kunne vise vor Nabo eller Ven en Tjeneste, er i sig selv behageligt. Det vil koste os noget; men hvem kan beskrive den store Høst af Glæde, som Hjertet er vis paa at samle derved?

„Se ikke enhver paa sit Eget, men enhver ogsaa paa Andres.“ (Phil. 2, 4.) Dette var Apostelens Regel,

og lad det ogsaa blive din Regel. Spørg dig selv, om der er nogen af dine Medmennesker, som du kunde være til Nytte med aandelig Hjælp; eller nogen i Trang, som du kunde lette; eller i Sorg, som du kunde trøste. Og om du end er i meget smaa Omstændigheder, er der mange Maader, hvorpaa du kan gjøre Godt. Bed blot Gud give dig Hjerte til at føle og Villie til at handle, og du kan blive en sand Velsignelse for mange. Det kan siges om Uegennyttighed, hvad der er sagt om Barmhjertighed: „Den er dobbelt velsignet, den velsigner den som giver, og den som modtager.“

V. Om Dovenskab har jeg nogle faa Ord at sige. Den Christne bør være virksom og flittig; der er et stort Værk at fuldføre for Gud og for din Sjæl; og dersom du vil udføre det, er der ingen Tid at spille. Synden skal overvindes og den onde Natur tæmmes. Hellighed skal opnaaes og Himmelen vindes. Tag da med Alvor fat paa Sagen. „Nu trænger man med Magt ind i Himmerigets Rige, og de, som trænge ind med Magt, (det vil sige de, som mene det alvorligt) rive det til sig.“ (Math. 11, 12.) Altfor mange af vore Dage ere spildte; lad os da „bruge Tiden,“ som endnu er tilbage. Var Paulus doven? Lad ham tale for sig selv: „Men Et (gjør jeg): forglemmende hvad der er bagved, og rækkende efter det, som er foran, iler jeg mod Maalet.“ (Phil. 3, 14.)

Man synes om at se en christelig Mand arbejde med Alvor endog i sit verdslige Kald. Dersom han er en Dvirighedsperson, saa lad ham være en virksom

Dyrighedsperson. Er han en Landmand, saa lad ham ikke tillade Ukruddet at vore under sine Fødder. Er han Handelsmand, saa lad ham være det med Iver. Er han Tjener, lad ham være en arbeidsom, flittig og tro Tjener. Er han Arbejder, saa lad ham være virksom, ikke blot arbejdende, naar hans Herres Dje hviler paa ham, men naar ingen uden Gud ser ham. Hvadsomhelst han tager sig for, skulde udføres med Iver, det skulde gøres med Alvor, og det skulde gøres vel. „Alt det, som kommer før din Haand at gjøre, det gjør med din Styrke.“ (Præd. 9, 10.) Det er fortalt om Kong Ezekias, at „i al den Gjærning, som han begyndte i Guds Huses Tjeneste og i Loven og i Budet for at søge sin Gud, det gjorde han i sit ganske Hjerte.“ (2 Krøn. 31, 21.)

Vi burde være meget omhyggelige i ikke at bortødsfle Tiden. Vor Tid er af mere Værd for os end endog vore Penge; thi naar den er gaaet, kan den ikke vindes tilbage. Den gode, gamle Alleine pleiede at sige: „Giv mig en Christen, som agter sin Tid dyrebare end Guld.“ Og Hedningen Seneca lærer os, at „Tid er den eneste Ting, som det er en Dyd at være gjerrig paa.“ Bringer du da udaf den, hvad du kan? Bruger du den i Guds Tjeneste? Bruger du hvert Dieblit som den, der skal gjøre Regnskab? Sparer du sammen hvert levnet lidet Stykke af Tiden, at intet bliver tabt? Vigner du Guldsmeden, som hele Naret gennem samler endog paa Feieskarnet i sit lille Værksted, fordi det kunde indeholde afflebne Stykker af et eller andet kostbart Metal?

Hvor meget kunde der ikke opnaaes i saa Henseende ved lidt Ordning! Ligesom vi se, at en virksom Mand faar nogle saa Skilling til at strække til, hvor andre behøve Dalere, saaledes er det ogsaa med Tiden; ved en sparsom Brug af den kunne vi udrette store Ting.

Men husk dette, at du kan bortødsle din Tid og alligevel have travlt. Der er en Ting, som kaldes en travl Dovenskab. Du kan synes at være virksom bestjæftiget, og dog i Grunden intet gjøre. Du kan bestjæftige dig med de ubetydeligste Smaating, og imidlertid forsømme Ting, som ere af stor Vigtighed. Du kan have travlt med verdslige Ting, og dog forsømme de Ting, som høre Gud til. Uhykelige ere de, som altid følge Apostelens Regel: „Ikke doven i Forretninger, ibrig i Anden, tjenende Herren.“

Her maa jeg sige et Ord om det at staa tidlig op. Jeg betragter det næsten som en Christens Pligt, idetmindste naar der ingen Forhindring er i Veien; og jeg er overbevist om, at det bidrager ikke lidet til vor legemlige og aandelige Helbred, vort Velbefindende og vor Nyttighed. Den Time, som vi tage fra unødvendig Søvn i Dagens Morgengry, er langt kostbarere end nogen anden; ingen Tid er mere skikket for Andagt, og i ingen anden Time er Sindet saa skikket for virksom Bestjæftigelse.

Beslut dig til, min kjære Væser, at staa tidlig op; du vil snart erfare, at du er rigtig lønnet for den lille Anstrængelse det kan koste dig.

Og dette vil hjælpe dig til at uddanne en anden

god Bane, nemlig Punktlighed. Gjør dig det til en Samvittighedsfag aldrig at komme for sent til noget, og aldrig at bære dig ad som en, der har gyselig travlt. Man fortæller om en navnkundig christelig Minister, at hans Sind havde en saadan Rigevægt, at han, skjønt han ofte havde utallige Beskjæftigelser, som havde Hastværk, dog aldrig syntes at have travlt, men var altid rolig, og at dette endog kunde sees af hans Haandskrift. Enhver Ting han gjorde skede roligt og uden Støi.

Lad saadan Regelmæssighed og Orden ogsaa vise sig i alt hvad du gjør. Dersom du har et Møde med en Nabo til en vis Time, saa vær præcis paa Stedet; uden dette kan du tage fra ham lidt af den Tid, som han har lidet Raad paa, og derhos ogsaa bringe Uorden i dine egne Planer. Eller har du en Pligt at udføre, saa op sæt den ikke, men lad den blive fuldført uden Ophold. Eller skal du betale en Regning, saa lad det om muligt ske til den bestemte Tid.

Hav en Slags Plan for hver Dag, og væn dig til at tænke efter, at der intet kommer i Veien for denne eller hin bestemte Beskjæftigelse. Vær regelmæssig i at ordne din Tid, vær agtsom om Dieblikkene, lad enhver Del af Dagen have sin bestemte Beskjæftigelse, og hav altid et eller andet nyttigt Arbeide for dig.

Men det er ogsaa muligt for en Ordensmand at drive sine Regler for vidt; som for Ex. naar han bliver pirrelig, dersom noget forstyrrer hans regelmæssige Baner; eller naar han bliver fortrydelig over, at andre ikke ere saa ordentlige som han. Planer og Regler ere

udmærkede i sig selv, men, som det meget rigtigt har været bemærket, „de skulde være gjorte af Væder og ikke af Sten.“

Det er i disse Smaating, saavel som i store Ting, at den Christnes Charakter skinner frem, og i disse viser det sig tydeligt, at han ønsker at gjøre alt til Guds Ære.

VI. Jeg kan ikke slutte dette Capitel uden at bemærke, at slette Vaner, som vi engang kunne have vænnet os til, ville, dersom de faa frit Spillerum, vise sig at være store Hindringer for os paa vor christelige Løbebane. De have maaske faaet Lov til at vove op med os, saa de næsten ere blevne en Del af os selv; og nu, da vi ere rede til at følge Christus, klynge de sig til os, og vi finde at det er haardt, meget haardt at afryste dem.

Dette er i Sandhed en bedrøvelig Hindring for vor aandelige Fremgang. „Tænk dig, om du var nødt til at bære en Tern-Krave rundt om din Hals dit hele Liv igjennem eller en Vænke om din Fod, vilde det ikke være dig til Byrde hver Dag og hver Time af din Tilværelse? Du vilde staa op om Morgenens lænket til din Kjæde; du vilde lægge dig om Aftenen træt af din Byrde; og du vilde stønne des mere ved Tanken om, at du aldrig kunde ryste den af.“

Og er det vel en mindre Plage at være bunden, lænket og sløvet af en daarlig Vane, som tager fat paa os og holder os tilbage, naar vi ville gaa fremad? Dersom du føler dette, af! spild ikke et Dieblif, men bestræb dig for at løsrive dig. Kjømp altid imod denne Vane, hvadsomhelst den er.

Og her vil jeg, siden Hjertet er saa bedragerisk og indbildsk, at det ofte vil skjule sig under en villig Uvidenhed om, hvad dets Skjødeshynder og Farer ere, opregne nogle saa slette Vaner, blandt hvilke du maaske finder en eller flere, som have fanget dig, overladende det til din egen Samvittighed at anvende dem: —

Vanen at ødsle Tiden med unyttigt Sladder;

Vanen at læse Guds Ord med Uagtsomhed;

Vanen at være lad og sove længe, og da skynde sig med sin Morgenandagt;

Vanen at opføre, hvad der bør gjøres strax;

Vanen at disputere og modsiges;

Vanen at overdrive og lægge til Nygter, naar vi fortælle dem videre;

Vanen at lade dine Dine og Tanker vandre om i Guds Hus;

Vanen at være sær og fortrædelig, naar du burde være tilfreds og taknemmelig;

Vanen at bygge Luftkasteller;

Vanen at udspionere andres Feil og Skrøbeligheder.

Her har jeg da nævnt nogle saa slette Vaner; andre vil du let mindes. Maaske nogle af dem i lang Tid have været en Snare for dig. De kunne klynge sig meget fast, og du indbilder dig maaske, at det næsten er umuligt at ryste dem af; men dersom du vil vove i Naaden, maa du skille dig ved dem. Synden, om den end er liden, vil hindre dig i dit Løb. Din Brugbarhed fordærves derved, dit Fremskridt er standset meget derved. Det er vel sandt, at du ikke kan løsrive

dig derfra, dersom du stoler paa din egen Kraft; men Gud vil give dig Styrke til Svar paa din oprigtige Bøn; og han vil lade dig føle af Erfaring Sandheden af disse Ord: „Seg formaar alt i Christo, som gjør mig stærk.“ (Phil. 4, 13.)

Forsøg nu dette. Det er mere end sandsynligt, at du lider under en eller anden slet Vane. Bring den, hvadsmøhelst den er, frem for Gud; sig ham, at den plager dig haardt, og at du hjertelig ønsker at blive Herre over den. Bed ham om at give dig særlig Hjælp til denne særskilte Beslutning. Prøv blot derpaa, og jeg er vis paa, at du vil finde, at dette er en af de store Hemmeligheder ved din Væxt i Naaden.

10de Capitel.

Satans Fristelser.

Mange af de Farer, som ere omtalte i det forrige Capitel, skrive sig fra Satans ligefremme Anfald, om hvilke jeg nu vil tale mere omstændelig. Det er ofte vanskeligt at skille mellem en ligefrem Fristelse af Djævelen, og vort eget onde Hjertes naturlige Vhster. Sagen er, at de to gjerne arbeide sammen. Vore onde Hjertes ønske en Ting, som er syndig, og Satan, som omhyggelig studerer Hjertet, tager da Fordel deraf og lægger Synden i vor Vej. Vi byde os selv frem, og da angriber han os. Fordbunden er tilberedt af os, og han kaster da ind den onde Sæd. Dersom vi vare synde-

frie Væsener, vilde alle hans Fristelser være forgjæves; de vilde flybe over os, og vi skulde blive uskadede. Men vi ere af Naturen tilbøielige til det Onde; vore Hjerter ere ligesom en Ild, i hvilken Gnisterne af Synden ulmer, og den onde Aand oppuster altid Flammen i os. Fristelsen finder først Mennesket fordærvet, og gjør ham da værre. Thi ak! der er ikke en iblandt os, som kan sige med vor syndefrie Herre: „Denne Verdens Fyrste kommer, og har ingen Del i mig.“

At der er et Væsen til som Satan, kan man tydelig se af Skriften, om endog vor egen Erfaring ikke sagde os det. Han er beskrevet der som en falden Engel, som en ond Aand, der altid beskjæftiger sig med at udstudere og lægge Planer til vor aandelige Fordærvelse. Der fortælles os, at han fristede Adam og Eva i Paradiset (1 Mos. 3 C.); at han fik David til at synde imod Herren ved at tælle Israels Rige (1 Krøn. 21, 1); at han forsøgte paa at faa Job til at oprøres imod Gud (Job 1, 11; 2, 5); at han gif ind i Forræderen Judas Hjerter og forledede ham til at forraade sin himmelske Herre (Luk. 22, 3); at han fylgte Annanias Hjerter og overtalte ham til at lybe imod den Hellig=Aand. (Ap. Gj. 5, 3.)

Og han vil ganske vist ogsaa anfælde dig; thi nu gjør han sig endnu mere Umage for at fordærve din Sjæl. Da du sov, brød han sig ikke om at vække dig; han lod dig da være i Fred. „Den stærke, bevæbnede Mand“ bevogtede Paladset, og „Gudsset laa i Fred.“ Alt var som han vilde have det; han var ganske til-

freds med din Tilstand. Men nu, da han ser, at du ved Guds Naade er vakt og ivrig efter at blive frelst, vil han ikke lade noget Middel være uforsøgt for at drage din Sjæl bort fra Gud. Jeg advarer dig derfor om at være paa din Post. „Vaager; thi eders Modstander Djævelen gaar omkring som en brølende Løve, søgende hvemt han kan opsluge.“ (1 Pet. 5, 8.) Vær forberedt paa hans Fristelser; se dig altid om efter dem; de ville komme til dig i mange tusinde Skikkelser.

Han frister f. Ex. en Mand med Rigdom, en anden med Fattigdom. Han indgiver en Mand Tanker om Guds Haardhed, en anden opblæser han til at tænke stort om sig selv. Sommetider frister han os aabenlyst, til andre Tider hemmeligt. Han overfalder en Mand, naar han er alene; en anden frister han i Selskab; en tredie, naar han knæler; en fjerde, naar han læser Guds Ord, ja endog i Kirken. Saaledes afpasser han sine Fristelser efter vore forskjellige Tilstande. Han ved, at hvad der vil blive en Fristelse for en, vil ikke blive det for en anden; og hvad der til en Tid vilde være en stærk Fristelse, vil til en anden Tid være magtesløst.

Med Hensyn til din Tilstand for Ex. ved han meget vel, at den Fristelse, som kunde faa Magt over dig for en Tid siden, sandsynligvis ingen Skade vilde gjøre dig nu. Derfor forandrer han den.

Maaske han engang forsøgte at overtale dig til at tro, at det var for tidlig at angre — at der var Tid nok endnu. Nu sætter han dig maaske paa de

Tanker, at det er for sildt at angre. Forhen søgte han at faa dig til at haabe, at alt omsider vilde ordne sig, skjønt du da levede uden Gud. Og nu forfærder han dig sommetider med den Følelse, at der intet Haab er for dig, skjønt du alvorlig ønsker at blive frelst.

Der gives ogsaa visse Fristelser, som hvert enkelt Menneske er udsat for. I nogle er du meget mere udsat for at falde end i andre. Nogle ville møde dig paa dette Sted, andre paa et andet; nogle i denne, andre i hin Skikkelse. Det er en vigtig Ting for dig at vide, hvor du er mest udsat for Fristelser, og der at sætte en stærk og aarvaagen Vagt.

Med Hensyn til Fristelse i Almindelighed kan det bemærkes, at det er bedre at undgaa den end at gaa den imøde. En Forfatter siger om denne Gjenstand: „Paa en vis Tid af Dagen eller under visse Omstændigheder finder du dig ofte udsat for syndige, fordærvede Tanker. De fylde dit Sind og bortjage alt, hvad der er godt. Disse Fristelser opstaa blot, naar du er ene, eller naar du taler om visse Gjenstande, eller naar noget fremkaldes i din Erindring. Kan du gjøre dig noget Haab om at overvinde disse „Regioner,“ og at bortjage alle disse „urene Fugle“ ved andet Middel end at fly fra dem? Ligesom der er nogle onde Aander, om hvilke det er sagt, at de ikke kunde uddrives uden ved „Bøn og Faste,“ saaledes kunne disse blot overvindes ved at affly og modstaa dem, naar de nærme sig Hjertet; eller ved den hjerteligste Bøn, dersom de ere komne ind. Naar Peter af Naturen var heftig, burde han

da ikke have ladet sit Sværd blive tilbage? Skulde Judas baaret Pungen, naar han følte sig overbevist om, at han ikke kunde gjøre det uden at stjæle af den? Skulde en heftig Mand, hvis Sind lettelig opirres, udsætte sig for Omstændigheder, hvor han ganske vist vil blive fristet til Brede? „Hvadsomhelst din Svaghed er, eller hvor du end er udsat for Fald, saa vogt dig for det og undgaa det.“

Du ser saaledes paa hvor mange Maader vor store Fiende anfalder os. Han er stærk; men, Gud være lovet, der er en, som er stærkere. Han kan friste os til at synde, men han kan ikke tvinge os dertil. Og naar vi betænke hans Fristelsers Snedighed og Heflighed, hvilken uendelig Barmhjertighed er det da ikke, at han ei kan gjøre mere end friste os! Vi ere i os selv svage og kræftesløse, men Gud staar altid rede til at styrke og understøtte os. Og dersom vi overgive os til ham, „vil han gjøre baade Fristelsen og dens Udgang saa at vi kunne taale den.“ (1 Cor. 10, 13.)

Og hvor ofte beskytter ikke vor aarvaagne Herre os, uden at vi vide det! Satan har maaske stillet sit Garn op for os, og har ligesom gjort det af saa fin og vidunderlig Traad, at vi ikke med vore Dine se det, og saaledes gaa vi frem til vor Dødelæggelse. Men pludselig standser Guds barmhjertige Forsyn os i vort Løb, og drager vor Fod tilbage fra den farlige Snare.

I Sandhed; vi ere alene sikre, naar vi ere i Guds Haand. Have vi ikke overgivet os til ham, da ere vi lig et Skib, der seiler uden Rods mellem skjulte Skjær;

og vi kunne hvert Dieblif lide Skibbrud. Herren giver os i Sac. 4, 7. baade en Befaling, som viser os, hvad vor Pligt er, og en Forjættelse til vor Opmuntring: „Modstaa Djævelen, saa skal han fly fra Eder.“

Du ser at Guds Befaling er: „Modstaa Djævelen,“ og du gjør bedst i strax at adlyde denne Befaling. At friste er Djævelens Værk, at imodstaa er den Christnes Pligt.

Det er meget vigtigt at modstaa de første Tilskyndelser til det Onde. Naar en Fristelse kommer, saa vend dig strax til Gud for at faa Styrke; dersom du indlader dig med Fristeren, er du tabt. Læg vel Mærke til de Omstændigheder, ved hvilke Eva blev fanget. Først stod hun nær det forbudne Træ; derefter, da Satan foreslog hende at spise af det, talede hun med ham; derefter saa hun paa Frugten, og „saa at den var god at æde og lystelig at se til.“ Fristelsen begyndte at faa Herredømmet over hende, og snart rørte hun den, og omfider endte hun med at æde den. Paulus paalægger os „ikke at give den Onde Rum.“ O, lad os ikke give efter i det mindste Punkt. Vi vide, at en Tigger, der udenfor Døren kan synes noksaa beskeden, vil, dersom han engang slipper ind, kommandere det hele Hus. Og saaledes give ogsaa vi, dersom vi give en Smule efter for Fristeren i Begyndelsen, i Grunden vor Styrke bort, og have mindre til at modstaa ham med senere. „Naar Sømmen er revnet, vil sandsynligvis det hele Klædningsstykke optrevles.“

Man fortæller, at Gjøgen kryber ind og lægger sine Eg i Spurvens Rede; og den stakkels lille Eier varmer dem uafvidende til Liv, til Ddelæggelse for sine egne Unger, hvilke Bedrageren tilsidst kaster ud af Reden. Saaledes kan Fristelsen faa Lov til at bo for en Tid i Hjertet uforstyrret og ikke frygtet, til den omsider forjager al Fred, Glæde og Trøst af Sjælen.

Dersom du da vil holde Djævelen borte fra dit Liv og dine Handlinger, maa du før det første holde ham borte fra dine Tanker og Ønster; thi der er det, han i Almindelighed begynder at trænge ind. Dersom du vil overvinde Synden, maa du ribe den af som Knop og ikke vente, til den er fuldvoxen i dig. Har du ikke ofte tilladt dine Tanker at dvæle ved en syndig Gjenstand, og med Glæde fremstillet den for dit Sind i de mest forførende Former? Dette er meget farligt. Naar en Fristelse kommer saa langt, hænder det sjelden at den standser. Hør hvad den vise Apostel siger: „Men hver fristes, naar han drages og lokkes af sin egen Begjærlighed; derefter naar Begjærligheden har undfanget, føder den Synd; men naar Synden er fuldkommet, føder den Død.“ (Jac. 1, 14. 15.) Du bliver fristet til Synd, og du er dog ganske bestemt paa ikke at blive ledet ind i den. Men maaske du blot har lyst at dvæle lidt ved Tanken derpaa. Du har ikke tænkt paa ligefrem at begaa Synd; men du synes, du gjerne kan ligesom lege med den en Stund og alligevel blive uskadt. Og hvad bliver Følgen? Det ender enten med at du begaar Synden, eller saa bliver din Sjæl skadet

ved dens Nærhed, den bliver svækket og sløvet; Gud er dreven bort, og din Fred er forbi.

Al, hvor længe forblive ikke Følgerne af en Synd hos os! Synden kan være bortjaget, men ligesom Sneglen efterlader den et slimagtigt Spor. Da Israelliterne havde ofret til Guldkalven og derved fortørnet Gud, bad Moses for dem, og de bleve sparede; men de slap ikke derfra aldeles ustraffede. Det var et almindeligt Ord siden efter blandt de israelitiske Forfattere, at der aldrig vedersfores Israels Børn nogen Straffedom fra den Dag af, „uden at en Unze af Guldkalven var i den.“

Huff ogsaa paa, at mange af de Fristelser, som ikke synes at være synderlig skadelige, som oftest ere de farligste. Satan sætter ofte en Glands paa Synden og lader den se smuk ud; thi det er os sagt, at han sommetider, om det kan gavne hans Planer, kan „paatage sig Skikkelse af en Djets Engel.“ (2 Cor. 11, 14.) Og til andre Tider vil han igjen forsøge paa at skjule for os Syndens Storhed. Han hvisker i vort Øre: „Lad den ligesaagodt være, den er blot en liden Synd.“ Og saaledes tøve vi og fjase med Fristelsen og bekyrre os lidet derom, fordi vi ikke ere ganske overbeviste, om der kan ligge meget Ondt paa Bunden af det, som ser saa smukt ud ovenpaa. Eller, om dette ikke kan lade sig gjøre, vil han synes blot at ønske, at dens Fuldbyrkelse maa blive udsat en liden Stund, — ligesom Jephthas Datter, da hun sagde: „Lad mig være i Fred en Maaned eller to, og gjør da med

mig, eftersom du har talt med dine Læber," — vel vidende, at saadan udsat Synd omsider faar fuld Frihed.

Eller, han vil fremstille for dig Ting, som ikke ere syndige i sig selv, men som lede til Synd. Han vil ligesom drage dig ind paa en behagelig Vej, hvor du ikke kan se noget, som kan forstrække dig, hvor du endog kan finde gode Ting; men han vil gradevis og langsomt drage dig videre, til han har ført dig uden dit Vidende til Randen af Fordærvælsens Afgrund.

Og atter, dersom han finder, at du holder af en vis Bessjæftigelse, som i sig selv ikke alene er uskadelig, men endog ønskelig, vil han bestræbe sig for at faa dig til at hengive dit hele Hjerte dertil.

Kort sagt, han vil bruge alle mulige Midler for at drage dit Sind bort fra Livets store Maal. Jeg nævner dette for at sætte dig paa din Post.

Lad mig nu raade dig med Hensyn til et andet Punkt — det er at undgaa stridvækkende og tvivlsomme Spørgsmaale. Djævelen bestræber sig ofte for at fange og forvirre Tænkerne med denne Snare. Naar han ser dem bekymrede for sine Sjæle og med Interesse for Religionen, forstyrer han dem paa denne Maade, og saaledes bortdrager han deres Opmærksomhed fra det ene fornødne. Dersom du altsaa paa nogen Maade kan undgaa det, saa hav intet at gjøre med omtvistede Spørgsmaale, som give Aarsag til Strid; men giv dig tilfreds med at dvæle især ved de store og simple Sandheder, som angaa din Salighed.

Gjornal, fra hvem jeg har taget mere end en Ide

i dette Capitel, kalder dette at „holde sig paa Sletten," og saalænge vi gjøre dette, ere vi sikke. Naar en Arme angriber en anden, forsøger den ofte at faa Fienden indsluttet mellem Klipper eller paa et Terrain, som er ufordelagtigt. Saaledes haabede Egypterne at kunne sige om sine Fiender Israelliterne: „De ere forvildede i Landet, Orken har indsluttet dem." (2 Mos. 14, 3.)

Saaledes vil din Fiende ogsaa søge at indslutte dig. Han vil om muligt forlede dig til at dvæle ved vanskelige Steder i Skriften; han vil faa dig til at disputere om omtvistede Lærdoms Punkter, om Calvinisme og Arminianisme eller om nogle tvivlsomme Kirke=Spørgsmaale; og saaledes vil han om muligt bortdrage din Opmærksomhed fra de Gjenstande, som ere mere vigtige for din Sjæls Salighed; men dersom du er flog, saa holder du dig paa Sletten.

Atter, alvorlige Folk plage sig selv undertiden med at udfinde en Grund til Guds særskilte Styrelse med dem. De ville vide hvorfor og hvorledes i alt hvad han gjør. Men nei; dersom du er hans Barn, maa du være tilfreds med, hvad din Fader giver dig; og hvad du „ikke ved nu," skal du „vide senere." Lad mig atter minde dig om Gurnals Raad: „Hold dig paa Sletten." Forsøg ikke paa at dukke ned i Hemmeligheder. „De skjulte Ting ere for Herren vor Gud, men de aabenbarede ere for os og for vore Børn evindeligt." (5 Mos. 29, 29.)

Før i Tiden, da du var ganske ung, høde da ikke

dine Forældre dig gjøre mange Ting, uden at sige dig Grunden til sin Befaling? Du kunde da ikke forstaa, hvorfor de vilde du skulde gjøre dette eller afstaa fra hint; men du vidste, hvad din Pligt var, simpelt hen at adlyde hvad de bøde, om du saa ikke kunde forstaa, hvorfor de vilde have det saaledes. Paa samme Maade skulde det være med Hensyn til Guds Styrrelse med dig. Det gjør lidet til Sagen, hvorfor han handler med dig paa denne eller hin Maade; det er din Pligt simpelt hen og uden Ansur at bøje dig efter hans almægtige Villie.

Men af alle Fristelser er ingen saa skrækkelig, som naar Satan frister os med vantro og tvivlende Tanker; og paa denne Maade angriber han Guds Børn. Ja, min kjære Læser, han kan friste dig med denne farlige Fristelse. Du kan blive fristet til at tvivle om Skriften er af Gud, og om Christus er Guds Søn, eller om der er Himmel eller Helvede. Denne Fristelse opstaar almindeligvis hos Menneſker, som have et videbegjærligt Sind, og hvis Tro er vaklende; og endnu mere hos dem, der blot have en overfladisk, udenadlært Kundskab i Evangeliet. Men den, som har modtaget Guds Ord „i dets Herlighed“ og har smagt, at det netop er Føde for hans Sjæl, vil blive saa overbevist om dets Dyrebarhed, at intet vil ryste hans Tro paa det. Han vil „have Vidnesbyrdet i sig selv.“ Tænk dig, at en Præst vilde fortælle sin Menighed, at der i et fjernt liggende Land var en Frugt, sødere end Honning; den vilde sandsynligvis tro ham paa hans Ord;

men om en af Menigheden havde været der og smagt den, vilde man have større Grund til at tro det. Forestil dig nu, at en anden traadte op og ligesfrem nægtede, at der gaves en saadan Frugt. De, som troede det paa deres Præsts Ord, kunde begynde at tvivle i mere eller mindre Grad, eftersom de havde Tillid til ham, men hvad vilde blive Tilfælde med dem, som ligesfrem havde smagt af Frugten? De vilde sige: „Tal du, saalænge du vil, og det kan altsammen synes meget rimeligt, men skjønt jeg ikke kan disputere med dig, saa ved jeg dog, at du har Uret.“ Saaledes er det med dem, som have „smagt og seet, at Herren er naadig.“

En saadan Fristelse kan angribe dig, om du endog er et Guds Barn; og dette kan komme af din Troes Svaghed, som i bedste Fald kun er meget liden og for en Stund kan ligge under; eller af at samtale med en vantro; eller af Læsningen af en eller anden slet Bog; eller du kan være legemlig svag, og Satan kan have draget Fordel af dette for at plage dit Sind med gudsbespottelige Fristelser. Han er ofte fortvivlet og bruger fortvivlede Midler for at drage os bort. Nu, dersom du affsyr Forsørelsen, er det godt; og saalænge du affsyr den, vil den ikke fordømme dig. Tag strax fat paa Bønnen; kæmp med Gud; ydmyg dig for ham; anraab ham om at borttage „Vantroens onde Hjerte“ og at give dig den Tro, som alene kan komme fra ham. Tag det som en Fristelse og mød den i Guds Styrke. Se vel til, at du bygger paa en god Grundvold, og at du hviler trygt derpaa. Og da vil, om der end kommer

en Kystelse, om du end selv vakler et Dieblit, dog din Grundmur staa fast. Det vil blive som Ghyngningen af et Skib, der ligger for Anker, og ikke som dets farlige Stød mod de ødelæggende Klipper.

Med Hensyn til at modstaa Fristelsen i Almindelighed, saa husk paa, at dette ikke er gjort paa en Time eller en Dag. Det er et helt Livs Arbejde — en vedvarende Strid imod Synden. Fristelsens Magt føles i mere eller mindre Grad hos enhver af Guds Børn, som „have gaaet over fra Døden til Livet.“ Og aldrig vil du blive aldeles udenfor dens Magt, saalænge du forbliver her.

Men har du ikke mangen Forjættelse til at opmuntre dig med? Du har faaet Befaling til, som jeg allerede har sagt dig, at „modstaa Djævelen;“ og med Befalingen kommer den naadige Forjættelse: „og han vil fly fra eder.“ I det Dieblit, du føler dig fristet eller frygter for at blive det, se da op til en Gud, som hører Bønner, og han vil komme dig til Hjælp. Skjul dig under hans Vingers Skygge. „Naar Fienden kommer som en Flod, skal Herrens Mand oprette Banner imod ham.“ (Eesai. 59, 19).

Dit stakkels svage Kjød kan være rede at give efter, men læg dig paa Minde Jesu Ord til sine fristede Disciple: „Satanas begjærede eder at sigte (eder) som Hvede; men jeg bad for dig, at din Tro skal ikke aflade.“ (Luf. 22, 31. 32).

Dog — denne Forjættelse gjælder ikke, dersom du lægger dig selv i Fristelsens Bei. Thi er du

stærk nok til at modstaa den? Du kan selv synes det, men du kan ikke fri dig bedre fra den, end en Æste Svovlstikker, naar der falder Gnister i den. Al, dersom du elsker din Sjæl, saa vær omhyggelig for at holde den fri fra Skade. Beder du ikke daglig: „Led os ikke i Fristelse?“ Vogt dig derfor, at du ikke med Forsæt udsætter dig for Fristelse. Dersom du oprigtig ønsker at sky Fristelsens Bei, er du forholdsvis sikker; men dersom du styrter dig ind i den og venter at slippe bort uskadt, da bedrager du dig selv aldeles. Du vil blive lig Manden i Evangeliet, „som faldt iblandt Røvere, der klædte ham af, sloge ham og lode ham ligge halvdød tilbage.“ Salomon spørger: „Kan en Mand bære Ild i sin Barm, uden at hans Klæder brændes?“ Og vær forvisset om, at du ikke kan lege med Fristelsen og dog komme uskadt bort.

Maaske er du undertiden bedrøvet over, at du skal blive saa meget fristet. Den Tanke har ofte opstaaet hos dig: „Kan jeg være et Guds Barn, fiden Satan frister mig saa meget?“ Mangen fristet troende har været haardt prøvet med denne Tanke; men lad mig give dig nogle faa Trøstens Ord.

For det første ere Guds Børn netop de, som Satan i Særdeleshed overfalder; og maaske det er, fordi du er et Guds Barn, at han saaledes frister dig.

For det andet er der en stor Forskjel mellem at blive fristet og at give efter for Fristelsen. Vor Herre siger intetsteds: „Bliv ikke fristet;“ men han siger: „Gaa ikke ind i Fristelsen.“ Det ene er vor

Synd, det andet vor Prøvelse. Det er en Synd at give Fristeren Rum; men det er ingen Synd at blive fristet af ham. Apostelen siger ikke: „Belsignet er det Menneske, som er fri for Fristelse;“ thi saadant Menneske er der ikke til; men han siger: „Belsignet er det Menneske, som udholder Fristelsen.“ Joseph var fristet, og den hellige Frelser selv var fristet; men ingen af dem gav efter derfor.

En tredje Trøst for dem, som ere prøvede af Fristelse er, at Satan kan ikke friste uden Guds Tilladelse. Ikke en eneste Pil kan han udstykke, ikke en Draabe Gift kan han give dig, uden at Gud af en eller anden vis Grund tillader det. Hvorledes er det med Naturens Værker? Vi se sommetider at Søens Bølger rulle og slaa imod Stranden, og det synes for os som om de ville true med at oversvømme Strandbredden; men deres Raseri er under Opsigt; thi „Herren har sat en Grændse, at de ikke skulde gaa videre.“ Saa langt maa de gaa, men ikke længere. Saaledes har han ogsaa sat Grændse for Satans Magt. „Gud er trofast, som skal ikke lade eder fristes over eders Formue.“ (1 Cor. 10, 13.)

Den fjerde Trøstegrund, som jeg vil byde dig, er denne: dersom Fristelsen er tilladt i den Tilstand, du nu er i, saa er det fordi den kan tjene til Tugtelse for din Sjæl. I Fristelsens Skole lære vi ofte meget. Den ydmyger os og lader os føle vor Svaghed og sender os til den Stærke, for at hente bedre Kraft, end vi have hos os selv. Fristelsen er for vor Tro, hvad Ilden er

for Guldet. Smeltedigelen adskiller ikke alene det sande Guld fra det falske, men den gjør ogsaa det sande Guld renere. Det bliver maasse mindre af Omfang, fordi alt det værdiløse er udtaget, men det bliver mere værdifuldt. Maatte din Tro lyse klarere og stærkere ved Prøvelsen! og da den „er meget dyrebare end det forgjængelige Guld, hvilket dog prøves ved Ilden, maa den befindes til Lov og Pris og Ære i Jesu Christi Åabenbarelse!“ (1 Pet. 1, 7.)

Vær da glad og ved godt Mod; du har en Frelser, og han kjender godt til hvad Fristelse er, og han kan og skal have Medlidenhed med sit fristede Folk. „Vi have ikke en Øpperstepræst, som ei kan have Medlidenhed med vore Skrøbeligheder, men en saadan, som er forsøgt i alle Ting i Lighed (med os, dog) uden Synd.“ (Ebr. 4, 15.) Satan kan lægge fine Snarer for dig; men der er en almægtig Herre nær, som vaager over dig og kan beskytte dig mod alt Ondt. Kampen kan være haard og vare længe, men dersom du med Oprigtighed har søgt Guds Hjælp, vil han visselig være hos dig og kjæmpe for dig. Saaledes vil Seieren blive din; thi der staar skrevet: „Fredens Gud skal snart knuse Sattan under eders Fødder.“ (Rom. 16, 20.)

11te Capitel.

Vanskeligheder.

Svagbed i Troen. Følelse af Syndighed. Adspredte
Tanter under Bønnen. Den Pligt at bekjende Christus.
Vanskelige Steder i Skriften.

Denne Bogs Tittel lyder opmuntrende — „Salighedens
Bei“ Men du synes maaske, at jeg har sagt saa meget
om den Christnes Farer og Fristelser, at jeg vel kunde
standse her og vende mig til noget mere opmuntrende.

Men nei; saaledes var ikke vor Herres Maade at
lære paa. Han skjulte ikke en eneste Vanskelighed for
sine elskede Tilhængere. Han sagde dem alt, hvad de
vilde komme til at tjæmpe med paa deres christelige Vø-
bebane; og med det samme gav han dem den glædelige
Forjættelse, at han selv var med dem, for at styrke dem
med sin Naade og føre dem sikkert frem til deres Reises
Maal. Og kunde vel jeg være dig en troværdig Bevi-
ser, dersom jeg blot fortalte dig om det lykkelige Hjem,
du havde i Vente, og om de behagelige Gjenstande paa
din Bei, og intet sagde dig om den knudrede Sti, som
du nu og da maatte betræde, og de Møjsommeligheder
og Besværigheder, som du sommetider kunde møde paa
Beien? Kunde jeg være en troværdig Beviser, dersom
jeg fremstillede Salighedens Bei som Bakke nedad
og Reisen som bare Solskin? Din egen Erfaring, den
være nok saa kort, kan maaske besvare dette Spørgsmaal.
Det er langt bedre at jeg aabent fortæller dig om dine

Banfskeligheder og vifer dig den bedste Maade at møde dem paa.

Du har Banfskeligheder af forffjellig Slags endog nu, det tvivler jeg ikke paa, og mange flere maa du være vis paa at møde. Men lad mig, førend vi gaa videre i Enkelthederne, give dig nogle Ord til Trøft. Andre have kjæmpet med dem før dig; Guds kjæreste Børn have kjæmpet med utallige af dem. Sa det er godt for os at kjæmpe med dem. Den jevneste Bei er ikke altid den bedste; det er paa den glatte Eis at vi glide; en mere ujevn Bei er i Almindelighed sikrere for vore Fødder. Vore Banfskeligheder ville gjøre os mere aarvaagne; de vife os tydelig vor Svaghed og sende os til Kristus for at søge Hjælp, og de ydmyge os for Gud.

Lad mig nu nævne nogle faa af disse Banfskeligheder, som fandsynligvis ville skræmme dig.

I. Svaghed i Troen. Dette er noget, som Guds Folk meget ofte klage over. Maaske følte du, da du første Gang som en bodsferdig nærmede dig Kristus, at han var alt hvad du behøvede, og dit hele Hjerte vendte sig til ham. Der var et Alvor hos dig, som løftede dig ligesom op over Verden og ledede dig til at modtage med taknemmelig Iver Frelsen, som var dig tilbudt. Men nu, da den første Fyrighed er forbi, føler du saamegen Svaghed i din Tro, at du sommetider næsten er fristet til at tvivle paa, at det virkelig er Tro. „O! at jeg kunde blive befriet fra dette vantro Hjerte,“ er din stadige Klage.

Min kjære Ven, det er godt at du er begyndt at indse, at i dig „bor intet godt.“ Den Christnes Kjærlighed hvad er den vel, naar den er paa det høieste? en fattig, foranderlig Ting — sommetider varm og brændende og til andre Tider kold og svag! hans Lydighed — hvor utilstræffelig! hans Tro — hvor svag og tvivlende! Det var saaledes med Petrus. I et Dieblif var hans Tro saa stærk at han bad: „Herre, byd mig at komme til dig paa Vandet,“ og nogle faa Minutter efter er den saa svag, at en Smule Vind skræmmer ham, og han udraaber: „Herre frels mig!“ Vi finde ham en Dag raabende: „Herre, jeg er rede at gaa med dig baade i Fængsel og til Døden;“ og dog var han den samme Nat feig og fornegtede sin Herre.

Vær da, at alt fra din Side er og maa være værdløst og mangelfuldt; alt fra din Herres Side fuldkomment og fuldendt. Vær ogsaa, at det ikke er vor Tro, men Christus som frelser os. Ja, han vil frelse dig, saa svag og hjælpeløs du end er, dersom du overgiver dig helt og holdent til ham.

Men denne Svaghed i Troen bedrøver dig; og dog voldte dette dig engang ingen Sorg. Du nærrede den Gang ingen Frygt for, at du ikke skulde have nok Tillid til Christus, thi du havde slet ingen Tillid til ham. Du syntes den Gang, at det var en let Sag at tro; thi den eneste Tro, som du da havde, var en kold Samtykken i, at Evangeliet var Sandhed, og en ydre Tilstaaelse af, at Christus var din Frelser, men intet mere. Dette var let nok, heri var intet Hjertets Ar-

beide. Men nu føler du, at Troen er en meget vanskelig Ting. Sagen er, at naar et Menneſke først ret beſtræber ſig for at tro, opdager han, at det er over hans Evne; og da føler han til ſin ſtore Sorg ſit Hjertes Haardhed og Bantro. Han ønsker hjertelig at vende ſig til Chriſtus og at ſætte ſin Tillid til ham; men han opdager, at hvad han før tog for at være Tro, var uden Værd — det fortjente ikke Navnet af Tro.

Men netop dit Hjertes oprigtige Spørgen er i Sandhed et Tegn paa aandeligt Liv, og paa at den Hellig-Aand arbejder i dig. Det har været ſagt, at „intet Menneſke tror i Sandhed, ſom aldrig har tvivlet.“

Tænk paa, fra hvem din Tro kommer. Ikke en eneste Gnift af ſand, frelſende Tro kan optændes i dit Hjerte uden af Gud ſelv. Gaa da til ham Dag efter Dag og bed ham om at give dig den Hjælp, ſom du ſaa haardt trænger til. Sig: „Herre, jeg tror, hjælp du min Bantro;“ „Herre, forøg mig Troen.“ Se ſtadig hen til Chriſtus og løſt dit Hjerte op over denne ſynlige Verden. Al, hvor vanskeligt er ikke dette; men anſtrem dig derfor, og Gud vil velsigne dig. Endog dit Forſøg paa at tro vil være godt for dig. Ligefom et ſvagt Lem bliver ſtyrket ved Bevægelse, ſaaledes vil din Tro blive ſtyrket ved den Anſtremgelse du gjør i at udſtrække den til de uſynlige Ting. Hvorledes gif det ham med den visne Haand? Da Jeſus ſagde til ham: „Udſtræk din Haand,“ ſvarede han da: „Jeg har ingen Kraft dertil?“ Nei, han gjorde en ſtor Anſtremgelse for at udſtrække den; og i ſamme Dieblif gav Jeſus ham

den Styrke han behøvede. (Math. 12, 10—13). Og nu siger jeg til dig: gaa du hen og gør ligesaa. Udstræk den stakkels, svage Troens Haand, og jo mere du gør dette, des stærkere vil den blive.

II. Følelsen af din store Syndighed kan ogsaa undertiden forstyrre dig. Du kan sige til dig selv: „Jeg er en altfor stor Synder til at jeg kan blive frelst.“ Som jeg bemærkede i det foregaaende Capitel var der en Tid, da Satan fristede dig med en ganske anden Løkkemad. Han forfikkede dig da om, at du slet ingen Frelser behøvede, at alt stod vel til hos dig, at din Sjæl var sund; og saaledes brød du dig ikke det mindste om dine Synder. Men nu er han dreven til at forandre sin Angrebsmaaade. Han vil nu lade dig føle, at du er saa over alle Grændser syndig, at Barmhertigheden ikke kan række frem til dig. Ja du vil maaske sige: „dersom mine Synder ikke vare saa store, saa vilde Kristus nok frelse mig.“ Men hvad siger Guds Ord? „Dersom eders Synder (end) vare som Purpuret, de skulle blive hvide som Sneen, om de end vare røde som Skarlagenets Farve, de skulle (dog) blive som den hvide Uld.“ (Esai. 1, 18). Du kan vel føle, at dine Synder ere store; men lad dette ikke holde dig borte fra din Frelser. Nei, min kjære Læser, det maa ikke være saa; det skulde hellere drive dig til ham.

Eller maaske du føler, at dersom Jesus var paa Jorden, kunde der kanske være noget Haab for dig. Du vilde da gaa til ham, kaste dig ned for hans Fødder og anraabe ham om at frelse dig. Lyt atter til Guds

Ord, det Ord, som er Synderens eneste Veiviser — og hvad siger det? „Tro paa den Herre Jesus Christus, og du skal blive salig.“ Din Frelser er i Himmelen; der sidder han ved Guds høire Haand. Men han har ligesaa megen Magt til at frelse, og er ligesaa rede til at frelse nu, som den Gang han vandrede gjennem Gaderne i Jerusalem. Tro paa denne usynlige Frelser; fly til ham i Troen, og du vil finde ham ventende for at modtage dig i sine Barmhjertigheds Arme. Saulus fra Tarsus troede paa ham; Fangevogteren i Philippi troede; i hundredevis have de troet paa ham og tro paa ham, og deres Sjæle ere frelst. Du kan føle, at dine Synder ere store og utallige; men lad dem være store, Christi Magt er dog større. „Han kan fuldkommeligén gjøre dem salige, som komme til Gud formedelst ham.“ (Ebr. 7, 25.) Paulus var „den største af Syndere;“ men han „opnaaede Barmhjertighed“ — og det vil du ogsaa, dersom du søger alvorlig derom.

Der er ogsaa en anden Misforstaaelse af samme Slags, som du kan falde i. Du kan tænke ved dig selv, at du maa gjøre dig mere skikket for Christus ved en eller anden from Gjerning eller ved en Slags Beredelse; at du fort sagt maa gjøre noget for at blive værdig til Christi Salighed. Hvad er dette andet end at sætte op en Stige af din egen Magt, ved hvilken du tænker at stige til Himmelen? Satan vil se derpaa og glæde sig. Han vil fryde sig ved at se dig flabre op ad den; men du vil blot blive skuffet; thi din Stige vil visseelig brydes i Stykker under dig. Nei, du

maa komme til Korset uden nogen egen Retsfærdigheds Klædning, og simpelt hen bede Frelseren om at modtage dig netop som du er.

Atter kunde du blive fristet til at tænke, at ved at vente en Stund vilde du maaske blive i bedre Stand til at kunne modtages. Her er den samme Feiltagelse, blot under en anden Form; og dersom Satan blot kan holde dig borte fra Kristus, forlanger han intet mere. Sandheden er, at jo længere vi blive borte fra Kristus, des værre bliver vor Tilstand. Dersom vi ventede Aar efter Aar, kunde vi dog ikke gjøre os værdige. Den eneste Værdighed, som han ser efter, naar han modtager en angergiven Synder, er en dyb og gjennemtrængende Følelse af dennes egen Uværdighed. Tror du, det vilde være fornuftigt af den syge Mand, som nærmer sig sin Grav, at sige, naar der er Tale om at sende Bud efter Lægen: „Nei, vent en Dag eller to til jeg bliver bedre?“ Dersom du havde ved din Udsejhed forspildt din Formue, og dine Kreditorer trængte haardt ind paa dig, og der kom en Ven frem og tilbød at betale din hele Gjæld, vilde det da være klogt af dig at sige: „Jeg vil modtage dit gode Tilbud, naar jeg staar mig bedre. Jeg er nu for fattig til at modtage det?“ Er ikke vor aandelige Sygdoms Elendighedstilstand netop den Undskyldning, vi maa støtte os til for at kunne søge vor Læges Hjælp? Er ikke vor Fattigdom netop Grunden til at vi trænge til hans øieblikkelige Bistand? Og hvem er mere skicket for Frelserens Barmhjertighed end en stakkels, elendig Synder? Hvem skulde vel sna-

vere blive modtaget af ham end den, som føler sig tilintetgjort uden ham? Tolderen ventede ikke. Den forlorne Søn blev ikke borte til han følte sig værdig; han kom endog med denne Bekjendelse paa sine Læber: „Jeg er ikke værdig at kaldes din Søn.“

Christus er villig til at frelse dig ikke formedelst nogen din egen Godhed og Værdighed, men af sin egen frie Naade og Barmhertighed. Han er villig til at frelse dig netop som du er — syndig, uværdig og uden Fortjeneste. Og det er disse, som føle sig i sliig en Tilstand, at Frelseren byder velkommen. „De karske,“ siger han, „have ikke Lægen behov, men de, som have ondt. Jeg er ikke kommen at kalde Retfærdige men Syndere til Omvendelse.“ (Matth. 9, 12, 13.)

Gaa da med din Syndehyrde, den være noksaa tung, og kast dig for Christi Fødder. Han vil saa gierne tilgive de syndbethngede og frelse de fortabte. Ingen Synd kan være saa stor, ingen Plet saa indgroet, at ikke hans Blod kan vaske den bort. (1 Joh. 1, 7.) Er han ikke Synderes Ven og de fortabtes Frelser? Han er jo da netop en Frelser for dig. Bed ikke om, at du maa føle dine Synder mindre, men at du maa føle hans tilgivende Kjærlighed mere. Bed ham befri dig ikke alene fra den smertelige Bevidsthed om utilgivet Synd, men ogsaa fra dens hadefulde Magt over dig.

Fra Golgatha der engang randt
en Strøm af Vand og Blod;
mer Lægedom du deri fandt
end i Siloams Flod.

Med Glæde Kjøveren fik se
den Kilde paa sin Dag,
der tvætter ogsaa jeg min Be,
stjønt syndefuld og svag.

III. Adspredte Tanker under Bønnen. Her er en anden Vanskelighed, som især er pinlig for Guds Børn. Du er ikke den eneste, som har maattet sørge derover. Ethvert Menneſte, som beder, føler det sommetider.

Vi bede i Guds Hus eller knæle ned i vort eget Sønkkammer. Vi ønske at tale til vor Fader, som er i Høndom; og maasse bede vi et eller to Dieblikke med Alvor. Da begynder, næsten uden at vi selv vide deraf, vor Opmærksomhed at blive mindre, nogle Tanker af en ganske anden Slags bryde aldeles uventet frem i vort Sind. Og vi finde nu, at vi tale til Gud med vore Læber, medens vore Hjerter ere langt borte fra ham.

Det er meget ydmygende at bekjende, at ofte de ubetydeligste Tanker stjæle sig ind i vort Sind i saadanne høitidelige Dieblikke. Det er ikke blot det, at vi ere søvnige, det vilde være slemt nok; men vore Tanker flyve sommetider bort til Gjenstande af den mest hverdagslige Natur. Verden med dens Synde svæver endnu om os, selv naar vi ligge paa vore Knæ for Gud. Men er der nogen Hjælp for dette? Jeg tror at der er, og dersom du vil bruge den, vil Ondet tage af lidt efter lidt, og du skal til sidst overvinde det.

Betragt først saadanne vandrende Tanker i Bønnen som en ligefrem Fornærmelse mod Gud. Ved

ham tilgive dig det for Christi Skyld og give dig Kraft til at modstaa det.

Derefter maa du være aarvaagen mod det paa Forhaand. Vor Herre sætter Vaagen og Beden sammen; han siger: „Vaag og bed.“ (Matth. 13, 33.) Og Petrus siger: „Værer aarvaagne til Bønnen.“ (1 Pet. 4, 7.) Bestræb dig for at faa dit Sind i en alvorlig Stemning, førend du begynder at bede; thi dersom du lige fra dine verdslige Beskjæftigelser med engang farer frem for Guds Raskn, da kan du være vis paa, at dit Hjerte vil være fyldt af dem den hele Tid; paa denne Maade vil dit Sind blive adspredt; og skjønt dine Læber kunne bede, ville dog dine Tanker svæve andetsteds hen.

Vaag ogsaa over dit Hjerte, medens du beder. Hav bestandig for Die, at du taler med en Gud, som hører dig, og at du er i hans Nærhed. Bed om virkelige Ting; bekjend virkelige Synder; bed om virkelige Betsignelser; ønsk virkelig at blive hørt og bøn hørt.

Paa denne Maade vil du ved Guds Hjælp for en Del i det mindste befries fra Ondet. Jeg siger ikke, at du aldeles vil overvinde det; thi jeg tror, at der er faa Christne, om der er nogen, som have opnaaet en saadan fuldkommen Magt over sine Tanker, at de til enhver Tid, naar de knæle, ere istand til aldeles at udelukke enhver anden Ting og blot levendegjøre sig Guds Nærhed. Men du kan ved Aarvaagenhed og Udholdenhed gjøre meget til at holde borte fra dit Sind disse verdslige, paatrængende Gjæster, der faa meget forstyrre din Andagt.

Jeg burde maaske nævne, at den Magt at holde Hjertet og Sindet fast henvendt til Bønnen, ofte er afhængig af Legemets Tilstand. I Sygdoms Tid eller i anden legemlig Smerte, hvor vanskeligt er det da ikke at hengive hele Sindet til Bønnen eller til anden aandelig Dvælse! Mange have fundet dette, og det har bedrøvet dem meget. Men lad ikke saadanne tabe Modet; der er En i det Høie, som kan føle Medlidenhed og bære over med vore Skrøbeligheder. Det er vel for os, at han „kjender vor Verhøytte og erindrer at vi ere Støv.“

IV. Jeg vil nu rette din Opmærksomhed paa et andet Punkt, som mange, der netop ere indtraadte med sit hele Hjerte i Christi Tjeneste, have fundet at være en Vanskelighed. „Bør jeg, (spørge de) aabent bekjende Forandringen i mine Følelser?“

Du lever maaske i en verdslig Familie. De, som du er sat imellem, ere fordetmeste verdslige Folk; og dette var du ogsaa for en kort Tid siden; men nu er du en, der søger efter at naa Himmelen, og som ønsker at tjene din nye Herre. „Bør jeg da (spørger du), undgaa at blive bemærket ved at holde mine Følelser skjulte; eller skulde jeg aabent erklære den Forandring, som er foregaaet i mig?“

Maaske bliver den sikreste Vei at følge denne: Lad Folk først se af din forandrede Opførsel, at du er et forandret Menneske; og dersom du da nogensinde bliver dadlet, fordi du har valgt din Herres Tjeneste, maa du være rede til en fri Bekjendelse af hvad du føler. Vær dit Kors villig, glad og frygtløst; men lad en Be-

kjendelse gennem et helligt Liv om muligt komme først, thi dette er noget virkeligt; og lad saa dine Læbers Bekjendelse følge efter. Det var rigtigt sagt af en Christen i gamle Dage ved Navn Ignatius, at „det er bedre for et Menneſte at leve i Ro og være en Christen, end at ſige at han er det og ikke at være det.“ Det tilkommer En i din Stilling kun at tale lidet om dig ſelv. „Lad din Religion (ſom en chriſtelig Forfatter ſiger) være overbeviſende ved ſin Standhaftighed og tiltrækkende ved ſin Elſkværdighed. Et Ord talt i Tide er af ſtort Værd; men i Almindelighed ville Folk have bedre af at ſe din Religion, end at høre den; det er bedre at viſe Sandheden ved dit Levnet end ved din Tale, og ved dit blide Sind hellere end med din Tunge.“

Dog gives der Tider, da vi bør tale; og derſom vi ved ſaadanne Veiligheder ghyſe tilbage for Korſet og ſkamme os ved Chriſtus og hans Tjeneste, er det en ligefrem Synd imod vor Herre. „At forſærdes for et Menneſte (er der ſagt os) fører i Strikke.“ (Ordspr. 29, 25). Og ligesaa viſt ſom vi ere feige i vor Herres Tjeneste og give efter af Frygt for Daddel, ligesaa viſt holdes vi fra at gjøre mange Ting, ſom vi bør gjøre ſom hans Tilhængere. Det er ikke blot din Pligt at bekjende ham aabent og freidigt, men det vil ogsaa blive din Glæde. Det er ofte en ſtor Vettelſe for en nylig omvendt at udfolde ſit Flag og ikke længere ſkjule ſine Følelſer, at han er en, der søger Himmelen. Dette kan koſte dig en eller to Kampe, men naar det først er

gjort — naar det dristige Skridt engang er taget — ville mange senere Vanskeligheder forsvinde.

Jeg vil give dig et Exempel paa dette. En ung Søofficer, som jeg kjendte, blev en i Sandhed from Mand. I Begyndelsen følte han sig lidt forlegen i sine Samtaler med sine Kammerater. En Stund skjulte han sine aandelige Tanker af Frygt for at blive gjort latterlig. Dog sagde hans Samvittighed ham ofte, at dette var galt, og at han burde bekjende sine forandrede Ansuelser. Saaledes var der daglig en Strid, en bestandig Kællen mellem Ret og Uret; en Stund et Skridt frem og saa et Skridt tilbage af Frygt for at have gaaet for vidt.

Uhykeligvis hendte der noget, som befriede ham fra denne Vanskelighed. Det var Skif ombord i hans Skib, som det er i de fleste, at holde Gudstjeneste hver Søndag paa Dækket. Nu havde det længe bedrøvet ham, at ingen knælede under Bønnen. Han følte at det var galt, og Synden laa som en Byrde paa hans Sjæl. Han bestemte sig til den næste Søndag at gjøre, hvad han ansaa for ret, skjønt han kom at gjøre det alene. Efter at da den almindelige Troes-Bekjendelse var oplæst, knælede han ned; og øieblikkelig rettedes fra hvert Side et Blik af Forundring paa ham, som han senere fortalte mig. Han var nu en mærket Mand og havde tabt sin Anseelse hos de verdslige. Han blev herefter betragtet som en „Methodist“ og en „Hellig.“ Han maatte uidentviol tage op sit Kors og bære noget, men hans Gang var ti Gange lettere end før. Han havde

vist sig i sin sande Skikkelse som Guds Tjener, og mange af hans forrige Vanskeligheder forsvandt herefter.

Skjønt det er din Pligt frimodig at bekjende „den gode Del“, som du har valgt, vil jeg dog raade dig til ikke at tale for frit om en indre Forandring, dersom din udvortes Opførsel ikke skulde give tilstrækkelig Vidnesbyrd derom; og ikke at være altfor frimodig med at bekjende dig selv at være Christi Tjener, med mindre du har vel overveiet, hvad det vil koste dig, og du er gaaet med dit hele Hjerte ind i hans Tjeneste. Men naar du har gjort dette, naar du oprigtigt og bestemt har valgt Christus til din Herre, saa lad der ingen Bakken være, intet Ønske om at være gode Venner med Verden, ingen Gysen tilbage for Frelserens Kors; men en fast, frimodig og lige Gang fremad paa Veien til Himmelen. „Thi hvo,“ siger Herren, „som skammer sig ved mig og mine Ord iblandt denne utro og syndige Slægt, ved ham skal og Menneskens Søn skamme sig, naar han kommer i sin Faders Herlighed med de hellige Engle.“ (Mark. 8, 38.)

Jeg ved meget vel, at der er mange andre Vanskeligheder, som min christne Broder eller Søster sandsynligvis kommer at møde paa Veien til Himmelen; men jeg skal blot nævne en til.

V. Ved at læse i den hellige Skrift støder du paa mange vanskelige Steder, som du ikke kan forstaa. Jeg har allerede i det tiende Capitel henledet din Opmærksomhed paa visse omdisputerede og tvivlsomme Spørgsmaale, hvormed Satan ofte bestræber

fig for at beskæftige os; og disse har jeg raadet dig til aldeles at undgaa. Men jeg ønsker nu at tale med dig om de Steder i Skriften, som ere „svære at forstaa,“ og de vanskelige Lærdomme, forbundne med Guds Sandhed, der sommetider maa træde dig imøde.

Disse kunne forundre dig, de ere lig bratte Steder paa din Vandring, og du kan finde det en Smule vanskeligt at komme over dem. Du ønsker maaske at løse enhver Knude og at have det hele glat for dig; men hvorfor skulde du vente dette? Taler ikke Gud der til os om mange dybe Ting? og ere vi ikke meget uvidende, endog den klogeste af os? Hvor naturligt er det da, at der i Bibelen maa være meget, som er over vor Faaiteevne! Naar du støder paa et vanskeligt Capitel eller et uklart Vers, og efter omhyggelig at have overveiet det ikke kan forstaa Meningen deraf, saa lad det ligge en Tid. Du kan maaske ved at læse videre komme til et andet Sted, som opklarer det. Jo mere du læser af Guds Ord, des bedre vil du forstaa det.

Jeg vil videre raade dig til at dvæle især ved de Steder i Bibelen, som ere mindst vanskelige. Lad disse blive dit Yndlingsstudium; bestræb dig for at faa et barnligt Syn paa Sandheden, og plag dig ikke med vanskeligere Sager.

Det har været sagt med Rette, at den bedste Maade at forstaa de vanskelige og hemmelighedsfulde Lærdomme i Begyndelsen af Pauli Breve er at begynde at øve sig i de simple Regler og Forskrifter, som vi finde i Slutningen af dem. Du dig i at opfylde disse, og da vil

der gives dig mere Forstand. Maaden at faa mere Kundskab paa er at adlyde, hvad du allerede ved. „En god Kundskab have alle de, som gjøre hans Befalinger.“ (Ps. 111, 10.)

En Dame af mit Bekjendtskab havde engang en Samtale med en Murer. Han sagde til hende, at han var rent forvirret ved Læren om de Udvalgte. Hendes Svar var meget fornuftigt: „Naar du bygger et Hus,“ sagde hun, „begynder du da med Skorstenene? Tænkter du ikke først paa Grundvolden? Ser du, nu er du en simpel Mand, og du søger for Alvor din Sjæls Frelse; se da hen til Grundvolden. Forsøg at faa et klart Blik paa de store Sandheder, som tydeligt ere dig aabenbarede. Disse ere, hvad du især behøver for Tiden. Lad Guds høie Ting bero for en Stund; de ville alle gradvis blive klare for dig. Skorstenene ville komme paa sit rette Sted.“ Dette var et godt og vist Raad, og du, min Læser, vil gjøre vel i at følge det.

Der er mange Lærdomme i Evangeliet langt over vor Fatteevne; de ere for høie for vor svage Bæxt. De ere ikke modsatte vor Forstand, men de ere over vor Forstand. For Ex. Læren om den hellige Treenighed, om Guddommens og Manddommens Forening i Christi Person o. s. v., det er Gjenstande, som vi ikke kunne haabe at forstaa eller forsøge paa at forklare. Hvad skulle vi da gjøre? Skulle vi forkaste dem, blot fordi de ere over vor Fatteevne? Eller skulle vi fristes til at knurre, fordi vi ikke ere saa vise som Gud? Bisseligent ikke; dette vilde være Daarskab. Lad os simpelt hen

være tilfredse med at modtage dem som Sandheder, Gud har aabenbaret os. Lad os modtage dem i ydmyg Tro, og ikke forsøge paa at bringe dem ned til vor egen lave Forstands Grændser.

Vi imidlertid ydmygt paa Gud. Læs hans Ord taalmodig og under Bøn; og Forjættelsen er, at „vi skulle kjende det, dersom vi jage efter at kjende Herren.“ (Hos. 6, 3.) „Han skal gjøre, at de sagtmodige fremgaa i (hans) Ret, og lære de sagtmodige sin Wei.“ (Ps. 25, 9.) „Dersom du raaber efter Forstand, udgiver din Røst om Forstand, dersom du søger efter den som efter Sølv og randsager efter den som efter skjulte Riggendefæ, da skal du forstaa Herrens Frygt og finde Guds Kundskab; — thi Herren giver Visdom.“ (Ordspr. 2, 3—5.)

Lad det aldrig forvirre eller forundre dig, at du sommetider støder paa Vanskeligheder i Skriften. Vær hellere taknemmelig for, at der er saa meget, der er let og ligefrem. Der er mange mørke Ting, som du aldrig her fuldkommen vil kunne udgrunde; men Morgengrøhet vil snart bryde frem og Skyggerne vige bort. Alt vil en Dag blive lys. „Nu,“ siger Apostelen, „se vi ved et Speil i en mørk Tale; men da (skulle vi se) Ansigt til Ansigt; nu kjender jeg stykkevis, men da skal jeg erkjende, ligesom jeg og er erkjendt.“ (1 Cor. 13, 12.)

12te Capitel.

Advarsler.

Sand og falsk Anger. En vaklende Livsgang. Religiøs Overspændthed. Falsk Lærdom.

At vandre frimodig henad Livets vei er den Christnes Pligt og den Christnes Glæde. Men han maa ogsaa „vandre varsomt.“ Som en Troens Veiviser maa jeg ikke alene drive dig fremad; men jeg er forpligtet til at advare dig om at gaa forsigtig, for at du ikke skal falde paa Veien. Jeg skal derfor give dig en eller to Advarsler, som jeg haaber ville være nyttige for den til Himmelen dragende Vandrer.

I. Den første Advarsel, som jeg vil give dig, skal være om Anger. Nu er Anger et meget alvorligt Ord paa vore Tæber, men som oftest misforstaaet. Saa som Verden mener det, er det en Ting, der er let udført og snart overstaaet. At være bedrøvet over at have gjort galt — at skille sig ved nogle af vore største Synder — at udføre en eller anden forsømt Pligt — at beslutte sig til at leve et bedre Liv — dette er Begyndelsen og Enden paa manges Anger.

Men, min kjære Læser, dersom Gud arbejder i din Sjæl, er jeg vis paa, at din Anger vil være noget dybere end denne. Tænk paa forbigangen Synd — din tidlige Ungdoms Daarskaber og dem i de senere Aar tabte Dage, som ikke kunne komme igjen — letfindige Ord,

som ikke kunne tilbagefalde — bortødslede Veiligheder — brudte Løfter og Beslutninger — ubenyttede Søndage. Betænk hvor megen Naade du har forkastet i forbigangne Dage; hvor ofte du har modstaaet Raldelser; hvor ligegyldig du har følt dig imod ham, som saa høit har elsket dig; hvilket verdsligt Liv du i Grunden har ført, og hvor lidet du har tænkt paa den bedre Verden for dig! Betænk ogsaa hvor meget galt der har været i dig, end og efter at du vendte dit Ansigt mod Zion; hvor langsomt du har aabnet dit Hjerte for Christus; hvor koldt og skrøbeligt du har tjent ham og nu tjener ham! O, er der ikke mange tusinde Tanker, som bringe dit Hjerte til at bløde — mange tusinde Grunde, hvorfor du burde blive ydmyget i Støvet? Du er endnu en Synder for Guds Afsyn og uværdig i hans Dine. Og endskjønt Jesu Christi Blod kan udvaske hver Plet; og omend der er en fuld og fri Tilgivelse ogsaa nu for dig; og om du end har en ydmyg Bished om, at du har faaet denne Tilgivelse, — trænger du dog til at sørge dybt over dine foregaaende Overtrædelser og nærværende Skrøbeligheder. Skjønt der er Forladelse hos Gud, maa der ikke være Forladelse hos dig; jeg mener, at du ikke maa tilgive dig selv. Det er en god Bemærkning denne: „Anger har en Slags dobbelt Udseende; den ser paa forbigangne Ting med et taarefuldt Øie og paa Fremtiden med et aarvaagent Øie.“

Vær derfor ikke saa ivrig om at bede Gud læge dit Saar, som at bede ham om at undersøge det lige til Roden, om det end kommer til at volde dig megen

Smerte. Ved ham skjænke dig et sønderbrudt Hjerte, saa at du kan sørge over dine Synder med oprigtig Bedrøvelse. Vakte Christne ere ofte saa taknemmelige for deres Befrielse, at de næsten forglemme den Afgrund, hvorfra Herren i sin Barmhjertighed har draget dem. De tabe deres Synd af Syne i deres Glæde over deres Tilgivelse.

Misforstaa mig ikke. Den Christne kan ikke glæde sig for meget, naar han ser i Christus alt, hvad han behøver; han kan ikke føle hans frelsende Magt at være for stor; han kan ikke være altfor lykkelig ved Bevidstheden om at være tilgivet og modtaget. Du behøver ikke være bange for at have altfor fuldkommen Tillid til din Frelser. Han har i Sandhed betalt din Gjæld — din hele — indtil den mindste Skilling. Han har baaret din fulde Syndebyrde paa sit eget Legeme paa Træet; han har fuldkommen stillet sig i dit Sted og har udøst sit Blod for dig. Du gjør ham derfor blot en Ære ved at modtage hans Salighed — ved at tro, at enhver Synd er aftvættet, og at du er evig frelst for hans Skyld. Men husk paa, o husk daglig og hver Time paa hvor uværdig du er; du har endnu megen Synd, som flæber ved dig; du behøver endnu bestandig Renselse ved Frelserens Blod, og denne Tanke skulde dybt ydmyge dig.

Intet gjelder hos Gud for sand Anger uden en gjennemgribende Forandring af Hjerte og Liv; ophørende at gjøre ondt og lærende at gjøre godt. Naar vi opdage vor Synd, er det ikke nok med at bekjende den og bedrøves derover; vi maa forsage den aldeles og kaste

den ganske bort. Vi maa ikke alene standse den i Gjer-
ningen, men forfølge den hjem til vore Tilbøieligheder
og Duffer og bortjage den der; ellers vil det altsam-
men være til liden Nytte; thi efter som Roden er tilbage,
vil den visseelig spire op igjen. Ved at du maa ved
den Hellig=Aands Magt gradevis overvinde denne eller
hin Synd og altid stræbe til Maalet, at blive „hellig,
som Gud er hellig.“

Det er af stor Vigtighed altid at erindre, at denne
Anger maa være et dagligt Arbeide; thi du begaar
daglig Synder, som maa angres. Din Sygdom bry-
der altid ud paany, og du behøver atter og atter at
søge hen til Korset for at faa Tilgivelse. Dit Liv maa
være et Angerens Liv, og en stadig Skuen hen til
Christus for at faa nye Gaver af tilgivende Barmhjer-
tighed.

Mogle ville maaske kalde dette en Trældoms Land;
men det er i Sandhed en velsignet Trældom, som løser
os fra Syndens Lænke og binder os fast til vor Herre.
Du kan daglig være din Syndefuldhed bevidst og bedrø-
ves over den for Gud; og dog kan du have den fuldeste
Vished om, at du er modtaget af ham. Du kan være
hjerteknust paa Grund af din Uværdighed; og dog kan
du føle en Fred, som overgaar al Forstand ved den
lykkelige Bevidsthed om, at Christus har borttaget din
Synd. Et Barn hører ikke op at være Barn og bliver
en Slave, fordi det føler en dyb Anger over enhver
Ulydighed mod sin kjærlige Fader.

Tænk ofte paa dine Synder for at ydmyge dig og

for at holde dig i Støvet; men tænk ogsaa ofte med Taknemmelighed paa den „aabnede Kilde imod Synd og Urenhed,“ hvor hver Plet kan bortvaskes. (Sach. 13, 1.) Da vil du forstaa Meningen af disse Ord: „Som bedrøvede dog altid glade;“ „Salige ere de, som sørge, thi de skulle husvales.“ (2 Cor. 6, 10; Math. 5, 4.)

II. Lad mig dernæst advare dig for en usikker og vaklende Vandring paa Livsbanen. Standhaftighed i Religionen er af megen Vigtighed; uden den kunne vi ikke gjøre Guds Villie med Hjertelighed, eller være rigtig lykkelige i hans Tjeneste. Paulus følte dette, da han sagde til Corinthierne: „Bliver faste, ubevægelige, altid rige i Herrens Gjerning.“ (1 Cor. 15, 58.) Paa den anden Side var Dadlen over Ruben: „Ubestandig som Vandet, du skal ikke være ypperlig.“ (1 Mos. 49, 4.) Og Jakob sammenligner de ustadige eller vaklende med Søens Bølger, der drives om ved enhver Vind, som blæser. „Den, som tvivler, er ligesom en Havsbølge, der røres og drives af Vinden.“ (Jac. 1, 6).

Der er nogle, som begynde godt; de træde frem, meget lovende; de grønne Blade spire frem paa Træet, Blomsten springer ud, men ingen Frugt kommer til Fuldkommenhed. Mange Folk vedblive i denne Tilstand i aarevis; de synes at være haabefulde, og vi vente, at de en Dag ville vise mere Styrke og Bestemthed. Vi følge efter Frugten, men blive skuffede den ene Gang efter den anden. Saaledes gaa de gennem Verden og forlade den maaske i samme utilfredsstillende Tilstand.

Dg siden vor Herre har sagt: „Den, som ikke er med mig, er imod mig,“ saa skjælv vi for deres Sjæle.

Der er atter nogle, som synes at have taget Evangeliets Forjættelser altfor let. Sandheden blev dem forkyndt af deres Forældre eller Lærere, og de modtog den næsten som en Ting, der maatte saa være, uden nogen Modsigelse eller Tvivl. De saa, at det var fra Gud, og de modtog det; men der var aldrig synderlig stort Alvor hos dem — aldrig noget dybt Arbejde i Sjælen. Dg hvad er Følgen? Alt er grundt og overfladist. Du taler til dem om Synd, og de bekjende villig, at de ere syndige og uværdige; du taler til dem om Saligheden ved Christus, og de ere af den samme Mening som du, at „der er intet andet Navn under Himmelen givet iblandt Menneſter, ved hvilket det bør os at vorde frelste.“ De samtykke i alt hvad du siger; og de tro oprigtigt at det er Sandhed. De dele Skjæbne med Guds Folk; og det vilde gjøre os ondt at sige, at de ikke hørte med blandt hans Folk; men de blive sjælden eller aldrig „brændende og skinnende Lys.“ Du finder dem Gang efter Gang omtrent i den samme Tilstand; og du kan ikke andet end se, at der er Mangel paa Alvor og Englighed hos dem. De ligne Planter i din Have, der ikke rigtig have fæstet Rod og derfor aldrig trives.

Lad ingen af disse Skildringer passe paa dig, kjære Læser. Der bør være Fasthed og Bestemthed hos en Christen; han bør have et godt Fodfæste og ikke lettelig blive „draget bort fra Evangeliets Haab.“ Han

skulde være grundfæstet og stadig i Troen." (Col. 1, 23.) Hans Charakter skulde være stadig, saa at man kunde stole paa ham som en from Mand. Der skulde ogsaa være en Iver hos ham, som tydelig kunde vise, at Kristus er hans Haab og Himmelen hans Maal.

Naturligvis kan man ikke vente dette af en, der nyelig er bleven bragt til Kundskab om Kristus og kommen i hans Tjeneste; men hvad jeg ønsker at indprænte dig er, at du stræber efter at være fast, stadig og bestemt i din Livsvandring.

Nu ved jeg intet, der mere kan fremme dette, end bestandig at gaa til din Bibel som til den store Kilde for al din aandelige Belærelse. Lær din Troeskundskab af Gud hellere end af Menneskene. Læg din Grundvold af den ægte Sandhed, som Guds Ord indeholder, og ikke blot af hvad du hører. „Og Herren sagde,“ lad dette være din Borgen for enhver Lærdom, som du tror, og for hvert Bud, som leder din Opførsel. Staa fast paa den Grund, da er du sikker. Lad Guds Bog være din fornemste Læder; søg din Kundskab af hans Sandhed, af den Hovedkilde; drag Vand fra den dybe Brønd, og du skal føle Kostbarheden af hver Draabe. De som faa sin religiøse Kundskab af Bøger alene og af Samtale med andre, de ere bestandig tvivlende og vaklende. De faa en Smag af Religionens Sandhed; de optage visse Lærdomme, fordi de Folk, som de omgaaes med, tilfældigvis have optaget dem; men da de ikke have lært dem i Guds Skole og af hans Ord og af hans Undervisning, ligge disse Lærdomme blot paa

Overfladen, og deres Sind har aldrig fastholdt dem. Men saaledes er det ikke med den Bibel-Christne. Hver Sten til hans Bygning er bleven udhuggen af Guds Stenbrud, og derfor ere de ægte og ville vare. Det kan have kostet mere Arbeide, men Værket staar; en saadan Christens Tro rystes ikke saa let. Jeg nævner dette, da jeg har opdaget, at Christne nuomstunder give sig meget af med at støtte sig til Bøger og Traktater og saaledes ringeagte Bibelen. De finde maasse Evangeliet's Værdomme klart fremstillede i en eller anden godt skreven Bog; dette sparer dem Møie, og saa foretrække de den for Guds Ord. O! vi kunne saa en Smag af Sandheden paa denne Maade; men dette er ikke at drage Vand fra Salighedens dybe Kilder. Tag selv dit Spand og fyld det fra det klare Spring. Grav dybt ind i Skriften, og der vil du finde ægte Guld; blot ved dette Middel kan du blive en sund og fast grundet Christen.

Et vakkende Lem paa hvilket som helst Legeme er snarere til Hindring end til Hjælp. Vi maa gjøre Regning paa deres Trofasthed og Stadighed, som tilhøre os. Dersom jeg leier en Arbeider til at arbeide for mig, ønsker jeg at vide, om jeg kan stole paa ham. Dersom jeg kjøber noget i en Butik, vil jeg gjerne gaa der, hvor jeg kan stole paa Kjøbmanden. Dersom et Regiment Soldater gaar ud for at stride for os, ønske vi at have Forvisning om, at vi kunne stole paa deres Fædrelands-kjærlighed og Kjæthed. Søg derfor, kjære Læser, at blive en saadan Christen, at Folk kunne stole paa dig, at

du ikke svigter i Trængselens Tid og ikke vender dig snart til høire og snart til venstre.

III. En anden Ting, som jeg maa advare dig imod, er religiøs Overspændthed. Ikke at du kan være altfor alvorlig eller altfor ivrig i at trænge frem til Himmelen. O nei, Ilden vil aldrig brænde for varmt, hvad man maa frygte er, at den skal brænde for svagt. Vær ivrig, men lad der være Stadighed og Rolighed forbundet med din Iver. Tag ikke blot Følelsernes Varme og Blød for at være Aandens Arbeide i Hjertet; det ene vil snart fjølnes, medens det andet vil vare.

Jeg har været Vidne til flere pinlige Tilfælde af den Slags, hvor Følelserne ere blevne stærkt bevægede og Hjertet ophidset for en Tid til en feberagtig Tilstand. Og hvad er Følgen? Nedstemthed og Kulde følge almindeligvis efter; Hjertet synker ofte tilbage til en Tilstand af større Dødhed end før; og den søielikkelige Fred, som man nød, er forbi. Thi ligesom en Ild, der pludselig blæses op til Flamme, snart taber sin Klarhed igjen og bliver svagere end før og maasse dør aldeles ud, saaledes vil det bestandig blive med den Sjæl, i hvilken blot og bar Overspændthed faar Lov at komme i Stedet for rolig, oprigtig Hjerter-Iver.

Det er omtrent det samme med Legemet. Ophidsende Vine ville give ualmindelig Styrke for et Dieblit; men Menneffene blive ofte svagere efter dem; derimod vil god, sund Føde give Legemet sand, varig Styrke.

Saaledes ser du, hvorledes Christne kunne bedrage

fig selv. Vær derfor paa din Post, at du ikke falder i denne Vildfarelse; løb ikke her og der i Haab om at arbejde dig op til større religiøs Iver; der er ingen sand Fromhed i dette; det er ikke værdt noget. Det er blot ligt falske Penge, som for en Tid kunne gjælde for ægte, men snart ville blive opdagede og gjøre Tieren fattigere end før.

Men hvis du ønsker dig den Følelsernes Varme, den Troens Styrke og Haabets Livlighed, som i Sandhed vil vare og stadig forøges, kan du være vis paa, at du blot kan opnaa dette ved at bede meget til Gud, ved daglig at holde Samtaler med ham og ved at læse og tænke paa hans Ord. Paa denne Maade vil han lede dig fra Kraft til Kraft fast og sikkert.

Nogle Mennesker ere let bevægelige og paavirkelige, og disse især behøve at være paa sin Post. Sæt ikke for megen Tillid til nogen Slags indre Følelser; de ere meget forræderiske og bedragelige, meget lunefulde og uvisse. Et Menneske kan føle sig rørt og bevæget ved en god Prædiken og kan gaa hjem bestemt paa at træde ind i Herrens Tjeneste med sit hele Hjerte; himmelsk Attraa kan være tændt i ham, og denne Verden kan synes for en Tid i hans Dine som intet. Men dersom Gud ikke har rørt hans Hjerte, vil dette Hjerte ligesom en strammet Buesnor springe tilbage i det Dieblig Strengen bliver løsnet. Alle hans lyse, lykkelige Følelser ville være forbi; en Vinterfulde vil komme over Sjælen, og det vil maaske ende med, at han har Grund til at tvivle, om han virkelig er et Guds Barn.

Din Religion maa derfor ikke være en blot Følelsernes Religion. Du maa have noget mere ægte at støtte dig paa end dine egne Følelser og dit Legemes altid veylende Pulsflag. Se til, at der er et grundfast Naadens Værk i dig. Se til, at Ilden er tændt med en Flamme fra Himmelen, og at det er Guds og ikke Menneskets Værk. Forsøg paa at se ud fra dig selv og hen til Christus og hvil dig paa ham. Stol hellere paa, hvad han har gjort for dig, end paa hvad du føler i Dieblicket; lad Christus være den Gjenstand, som du fæster dit Die paa, saa vil du erholde „fuldkommen Fred,“ naar du har „forladt dig paa ham.“ (Ef. 26, 3). Thi medens dine Følelser ere lig Veirglasstet, bestandig foranderlige, er han lig Solen paa Himmelen — han forandres ikke, men „er igaar og idag den samme, ja til evig Tid.“ (Ebr. 13, 8.)

IV. Fjærend jeg slutter denne Tale om Advarslar, føler jeg, at jeg burde sige noget om at blive forledet af falske Lærere. Der er mange af dem i Verden — for Ex. Mormoner, Socinianer og utallige flere. De kunne have meget at sige; de kunne tale godt for sig og derved forlede usikre Sjæle. Vogt dig for dem; de ville komme til dig med et Skin af Sandhed; de ville bestræbe sig for at gjøre dit Sind vakkende; de ville sandshynligvis udpege for dig Feil i din Kirke; eller de ville tale med Foragt om din Præst og forsøge paa at rokke din Tillid til hans Undervisning. De ville maaste aabne Bibelen og give sig Skin af at støtte sit Bevis paa Skriften; dette gjorde den store Fiende, da han

fristede Jesus. De ville lade som de føle stor Interesse for dig; og de kunne ogsaa virkelig have det, thi de kunne selv tro, at de have Ret, skjønt de den hele Tid ere i Bildfarelse. Dette var Tilfældet med de Skriftkloge og Phariseerne i gamle Dage; de „reiste over Land og Hav for at omvende En;“ og uden Tvivl var deres Iver ærlig, omendskjønt de selv vare „blinde Ledere for de Blinde.“

Bogt dig altsaa for at være altfor rede til at modtage enhver ny Lærer, som fremstiller sig for dig. Bogt dig for at slutte dig til nogen Lære, blot fordi den er fremstillet for dig som bifaldsværdig og ser ud at være Sandhed. „O Elskelige! tror ikke hver Mand, men prøver Manderne om de ere af Gud; thi mange falske Profeter ere udgangne i Verden.“ (1 Joh. 4, 1).

Den bedste Sikkerhed i saadanne Tilfælde er selv at staa fast grundet i Sandheden. Lad der være et fast Skriftgrundlag; støt dig paa Guds Ord og stol frygtløst paa de „gamle Stier“ og paa „den gode Vej,“ paa hvilken din Kirke har ledet tusinder til et Saligheds Hjem. Dersom du ikke gjør dette, vil du let blive draget denne og hin Vej og blive kastet hist og her af enhver Lærdoms Vind. „Vær fuldkommen overbevist i dit Sind“ om de Sandheder, du holder paa. Lad dem blive indpodede der af Guds egen Haand; da har du intet at frygte af dem, der ville lede dig galt og drage dig bort fra din Grundvold. „Baager, staar faste i Troen, værer mandige, værer stærke.“ (1 Cor. 16, 13).

13de Capitel.

Pligter.

Mod Gud. Mod sin Familie. Mod sine Medchristne.
Mod de Verdslige. Mod Hedningerne. Mod sig selv.

Som en Christi Tjener har du ikke alene Farer at undgaa, Naademidler at hjælpe dig frem paa Veien med, Advarsler for at gjøre dig aarvaagen, og Forjættelser for at opmuntre dig, men du har ogsaa Pligter at udføre.

I. Fremfor alt staar vor Pligt imod Gud i Forgrunden; thi en stor Forstjæl imellem en verdslig Mand og en Christen er denne: den ene erkjender, at Gud har en Fordring, men ikke den fornemste, at gjøre gjeldende paa ham; den anden føler, at hans Pligt mod Gud er Hovedsagen, for hvilket alt andet maa vige Pladsen.

Og hvad er det da for en Pligt, vi som Christne skyldte Gud?

1) Vi skulle elske ham over alle Ting. Endog vore nærmeste Venner skulle ikke være os kjære i Sammenligning med ham. David sagde: „Hvem har jeg i Himlene? og lige med dig har jeg ikke Væst til noget paa Jorden.“ (Ps. 73, 25).

Intet mindre end Gud selv kan tilfredsstille den Sjæl, der har følt al jordisk Glædes Tomhed, og som tilsidst har fundet Hvile i ham. Jeg siger intet mindre end Gud selv. Den Christnes Glæde i Gud kan ikke

altid være den samme; sommetider er den større, til andre Tider mindre. Sommetider kan Hjertet elske Gud varmere end til andre Tider; men ligesom Naalen i Compasset, naar den bliver sat i Bevægelse, bestandig dreier sig mod et vist Punkt og fæster sig der, saaledes er Gud for den Troende den store Tiltrækningsgjenstand. Der alene finder han et Hvilested, og der alene ønsker han at dvæle. De bedste jordiske Ting kunne ikke glæde ham, skilte fra Gud. Han fryder sig ved dem alene, fordi han kan glæde sig i Gud ved dem. Selv aandelige Gaver i og for sig ville ikke tilfredsstille ham; han vil have Giveren saavel som Gaverne. Han ønsker Christi Nærværelse saavel som hans Forordningers. Han ved, at Kildevældet er fuldere end Strømmen, og Solen selv mere herlig end dens Straaler.

Dette er i Sandhed en himmelsk Følelse; og Naaden alene kan frembringe den i os. Gud selv maa plante denne Kjærlighed i vore Hjerters ufrugtbare Jordbund. Han maa „udsøse den“ der „ved den Hellig=Aand“. (Rom. 5, 5).

Hvoraf kommer det, at vi se nogle Christne arbeide saa tungt for Christus og tjene ham saa trofast og med Glæde? Deres Iver synes aldrig at aftage; Ilden i dem synes aldrig at dæmpes. Lad Uhret, du bærer paa dig, besvare dette Spørgsmaal. Hvoraf kommer det, at Viserne bestandig bevæge sig, og at de smaa Hjul altid gjøre deres Arbeide? Hvad sætter dem alle i Gang? Betragt det nøie, og du vil opdage en stærk, men næsten usynlig Fjeder, som sætter det hele i Be-

vægelse. Tag bort denne fornemste Fjeder, og Uhret er ubrugeligt. Saaledes er der ogsaa noget hos en Christen, som hemmeligt bevæger hans Hjerte, hans Følelser og hans Ønsker. Kjærlighed er den Christnes Hovedfjeder. „Vi elske ham, fordi han elskede os først;“ „Christi Kjærlighed tvinger os.“

Spørg dig selv bestandig: „Elsker jeg Gud af mit ganste Hjerte? Forøges min Kjærlighed? Elsker jeg ham høit over alle andre Ting?“ Især maa du bede Gud pryde dig med denne Kjærlighedens hellige Være. Bed at du maa elske ham ikke en Gang imellem, men altid; ikke en Smule, men af dit hele Hjerte. Lad din Kjærlighed være fast og stadig — ikke kommende og gaaende som Flod og Ebbe, men flydende som en Strøm med et fuldt og jevnt Løb.

2) Vi skulle leve for Gud. Dersom vor Kjærlighed er sand Kjærlighed, vil den visselig frembringe Lydighed, Hengivenhed og Underkastelse i Guds Villie. Vi skulle føle, at vort stakkels, korte Liv gjerne kunde blive hengiven i hans Tjeneste og til hans Være. „I ere ikke eders egne,“ siger den inspirerede Apostel; „thi I ere dyrefjøbte; ærer derfor Gud i eders Legeme og i eders Aand, hvilke høre Gud til.“ (1 Cor. 6, 19. 20.) Vi ere ikke komne til Verden, som mange synes at tro, blot for at æde og drikke og søge vor Underholdning og tilbringe vor Tid som det er mest behageligt for os selv. Vi ere komne her for et stort Arbeides Skyld, det at opnaa Salighed for vore Sjæle, for at ære vor Herre og tjene ham i vore Dage og i vor Slægt.

Christus har hengivet sit Liv for os, og til Gjengjæld for en saa stor Belgjerning skulde vi give ham vort Liv. „Han døde for alle, paa det at de, som leve, skulde ikke fremdeles leve sig selv, men ham.“ (2 Cor. 5, 15).

De fleste af os i disse Dage ere ikke kaldte til nogen stor Heltegjerning eller Selvopofrelse; men Christus kalder os til et Liv af virksom, daglig Pligt, og i et saadant Liv kunne vi bedst ære ham. Men af, hvor vanskeligt er det ikke at leve et saadant Liv! At udføre hver Dags ydmyge Gjæringer med Glæde og Tilfredshed — at holde vor Fromheds Varme oppe imellem Verdens kolde og dræbende Sorger og Beskjæftigelser — at gjøre hver Ting som for Gud og altid at have for Sie et høit og helligt Endemaal, selv under vore simpleste Arbejder — dette trænger, som der har været sagt, en Tro ligesaa stærk, som hos den Mand, der dør som Martyr med Sang paa sine Læber. Sandt nok er det en stor Ting at elske Christus saa høit, at man er rede at dø for ham; men det er ofte ikke mindre stort at være rede til at tage op sit Kors daglig og leve for ham.

Derksom du er en sand Christen, da vil du elske Gud og leve for ham; og husk dette — at du ikke kan leve for Gud i Verden, uden at du lever meget med ham borte fra Verden. Du kan ikke føle sand Hengivenhed i hans Tjeneste, uden at du ofte pleier at nærme dig ham i Bøn og Overveielse. Dette er Hemmeligheden af et helligt, lykkeligt Liv, hengivet til Guds Tjeneste.

II. Næst efter Gud kommer din egen Familie.

Du har en meget vigtig og kjær Pligt at udføre mod den. Du kan prise dig lykkelig, om de andre Medlemmer af din Familie ere af samme Sindelag som du; om de dele med dig dine Tanker om Religionen og søge med dig Veien til Himmelen. Da er der et stærkere Bånd end Naturen, som knytter eder sammen, og i dette Tilfælde ville dine Vanskeligheder blive faa og din Bane forholdsvis jevn.

Men jeg vil tænke mig det anderledes. Maaſke du ſtaar alene i din Familie; de øvrige ſøge Verden, du ſøger Gud. De, ſom du efter Naturen vilde henvende dig til om Hjælp, ære tilbøielige til at ſtandſe dig; de, ſom du hidindtil anſaa ſom dine Raadgivere i hver Ting, ſynes nu at blive lidt forſkrækkede over dit Alvor og ville ſætte en Stopper for din Gang iſtedetfor at drive dig fremad.

Nu, derſom dette er Tilfældet, ſaa flygt ikke fra dem og tag din egen enſomme Vej; men forſøg at handle efter deres Ønſker ſaa meget ſom muligt uden dog at ſaare din egen Samvittighed. Viſſeligen maa du adlyde Gud mere end Menneſkene i Ting, ſom han ligeſrem befaler; men handl aldrig mod deres Ønſker, naar det ikke er nødvendigt, iſær hvor det angaar Forældre. Viſ dem, at det ikke er for at være trodſig, at du er uenig med dem, og at det gjør dig meget ondt, at du ikke kan være af ſamme Mening ſom de, hvem du i andre Ting gjerne vil lyde og følge. Lad dem ſe af din venlige og kjærlige Opførelſe mod dem og af din Redebonhed til at efterkomme deres Ønſker, at du elſker

dem lige meget som før, ja varmere end før, for Christi Skyld.

Saaledes ogsaa med de øvrige Medlemmer af Familien. Det kan være, at de ere imod dig og staa dig i Veien paa din Vandring som Christen. Men taal med Venlighed enhver Haan, gjengjeld med Blidhed ethvert haardt Ord. Husk hvad du selv engang var; siger ikke vor Herre: „Jeg er ikke kommen at sende Fred, men Sværd?“ og forudsiger han ikke, at „Menneskets Husfolk skulle være hans Fiender?“ (Matth. 10, 34. 36.) Du føler maaske nu Sandheden af dette. Engang var alt Harmoni og Enighed i din Familie; men nu er der brudt frem en Meningsforskjel i de vigtigste Livs-Spørgsmaale. Uvenlige Benærkninger høres stadig med Hensyn til dine religiøse Anstuelser; og dine Handlinger og Følelser blive ofte misforstaaede.

Nu vel, saaledes har det altid været; saaledes var det med Christus, og saaledes er det maaske med dig; men byder ikke Herren sine Tilhængere at tage op deres Kors og bære det efter ham? Dette er en Del af Korset; og vil du ikke gjerne bære det med Glæde, taalmodigt og ydmygt for hans Skyld?

Lad det fra nu af være din alvorlige Bestræbelse at blive en Fredsmægler i din Familie. Naarsomhelst noget gaar galt, saa læg du ind et lægende og mildnende Ord; mangen en Trætte kan derved blive standsset, og den rolige, blide Christen=Aand, som du viser, vil ganske vist have sin Indflydelse paa alle omkring dig. Forsøg paa at vinde ethvert Medlem af din Familie

over paa Herrens Side. Forsøg ved milde Midler at lede dem ind paa den samme herlige Vej, paa hvilken du af Guds Barmhertighed er bleven bragt. Det er langt bedre at tiltrække sig deres Opmærksomhed ved din Opførsels Hellighed og Skyldfrihed og at drage dem med Kjærlighedens Silkesnor, end at forsøge paa at tvinge dem ved dine Bevisgrundes Klarhed og ved at dømme dem for hvad de maaske ikke endnu indse er urigtigt. Bestræb dig for at drage dem til Christus ved dine Ord, men endnu mere ved dit Eksempel. Der er tusinde smaa Venligheds-Tjenester, som du daglig kan vise dem, og tusinde Maader, paa hvilke Religionens skjønne Frugter kunne vise sig. Vær blid og venlig mod dem, elsk dit Hjem og forsøg paa at gjøre det lykkeligt for alle.

Vor Religion vil, dersom den er sand, lade os føle mere Kjærlighed til vor Slægt end før. Gud har aldrig villet, at den skulde sønderrive disse jordiske Baaend, men hellere styrke dem. Han vil aldrig dadle os for, at vi elske dem for meget, men for at vi elske ham forlidet. Lad det aldrig falde dig ind, at du ved at give Christus dit Hjerte skulde svækkes i din Kjærlighed til din Familie; nei den forhøies snarere derved.

Jeg kjendte engang en ung Mand, et Medlem af en stor Familie. Hans Pligt drog ham til fremmed Land, og medens han var der, behagede det Gud i sin store Barmhertighed at røre hans Hjerte og vække alvorlige Tanker hos ham. Da hans Sind blev gudeligt stemt, var en af hans første Tanker: „Hvad ville de tænke om

mig og sige om mig hjemme?" Han skrev dristigt til sin Fader, fortalte ham, at hans Sind og Følelser vare meget forandrede; men han skrev i en sagtmødig Aand og som en, der snarere behøvede Veiledning, end som en, der kunde lede og lære andre. Da han kom hjem, viste den samme ydmyge, blide Aand sig i hans Opførsel, og den samme lydige Høflighed viste han mod Forældrene. Der var ogsaa en Friskhed i hans Væsen, som viste, at den Religion, som havde fæstet Rod i hans Hjerte, ikke var en Tungvindighedens Religion, men en, som gav ham selv Fred og havde god Indflydelse paa andre.

Her var Begyndelsen til større Velsignelser for denne Familie, et Lys var sat til at skinne i den, og Gud velsignede den unge Mand's rolige og stadige Exempel og hørte hans Bønner, saa at han havde den Glæde at se først en saa en anden faa det samme alvorlige Syn paa Tingene, som han havde faaet.

Dersom han nu havde gaaet den modsatte Vej, dersom han havde været haard og uoverbærende mod dem omkring sig; dersom han havde været utaalmodig ved enhver Modstand, som han leilighedsvis havde mødt; dersom han havde forsøgt at tvinge sine Anskuelser ind paa andre i stedet for sagtmødig at overbevise dem, vilde han ikke alene have tabt meget af den Fred, han selv nød, men de, som vare ham kjærest, kunde snarere være blevne standsede i deres religiøse Udvikling end ledede videre frem ved hans Exempel.

Dersom du skulde befinde dig i samme Stilling

som denne unge Christen, saa bestræb dig for at handle som han gjorde. Denne Bei er den sikreste og lykkeligste, og en, som Gud visse vil velsigne.

Men denne Bog falder maaste i Haanden paa en eller anden christelig Fader eller Moder! O! hvilke Pligter af dyb Interesse og Hengivenhed har da ikke du at udføre, — at bestyre dit Hus i Herrens Frygt og at opdrage dine Børn for ham. Men det maa være nok for mig blot at hentyde til disse vigtigste Pligter. Huff paa, at din Stilling er meget ansvarssfuld. Ethvert Barn er et kostbart Talent, som er overgivet til din Omsorg; se til at du bruger det som en, der skal give Regnskab; bestræb dig for at være saavel en aandelig som legemlig Fader eller Moder for dine Børn, ja at bære mere Omsorg for at faa en Arv til dem i Him-melen end at sørge for deres legemlige Underhold paa Jorden.

Hvilken Forstjæl der er paa Familier! og hvor meget af denne Forstjæl afhænger ikke af Forældrene! Tænk paa Familien i Nazareth, hvoraf Jesus var et Medlem; hvilket lykkeligt Hjem maa ikke det have været! Og dersom vi blot vare ham mere lige, hvor mange lykkelige Hjem vilde der ikke blive i vort Land! „Men jeg frygter for, siger en christelig Forfatter, at der findes mange ulykelige Hjem, mange flere elendige Familier end man tror. Og hvorledes kan dette afhjælpes? Bed Jesu Nærværelse. O, tag ham ind i eders Huse, lad ham bo der og blive som en i Familien, og han vil gjøre eders Hjem til et lidet Eden; han vil læge eders

Splittelser; han vil banlyse Sorg og Bedrøvelse; han vil danne eder til en hellig, lykkelig Familie; og da vil alt det blive virkeliggjort, som Indbildningen nogensinde drømte om Hjemmets Deilighed. Han vil gjerne komme ind i vore Huse, dersom vi tillade det; tro mig, det er hans Nærværelse, som helliggjør og forføder huslig Lykke; uden denne er den en ussel Ting. Der har været sagt smukke Ting om huslig Velsignelse; men vær forvisset om, at Jesu Nærværelse og Kjærlighed er den sødeste Draabe i Bægeret, og at det uden denne hurtig vil vende sig til Galde og Malurt.

Det har ofte været sagt, at Barmhertighed skulde begynde hjemme; og maa vi ikke ogsaa sige, at Fromhed skulde begynde hjemme? Manden er ikke altid i det offentlige Liv den samme som i det huslige; men den gode Mand, den christne Mand i det huslige Liv er ganske vist den christne Mand i det offentlige.

III. Mod dine Medchristne har du ogsaa en særlig Pligt. „Elsker Brødrene,“ er Apostelens Forskrift. Og det blev sagt om de første Christne endog af Hedningerne: „Se, hvor disse Christne elske hverandre.“ Dine Medchristne ere Guds Folk, de tilhøre Christus, og dersom du elsker ham, vil du ogsaa elske dem. Denne særlige Kjærlighed til Guds Børn er et Tegn, som altid hører hans Familie til. „Vi vide, siger den elskede Apostel, at vi ere overgangne fra Døden til Livet, thi vi elske Brødrene.“ (1 Joh. 3, 14.)

Vær at bære over med dine Medchristnes Feil og Skrøbeligheder. De ere ikke fuldkomne, de have mange

Svagheder — og hust paa, hvor store og mange dine egne ere. Bliv aldrig misundelig paa dem, om de blive foretrukne fremfor dig eller blive mere afgjorte. Naar du hører, at en christelig Broder eller Søster bliver vel omtalt, skulde det glæde dig meget; og istedetfor at sige et Ord, som kunde formindske deres Ros, burde du fryde dig ved at de blive ærede. Atter, forsøg aldrig paa at sætte dig selv høiere end andre. Dette var Diotrophes's Synd, at „han syntes om at have Forrangen.“ Hvor meget mere christeligt er det ikke at være villig til at tage det lavere Sæde og at „anse andre bedre end sig selv“ — og være „venlig stemt den ene mod den anden, med broderlig Kjærlighed og med Ærbødighed foretrækkende hinanden.“ Vis stor Kjærlighed til Brødrene for Christi Skyld. Staar der ikke skrevet: „Hvo, som giver en af disse smaa itkun et Bæger koldt (Vand) at drikke, fordi han er en Discipel, sandelig siger jeg eder, han skal ingenlunde miste sin „Løn;“ og atter: „Lad os gjøre det Gode mod alle, men mest mod Troens egne.“ (Math. 10, 42; Gal. 6, 10.)

Man ser altfor ofte Mangel paa Venlighed og Kjærlighed endog blandt Guds Folk. Du sørger maa- ske derover og ønsker det var anderledes; men stands ikke hermed. Gjør du idetmindste dit til at frembringe en sømmere, kjærligere Aand blandt dine christne Brødre, altid havende hans Ord i Minde, som sagde: „Dette er min Befaling, at I elske hverandre, som jeg har elsket eder.“

IV. Men den Christine har en Pligt at udføre mod

dem, hvis Hjerter og Haab ere i den nærværende Verden. Og dette er ofte meget vanskeligt, saa vanskeligt, at Paulus giver os en særlig Advarsel med Hensyn dertil: „Omgaes viseligen med dem, som ere udenfor.“ (Col. 4, 5.) At foragte dem, som ikke kjende Christus, er aldeles urigtigt; thi lad os huske paa, at der var en Tid, da vi ikke kjendte ham. At fly og undgaa dem er ogsaa galt; thi vi kunne ved Guds Betsignelse gjøre dem godt. Men at søge deres Selskab og følge deres Veie er at sætte vore egne Sjæle i Fare.

Der er en sikker Grændse, som vi kunne drage for at fri os fra begge disse Feilgreb. Søg saa meget som muligt de frommes Selskab. Lad disse være dine Venner og din Omgang; og naar det hænder sig, at du kommer i Berøring med verdslige Menneſker, saa vogt dig for at sige og gjøre noget, som kan give unødvendig Anstød. Uden at falde i Peters Synd og frygte for at bekjende, hvem du tilhører, skal du forsøge paa at vinde din Sag ved at bære med Venlighed og Godmodighed hvilkeſomhelst dadlende Ord, som maatte blive sagt dig; og vis i det mindste en kjærlig Aand mod dem, som ere af en anden Mening end du. Undskyld andre paa bedste Maade; forsøg paa at gjøre dem godt; og bed fremfor alt alvorlig for dem. Et blidt og overbærende Bæsen finder ofte Veie til et Menneſtes Hjerter, der længe har været lukket, og som har modstaaet de haardeſte Angreb, ligesom den varme Solſtraale uden Støi eller Hestighed fik Vandringſmanden i Fabelen til

at afkaste sin Kappe, som han ikke kunde formaaes til af al den susende Vind, der kun fik ham til at trække den tættere om sig.

Med den faste Beslutning altsaa ved Guds Hjælp at gaa din egen lige, stadige, christne Vandring og ikke tillade nogen Magt at drage dig bort fra den, maa du opføre dig med al Ydmyghed og Kjærlighed mod dem, som følge Verden istedetfor Christus, og bruge ethvert Middel, der staar i din Magt, til at lede dem ind paa en bedre Sti.

V. Du har ogsaa en Pligt mod Hedningerne. Mange vende sig bort fra dem og sige med Cain: „Er jeg min Broders Bogter?“ Men det maa være ganske anderledes med dig. Du føler Evangeliets rige Betsignelse, og længes du da ikke efter at bringe mange, ja alle indenfor dets Virkekreds? Du ved, hvad det er at have en Frelser at fly til og at elske; tænk da paa disse, for hvem Frelseren ikke er kjendt. Giv saa meget du er istand til, om end Summen er liden, til et eller andet Missionselskab; og dersom du finder det vanskeligt at opspare endog den lille Sum, saa nægt dig selv noget, saa at du paa denne Maade kan have noget at give. Derved vil du kunne nyde den Glæde at bidrage din Skjærv til at Evangeliets Præster blive sendte til dem, som ikke kjende Christus; og du vil da hjælpe til at „lede deres Fødder paa Fredens Vej.“ Bestræb dig ogsaa for at opmuntre andre til at deltage i dette velsignelsesrige christelige Arbeide.

VI. Og nu tilsidst — er der ikke en Pligt, som

du skylder dig selv? Du har en Sjæl at bringe til Modenhed for Himmelen, og du har at opretholde dig selv som Christen, medens du er her.

En Sjæl at modne for Himmelen! hvilket vigtigt Arbejde! Du lever midt iblandt en dræbende og besnærende Verden; Gud har optændt en Flamme i din Sjæl, og Ilden maa blive næret, hvis den ikke snart skal blive meget svag; thi denne Verdens kolde taagede Luft er aldeles imod den. Hvorledes kan dette ske? Ved stadig Narvaagenhed og ved at henvende dig daglig ja hver Time til ham, i hvem al Fuldkommenhed bor; ved at bruge alle Raademidlerne, og ved at leve et Liv i Troen paa Guds Søn. „Jeg ved, (siger den gode Biskop Beveridge,) jeg ved, at jeg maa stride, førend jeg kan indgaa gjennem den snevne Port; jeg maa vinde Kro-
nen, førend jeg kan bære den; jeg maa blive et Medlem af Kirken paa Jorden, førend jeg kan blive indladt i Kirken i Himmelen. Med andre Ord, jeg maa gaa gjennem en ensom Orken og overvinde mange Fiender, førend jeg kommer til Canaans Land, ellers kan jeg aldrig komme til at eie det.“

En Selvfornægtelsens Aand er ogsaa nødvendig, dersom vi ville vore op til Lighed med vor Herre og modnes til at fremstilles for ham. Men ak, hvor vakkende løbe vi ofte ikke fremad! hvor liden Anstrengelse gjøre vi ikke for at vinde vor Pris! Hvilket mageligt, let Liv føre ikke mange af Nutidens Christne! Mange af os synes at indbilde sig, at intet mere behøves, naar vi blot kjende Evangeliets Sandheder, tro dem og slutte

os til dem — at vort Arbeide dermed er gjort. Men kan dette være at modnes for Himmelen? Kan dette være Christi Religion? Maa vi ikke have misforstaaet Evangeliet? Thi hvad siger vor Herre? „Hvo, som vil komme efter mig, skal fornægte sig selv og daglig tage sit Kors op og følge mig.“ (Luk. 9, 23.)

Huff da, at Korset maa tages op — ikke en eller to Gange, men daglig. Vi maa ikke frympe os for det, om det plager os, men finde os i glade at bære det; vi maa daglig øve os i en eller anden Selvfornægtelses Gjerning. Istedetfor at gjøre en Ting, fordi Kjød og Blod finder den behagelig, maa vi spørge os selv: „Er den behagelig for Gud?“ og hvis ikke maa vi strax lægge et Nag paa vor egen Villie. Vore Duffer, vore Beslutninger, vore Gjæringer maa alle tages faagne under Christi Lydighed.

Kort sagt, kjære Læser, du maa daglig gjøre Selvfornægtelses Gjæringer, dersom du vil naa frem til Himmelen — daglig døde dig selv, at du kan leve for Gud — daglig forsage dine egne Fornøielser, at du kan behage din Herre, tænkende, at intet er for dyrebart at opgive, eller intet for haardt at bære for ham, som ikke holdt sit Liv for dyrt eller Korset selv for tungt at bære for dig.

Og du maa udøve denne Selvfornægtelse i smaa Ting saa vel som i store Ting; thi det er i det daglige Liv at den sande Christen skal vise sig; og det er ikke saa meget ved særdeles Heiligheder, som i Pligtens almindelige Dei, at han ærer Gud mest ved en frimodig

og glad Lydighed i hans Villie. Uden dette kunne vi ikke voxe og modnes og blive skikkede til at fremstilles for vor Herre.

Endvidere har du at hævde din Plads som Christen, medens du er her. Christus har kaldet dig til sin Tjeneste. Du har svoret til hans Fane; du er en af hans Folk; du kan derfor være vis paa, at Verden fæster sit Die paa dig. Den vil nøie bevogte din Gang; den vil lægge Mærke til hvert Feiltrin. Den Christne er omtalt som en „Stad paa en Klippe,“ som „et Lys,“ der kan sees, som et „Christi Brev, kjendt og læst af alle.“ Hvor bange skulde du da ikke være for i nogen-
sommelst Henseende at vanhære din christelige Stand; og hvor skulde du ikke stræbe efter at vise en hellig og pletfri Charakter i den Verden, hvori du lever! Hvor omhyggelig skulde du ikke undgaa endog Skinnets af det Døde! Du kan gjøre Christi Sag umaadelig Skade ved et eneste ubetænksomt Ord, ved et eneste Feiltrin, ved en eneste usømmelig Gjerning.

Bed at Gud vil bevare dig paa den lige og trange Vej, — at han vil af sin egen Naade opholde dig; thi du vil visseligen falde, om han ikke understøtter dig. Bed ogsaa at han vil sætte dig istand til at „lade dit Lys saa skinne for Menneskene, at de se dine gode Gjeringer og prise din Fader, som er i Himlene.“ (Math. 5, 16.)

14de Capitel.

Opmuntringer.

Dette er en lysere og mere velkommen Gjenstand; og heldigvis behøver den bange Christen ikke søge længe efter Opmuntringer. Hans Veie kan have været trættende og vanskelig, men han har utallige Trøstemidler paa Veien. Dersom han er paa Salighedens Veie, er der mange forfriskende Kilder ved Veikanten, som kunne styrke ham. Han kan „drikke af Bækken paa Veien,“ og derved kan han blive istand til at „opløste Hovedet.“ (Ps. 110, 7.)

Hvormange søde og dyrebare Forjættelser i Guds Ord ere ikke skrevne netop for ham! han kan tage dem til sig og faa rigelig Opmuntring af dem. Bibelen er „Skjiltøtten,“ som fulgte Israelliterne; det var klart Lys for dem, men aldeles mørkt for Egypterne. (2 Mos. 14, 20.) Saaledes taler Skriften med en opmuntrende Stemme til Guds Børn; men den er fuld af Trudsler mod de verdslige. Vær da ved godt Mod, min Medchristen, og vandre frimodig og glad din Gang; det er mig tilladt at sige dig opmuntrende Ord.

1) Gud er din Gud. Du blev bragt i din Daab i Pagt med ham, og siden den Tid har du med frit Forsæt valgt ham som din Del. Hvilken uendelig Betsignelse er det ikke at faa Lov til at sige om ham, der skabte Verden og regjerer i Himmelen — om ham, der er alvidende og almægtig: denne Gud er min Gud!

Søg faa meget som muligt at virkeliggjøre Guds

Nærværelse. Tro at han er nær dig, hos dig, ved din Side, om du end ikke ser ham. Hvorsomhelst du er og i hvadsomhelst du gjør maa du huske paa, at Gud er der. Tal ofte til ham; tal med ham som med en Ven; hold Samfund med ham; opløst dit Hjerte stadig til ham. Dette er at „vandre med Gud“ som Enoch vandrede. (1 Mos. 5, 22.)

Dg hvem kan vel beskrive Velsignelsen af saadan en Vandring? Du vil nyde en Fred, som Verden ikke kan forstyrre; dens Møier og Besværligheder kunne vel komme dig nær, men de kunne ikke skade dig. Du kan tage mod dem som din tilmaalte Del, uden at du fortvivler derover; du kan endog se ned paa dem og smile ad dem med den lykkelige Følelse, at de snart ville fare forbi ligesom Skyer, der hurtig vige Pladsen for et klart og vedvarende Solskin.

Betragt Gud som din Fader; du har Lov dertil; denne velsignelsesrige Følelse af Slægtskab vil fremlokke din Tillid og Kjærlighed til ham. Han er din Fader, og derfor vil han ikke nægte dig noget, som er godt for dig. „Han, som ikke sparede sin egen Søn, men gav ham hen for os alle, hvorledes skulde han ikke skjænke os alle Ting med ham?“ (Rom. 8, 32.) Han er din Fader; og derfor maa alt, hvad han gjør, være godt. Dette vil forsoner dig med enhver Prøvelse og forsøde enhver Smerte. Atter, han er din Fader; og vil du da ikke føle, at det er din største Glæde at gjøre hans Villie — ikke i enkelte Ting, men i

alle Ting — ikke blot i store Ting, men ogsaa i Livets Smaating?

O, nær denne Tanke, at Gud i Sandhed er din Fader; og dette vil gjøre enhver Pligt behagelig og enhver Byrde let. Kald daglig og hver Time dette Slægtskab frem for dit Sind. Naar f. Ex. Bibelen ligger for dig, saa sig til dig selv: „Det er min Faders Bog; det er hans Stemme, som taler til mig i den; her siger han mig netop, hvad han vil jeg skal gjøre.“ Gaar du til Kirke, saa lad denne Tanke være levende hos dig: „Det er min Faders Hus; der vil han være for at møde mig, for at høre alle mine Bængsler, for at lytte til min Stemme, naar jeg frembærer min Tak, og for at give mig Befalinger med Hensyn til den Vej, han vil jeg skal følge.“ Rammer Sorgen dig, saa trøst dig med den Følelse: „Det er min Faders Kis, jeg vil kysse det, naar det slaar mig.“ Er du kaldet til at udføre et eller andet vanskeligt Arbejde, som du klarlig ser at være din Pligt, saa sig til dig selv: „Det er min Faders Forretning, jeg vil frimodig tage fat paa den for hans Skyld, som er mig kjær.“ Ere dine Planer gaaede op i Røg, saa sig: „Saaledes har min Fader ordnet det, hans Villie ske!“

„Det var din Villie, Fader,
som mørknede min Dag,
det var din Haand, min Fader,
som slog det tunge Slag.

Det var din Raade, der bød mig
 at hvile min Sjæl en Stund;
 i alt, som hænder, jeg siner
 et Smil af Raadens Mund."

2) Jesus er din Frelser. Han er ikke blot en Frelser, men han er din Frelser. Dersom du hørte om en, som var rig og god og ædelmodig, vilde du uden Tvivl føle stor Agtelse for ham. Men om denne samme Mand havde været god mod dig, vilde du da ikke nære en endnu varmere Følelse for ham? Og kan du nu ikke sige om Kristus, hvad du engang ikke kunde sige: „Min Elskede er min, og jeg er hans. Han elskede mig og gav sig selv hen for mig?" (Højs. 2, 16; Gal. 2, 20.)

Lev af Kristus daglig, ja hver Time; hav altid hans Vre for Dig i enhver Ting; lad dit Liv blive et Troens Liv. Vandre „som om du saa ham, der er usynlig." (Ebr. 11, 27.) Du har flyet til Frelseren for at faa Tilgivelse og Annammelse; du har fundet ham; lev derfor af ham Dag for Dag. Bed at du maa kunne tilegne dig lidt efter lidt Pauli Erfaring: „Jeg lever, dog ikke jeg mere, men Kristus lever i mig; men hvad jeg nu lever i Kjødet, det lever jeg i Guds Søns Tro." (Gal. 2, 20.)

Du er nu forenet med Kristus; du er, haaber jeg, en levende Gren paa det sande Vintræ. (Joh. 15, 5.) Se vel til, at du ikke drager din Næring fra andre Kilder, men alene fra ham. Der er nogle Planter, som vi se voxe op ad Væggene, hvis Grene næres

af Moderstammen; men desforuden udsende de, hvorsomhelst de kunne, sine egne smaa Rødder, og saaledes drage de Næring for sig selv paa mere end en Maade.

Ødelæg omhyggelig alle saadanne Rødder, hvorsomhelst du finder dem spire op, og se til, at al din Kraft kommer fra Christus. Lad der være en fast Bønnens Kjæde, som binder dig til ham, og som drager dig nærmere og nærmere til ham. Lad dit „Liv være skjult med Christo i Gud.“ (Col. 3, 3.) Støt dig til hans Forjættelser, nær dig af ham som din aandelige Føde; sug stadig af hans Fyldte, og se altid hen til ham som din Sjæls Befrier og din Støtte; klyng dig til ham ligesaa fast, som Bløddyret klynger sig til Klippen baade for at finde Sikkerhed og Underhold.

I det hele taget, hvad er sand Religion? Det er ikke saameget en Tro paa visse Lærdomme eller en Tilsegnelse af visse Meninger, som det er en Sjælens Ahygning op til en levende og elskende Frelser. Dette er den Religion, der vedvarer; dette er den Religion, som opholder Sjælen og giver den Fred og Glæde.

Salig er du, dersom du saaledes lever af Christus. „Paa denne Maade alene (siger en christelig Præst) kunne vi blive opholdte under alle Livets Prøvelser. Ere vi trætte, kunne vi læne os ligesom Johannes op til Frelserens Bryst. Ere vi trykkede af vor Syndsbevidsthed, kunne vi skjule os i Kløfterne paa Evighedens Klippe. Ere vi kraftesløse, kunne vi se hen til ham for strax at blive hjulpne. Ere vi hadede af alle Menneſker, kunne vi søge Ly under hans Binger. Staa paa Christus

som din Grundvold, og da kan du smile ad Satans Raseri og staa Ansigt til Ansigt med en Verdens Brede."

Heri er det Hemmeligheden af en sand lykkelig, kristen Vandring bestaar. Her er Udspringet for al Væxt og Fremgang. Hvorfor begynde da saa mange godt, og saa bliver der intet af? De komme til et vist Punkt, og der standse de. De have maaske flyet til Christus og have fundet Fred i ham; men de vedblive ikke at leve af ham, og derfor er der ingen Fremgang; de synke trætte ned, istedetfor at løbe videre frem paa den Christnes Bane.

Husk derfor, at Christus er din Frelser og din Ven; han er paa din Side; thi du har givet dig selv til ham; og gennem ham vil du blive opholdt under enhver Prøvelse og vil overvinde enhver Banskfelighed.

3) Og saa den Hellig-Aand er din Ledfager og Trøster. Dersom du reiste gennem et fremmed Land, maatte du behøve en Veiviser til at vise dig Veien, lede dig paa det rette Spor og hjælpe dig over Veiens Banskfeligheder. Og er ikke denne Verden ligesom et fremmed Land for dig? Takket være Gud, der er en sikker Veigennem den, et sikkert Spor. Men ingen fandt det af sig selv; den Hellig-Aand er rede til at være din Veiviser. Han kan tage af Christi Ting og „vise dig dem." Han er altid rede til at „veilede dig til al Sandhed." (Joh. 16, 13—15.) Du har Bibelen; men den vil være som en lukket Bog for dig, dersom den Hellig-Aand ikke forklarer dig Meningen og

gyder sit eget Lys over det. Se derfor daglig hen til ham som din Veiviser og Lærer.

Anraab endvidere den Hellig-Aand som din Trøster. Dit Hjerte vil ofte bedrøve dig; Sorgen vil ofte gaa over din Ve; jordiske Glæder ville snart borttørres; de ere kun daarlige Hjælpemidler, naar Saaret er et indre Saar. Men Guds Aand kan forfriske din Sjæl; han kan lede dig til de „stille Bunde,“ hvor du kan finde den sande Fred.

4) Guds Hellige ere dine Medvandrere. Her er da igjen en Opmuntring. Du er ikke en ensom Pillegrim paa Livets Ve; der er mange med dig; en stor Skare have allerede naaet det lykkelige Land; „ved Tro og Taalmodighed arve de Forjættelserne,“ og andre kjæmpe sig fremad, stridende mod de samme Fiender og mødende de samme Farer og Vanskeligheder som du. Friskt Mod da; den Styrke, som opholder dem i deres Svaghed, skal opholde dig, de samme „evige Arme“ støtte dig; det samme Skjold, som beskytter dem, skal blive din Beskjermelse; den samme Seier skal blive din.

Men det kan ogsaa hændes, at ingen af dine Venner vandre paa den samme himmelske Ve som du. Herren kan have fundet det nyttigt at give dig din Lod paa et Sted eller sætte dig i en Familie, hvor du ikke finder nogen, med hvem du kan faa en gudelig Samtale. Lad dog ikke dette gjøre dig mismodig eller bringe dig til at udraabe: „Hvem vil vise mig noget godt?“ men lad Psalmistens Bøn blive din: „Herre! opløst dit Ansigts Lys over mig.“ (Ps. 4, 7.) Naar du kun stadig føler

dig nær Gud gennem Aanden og er opvarmet ved Foreningen med Kristus, gjør det lidet til Sagen, om du vandrer til Himlen alene eller i Selskab.

5) Hjemmet, som nogle af Guds Børn have naaet, er dit Hjem. Undertiden ere vi færdige til at synke under vor tunge Byrde. Men hvorfor? Det er sandt, her er Skuepladsen for vore Kampe; her er Møiernes og Sorgens Land; men vort Hvilested er nær — vort Hjem — vor Faders Hus. Jesus har kjøbt det for os; han er selv gaaet derhen for at „berede et Sted“ for os; vor elskede Fader skjænker os det til Arv. „Frygt ikke, du lille Flok; det er eders Fader velbehageligt at give eder Riget.“

Ja, vi have utallige Opmuntringer; og dog, hvoraf kommer det, at der er saa liden Trængen ind i Himmeriget? Hvorfor er der saa mange Bekjendere og saa saa Christne — saa mange, som „løbe,“ og saa saa, der „naa frem“ — saa mange, som gaa i Kampen mod Satan, og saa saa, der gaa ud af den som Seierherrer — saa mange, som ønske at naa frem til det lykkelige Land, men som aldrig vinde det? Det er, fordi de ikke sætte sin Tillid til Gud; de komme ikke „frem for Herren“ og derved „fornye deres Styrke.“ Og hvad blive Følgerne? De have ingen Magt til at kjæmpe med Bauskelighederne, som møde dem paa Veien til Lykken; de overlade Himlen til andre, der ville vove alt for den. Ligesom Orpa gaa de et lidet Stykke med Kristus, og da, naar Nøden stirrer dem i Dinene, for-

lade de ham, ubillige til at miste Himmelen, men mere ubillige til at købe den for en saa høi Pris.

Men jeg haaber bedre Ting af dig, min kjære Læser. Er der ikke en Stemme fra Himmelen, som taler til dig — en Stemme fra en, der elsker dig og føler for dig? og denne Stemme hvisker altid til dig, sigende: „Vær tro indtil Døden, saa skal jeg give dig Livsens Krone.“ Der ligger et fredeligt og lykkeligt Liv for dig her og en Himmel herefter. Disse ere din Del — dette er din Arv. O, forspild den ikke af Mangel paa Trofskab.

Vel er det sandt, at der er mange Farer paa din Vej; men jeg har vist dig, hvor du kan finde Ly. Der er Vanskeligheder, som du vil komme til at møde; men jeg har ogsaa fortalt dig, hvor den Styrke findes, der vil støtte dig, mens de vare, og bringe dig gjennem dem; jeg har ogsaa talt om Fiender, som du maa imødegaa; men du ser, at der er sikret dig en sjelden Rustning; og Gud være Tak, han kan „give dig Seier ved vor Herre Jesu Christo.“ (1 Cor. 15, 57).

Den, som er stærk ved Allmagts Gud
og staar med ham i Pakt,
som gaar med Jesus rustet ud,
har mer end Seirens Magt.

Gaa frem, gaa frem, gaa vældig frem,
og kjæmp og strid og bed,
bær Seirens Frugter med dig hjem,
træd Mørkheds Magter ned.

Da skal du se, naar alt er endt,
 og knust din Fiendes Svig,
 har Kampen sig til Seier vendt,
 og Kronen venter dig.

15de Capitel.

Fremgang og Tilbagefald.

Jagttoget du nogenfinde Dag efter Dag Kornets Væxt? Først bliver Sæden saaret; en Tid efter vise de grønne Spirer sig paa Overfladen; Bladet voxer Uge efter Uge større og stærkere, skjønt ofte standsset af Frost og skjærende Vinde; derpaa dannes Aret, og Kornet udvider sig indeni det. Til sidst taber Aret sin grønne Farve, og en stærk guldgul Farve kommer i dens Sted; og vi se nu, at det begynder at modnes. Solens varme Straaler bringe det daglig til Fuldkommenhed, indtil Seglen omsider meier det af, og det bliver indsamlet i Låden.

Er dette ikke et Billede af dig selv, kjære Læser? Beskriver dette ikke din gradvise, stadige Væxt — din aandelige Modnen — din tiltagende Dannelse for den himmelske Kornlade? Se hen til Paulus, hvorledes det forholdt sig med ham; hvilken oprigtig Vængsel der var hos ham efter at gaa videre, efter at gjøre Fremskridt, efter at komme nærmere til Himmelen! Han løb, han kjæmpede, han undertvang sig selv; han stred ivrigt for at naa Maalet. Hør hans egne Ord:

„Derfor løber jeg ikke som paa det Uvisse; jeg fægter ikke som den, der slaar i Veiret; men jeg undertvinger mit Legeme og holder det i Trældom.“ „Forglemmeude hvad der er bagved, og rækkende efter det som er foran, iler jeg mod Maalet.“ (1 Cor. 9, 26, 27. Phil. 3, 14).

Dg saaledes vil det forholde sig med hver den, i hvis Sjæl der er aandeligt Liv. Dersom du for Ex. føler, at Synden er en hadesfuld Ting, vil du altid søge dybere og nøiere efter den; og du vil længes efter at udrense alt, hvad der er ondt i Hjertet. Dg atter, dersom du har Tro paa Christus, vil du søge efter mere Tro; du vil daglig bede om, at den maa tiltage. Dersom du kjender lidt til Gud, vil du ibrig søge at faa en klarere og fuldere Kundskab om ham. Dersom hans Kjærlighed er „udøst i dit Hjerte,“ vil du ikke nøies med, hvad du har faaet; men du vil føle, at du maa have mere; kort sagt, dersom du har gaaet nogle Trin opad Stigen, vil du altid ønske at stige høiere og høiere op.

Da du nu har optaget Christus i din Sjæl, saa lad der blive daglig en stadig Fremgang; du har vundet meget, men der er endnu meget at vinde. Du har ligesom rørt ved Sønnen af Frelserens Klædebon og er bleven lægt af ham; men skjul dig ikke atter blandt Folkemængden. „Ligesom I have antaget Christum Jesum, Herren, saaledes omgaaes i ham, rodsfæstede og opbyggede i ham og stadfæstede i Troen.“ (Col. 2, 6. 7.) Det er ikke nok at have nærmet sig Christus; du maa nu lære at

leve med ham — ikke være tilfreds med hans Nærhed nu og da, men altid ønske den, og gjøre alle Ting som om han var ved din Side. „Jeg maa, (sagde en god, gammel, christelig Præst) opnaa den hellige Skik altid at forbinde enhver Ting med Gud. Hvad enten mine Forretninger gaa godt eller ikke godt, maa dog Gud blive erkjendt i dem. Hvad enten jeg gaar ud af mit Hus eller jeg kommer ind, maa jeg gaa ud eller ind som om Guds Die hvilede paa mig. Er jeg beskæftiget med Forretninger den hele Dag, maa jeg have Guds Ære for Die; har jeg en Handel at afgjøre med en anden, maa jeg bede Gud at være med os i denne Sag, saa at vi ikke skulle forse os eller ødelægge og ruinere hinanden.“

En saadan himmelsk Tilstand som denne kunne vi naa, og vi skulle forsøge paa at opnaa den. Men man kan spørge: „Ære de, som gaa saaledes frem, altid de første til at se deres egen Fremgang?“ Nei, det tror jeg ikke. Ofte voxer den Christne uden selv at vide det; han kan endog indbilde sig, at hans Hjerte bliver værre istedetfor bedre, fordi han ser sine Synders Storhed og Mængde klarere og føler dem mere. Han kan tænke, at hans Tro er svagere end før, fordi han opdager tydeligere sin Bantro. Kort sagt, jo mere han voxer i Naaden, des lavere synker han i sine egne Dine. En gang syntes han godt om sig selv; men han har lært at faa et ydmygere Syn paa sin Tilstand for Gud; det er ligesom Kornets Blad, der skyder kjæft i Veiret; det unge Ax hæver sit Hoved med Selvtillid; men ef=

tersom det bliver fuldere, høier det sig til Jorden, ikke fordi det er svagere, men fordi det er tungere og modnere.

Det hænder ogsaa ofte, at en Christens Væxt kan være langsom og dog virkelig. Se vi Kornet vore paa Marken? Se vi Uhrets Timeviser bevæge sig? og dog er der i hvert af disse Tilfælde et sikkert og gradevist Fremskridt. O, at det maatte være saa med dig! maatte din Fremgang, om end langsom, være virkelig! og hvis du gjerne vil at den skal være det, saa brug de Midler, som jeg allerede har vist dig, saasom offentlig Bøn, Evangeliets Hørelse, Deltagelse i den hellige Nadver, privat Læsning i Skriften, privat Bøn, Samtale med Herrens Folk.

Det er godt, om du saaledes gaar fremad, gaar videre, gjør Fremskridt! det er vel, om du vinder nye Seire over Synden; vel, om et klarere Lys er opgaaet for dig, og om du er kommen nærmere til Gud, kjender ham bedre og elsker ham mere; om du føler Grunden fastere under dig, frygter Døden mindre og længes mere efter Himmelen!

Vi maa sigte høit, ville vi vinde Himmelen. Vi maa ikke give os tilfreds med at sige: „Jeg vil leve som andre leve.“ Forsøg at leve saaledes som Guds Ord tilraader dig; forsøg at leve som Paulus levede, som Petrus, Johannes og andre, der nu ere hos Gud. Fremfor alt, stræb at leve som Jesus levede, da han var iblandt os. Hellighed er Lyksalighed, og jeg er vis paa, at den, der lever det helligste Liv, ogsaa lever det lykkeligste Liv. Forsøg paa at være en glad og lykkelig

Christen, der lever over Verden og daglig trænger frem til Maalet forat vinde Prisen, hvortil han er kaldet i Christo.

Gaa frem, min kjære Medchristen; og maatte Gud hjælpe dig paa Veien! Han lover at gjøre det: „Jeg vil være Israel som en Dug; han skal blomstre som en Lillie og udslaa sine Rødder som Libanon.“ Hos. 14, 6. „De som forventede Herren, skulle fornøje (deres) Kraft, de skulle opfare med Vinger, som Ornene; de skulle løbe og ikke vanjægte.“ (Ej. 40, 31.)

Men muligens kan en eller anden, som har læst disse Blade, føle lidt Uvished om sin egen Tilstand. Hans Samvittighed kan den hele Tid have tilhviſtet ham: „Ak, saaledes er det ikke med mig! Saa langt fra at gaa frem er jeg hellere falden tilbage; der var en Tid, da jeg følte meget mere end hvad jeg nu føler; mit Hjerte er bleven koldt; jeg føler ikke den samme Glæde ved at bede, som jeg engang gjorde; min Bibel er mig heller ikke saa kjær.“

Et Tilbagefald! hvilken Tilstand kan være mere bedrøvelig? At have kjendt Gud — at have elsket ham — at have flyet til Christus — at have givet ham dit Hjerte og derefter gaaet fra ham og tilladt Verden at stjæle sig ind igjen, — dette er i Sandhed en sørgelig Tingenes Tilstand! Og ak, dersom dette er Tilfældet med dig, saa lyt til en venlig Raadgiver. Gud har et Ord at sige dig, maaske endog paa dette Blad du læser. Han vil saa gjerne kalde dig tilbage og standse dig i din Gaaen ned ad Bakke.

Min kjære Væser, dersom du er en frafalden, dersom du er gaaet ud af Veien, om det blot er et Skridt eller to, dersom du er falden tilbage om end kun en liden Smule, — jeg beder dig indstændig om at standse. Takket være Gud, det er ikke for silde at vende om; tag frem igjen din forsømte Bibel; fald ydmygt paa dine Knæ og bed Gud at udøse over dig paa ny Bønnens Mand. Giv dig til ham paa ny; sig til ham: „Herre, forny dit Arbeide i min Sjæl; gjengiv mig din Saligheds Glæde.“

„Kom hellige Due tilbage til mig
med Hvilens søde Dyst;
jeg hader den Skyld, som bedrøvede dig,
saa du flygtede fra mit Bryst.“

Men det staar maasse ikke saa daarligt til med dig som dette; du er kanske ikke aldeles falden tilbage; du kan være i en stillestaaende Tilstand. Strømmen er ikke aldeles udtørret, om den end ikke flyder videre. Der er de i Verden, om hvem det vilde være urigtigt at sige, at de ikke ere Guds Børn; thi mange Tegne vise, at de ere hans. De have en dyb Overbevisning i deres Samvittighed, en stærk Følelse af deres Skyld og Elendighed; de have villigen opgivet mange verdslige Fordele for Christi Skyld; og det er deres Ønske at leve „daddelfrie og upaaklagelige i hans Dine.“ Men der blive de staaende ligesom ubevægelige; de ere komne saa langt, men de gjøre ingen Fremfskridt. De ere „dragne op af den rædsomme Afgrund,“ hvori de engang vare sunkne ned; men der give de sig tilfreds, de for-

blive ligesom paa Afgrundens Rand istedetfor at staa op og trænge sig frem til Himmelen; deres Tilstand er omtrent som den var for Uger og Maaneder tilbage. „Deres Møier og Fristelser ere netop de samme som de dengang vare; de have ikke overvundet nogen af deres Bansteligheder; de modnes ikke; de stige ikke i Veiret med Ornens Vinger;“ de løbe ikke, men krybe frem til Himmelen.

Nu, hvor dette er Tilfældet maa der være noget galt paaferde. Du maa have tilladt dig en eller anden hemmelig, skjult Synd, eller du har undladt at gjøre en eller anden Pligt, som du var dig bevidst. Planten maa have en Skade i Roden, ellers vilde den voxe. Der er i Christus en Fylde af Betsignelse, men fra din Side maafe en Mangel paa Bøn for den. „J faa ikke, fordi J ikke bede.“ Kan du vente at Ilden skal brænde klart, naar du ikke nærer den? Kan du vente at Hjulene skulle gaa rundt, naar du ikke smører dem med Olie? Kan du vente at Skibet skal gaa fremad paa sin Vej, naar ikke Seilene ere satte op for at fange Binden? Du vil gjøre bedst i at prøve dig selv og finde ud, hvad der er galt hos dig; og begynd saa ligesom paa nyt; angre som om du aldrig før havde angret; gaa til Christus for at faa en ny Syndstilgivelse; og begynd fra i Dag af at leve et alvorligt og gudfrøgtigt Liv.

Dog, jeg vil haabe at ingen af disse Tilstande er din, at du hverken gaar tilbage eller staar stille, men at du føler, du gaar fremad. Din Samvittighed siger

dig, at du gaar lidt efter lidt fremad; dog maa du være aarvaagen; den som føler sig stærk i Dag, kan i Morgen være svag. Husk paa, at din Styrke ligger ikke hos dig selv men i Herren. Du staar blot saa længe som han støtter dig; du gaar frem blot saa langt som han hjælper dig frem. Heller ikke giver Gud dig et Forraad af Naade, men netop saa meget, som du behøver for nærværende Tid. Lad da din daglige Bøn blive: „Understøt mig, at jeg maa blive frelst.“ (Ps. 119, 117). Og sku altid, efter som du løber frem paa din Bane, „hen til din Troes Begynder og Fuldkommer Jesum.“ (Ebr. 12, 2).

Tænk hvad Aand der bor i dig;
tænk hvad Faders Smil du eier;
tænk at Jesus ofred sig
for at hjælpe dig til Seier.

Haft da frem mod Herrens Glands
med Troens Skjold paa Bønnens Binge;
for dig skinner Himlens Krands,
som Guds egen Haand skal bringe.

Snart dit Jordliv er forbi,
Pilgrimsfærderne de mange,
Haabet blir til Glæde fri,
Tro til Syn og Bøn til Sange.

Christen, lad dit Valgsprog være: „Fremad, opad, til Himmelen!“ Beslut dig daglig til at gjøre noget Hjerte=Arbejde. Forsøg at overvinde en eller anden Synd. Vær altid ifklædt den christelige Naade; saa altid

en eller anden ny Tanke om Christus; søg altid at uddrage en eller anden Perle af Guds Ord; fornægt dig selv atter og atter; faa nye Glimt af Gud og Himmelen. „Vox i Naade og i Kundskab om vor Herre og Frelser Jesus Christus.“ Lad din Sti være som Solen — det klare „skinnende Lys, der straaler stærkere og stærkere, til det er fuldkommen Dag.“

Tegn paa Tilbagegang.

1) Naar du bliver ligegyldigere for Synden eller for Fristelse til Synd, end du var i din mere aarvaagne Tilstand — vær da vis paa, at noget er galt.

2) Naar du agter for lidet de Synder og Skrøbeligheder, som du en Tid syntes være store, ja næsten utaaalelige.

3) Naar du slaar dig til Ro med et Christenliv, som giver dig lidet Arbejde, og du udelader det tungeste og vigtigste.

4) Naar din Gud og Frelser bliver mere fremmed for dig, og din Christendom bestaar i, at du omgaaes Mennesker og deres Bøger og ikke Gud og hans Bog.

5) Naar du glæder dig mere ved at høre og tale end ved stille Bøn og Ordet.

6) Naar du bruger Naademidlerne mere som Pligtsag end som Føde, hvorved din Sjæl fryder sig.

7) Naar du tager formeget Hensyn til Menneskets Dø og forlidet til Guds Dø.

8) Naar du bliver mere varm og ivrig i et eller

andet omtvistet Punkt eller i at fremme et eller andet Christen-Partis Interesser, end ved de Gjenstande, som angaa Christi store Sag.

9) Naar du bliver haard og bitter imod dem, som ere af en anden Mening end du, istedetfor at føle varmt for dem, som elske Kristus.

10) Naar du tager dig det let med at forberede dig til Herrens Dag eller til den hellige Nadver, og tænker mere paa de udvortes Anordninger end paa Hjerte-Arbejde.

11) Naar Haabet om Himmelen og Guds Kjærlighed ikke kan fængsle dig, men du tørster efter en eller anden jordist Fornøielse og bliver begjærlig efter den.

12) Naar Verden bliver dig kjærere, og Døden og Ewigheden ere ubehagelige Tanker for dig. Alt dette er sikre Tegn paa Tilbagegang.

16de Capitel.

Sorgens Undervisning.

Du har uden Tvivl besøgt en Stenslibers Værksted. Der har du seet Stene af enhver Form — nogle ujævne og grove, andre glatte og jævne; og du har ogsaa bemærket en Mængde Værktøi — noget skarpt til at hugge Stenen med og noget til at flibe og jævne den med. Nu er Kirken paa Jorden Guds Værksted; her bereder han Stenene til sit aandelige Tempel hist oppe; og vi finde ofte, at til dem, han elsker høiest, og som han tænker

at danne til et stort Formaal, bruger han det skarpeste Værktøi.

Du er et Guds Barn — undre dig derfor ikke over, at du har Trængsel; thi er der ikke skrevet: „Hvem Herren elsker, den revser han, og han hudstrækker hver Søn, som han antager sig. Dersom I lide Revselse, handler Gud med eder som Børn; thi hvo er den Søn, som Faderen ikke revser!“ (Ebr. 12, 6. 7.) Og Jesus siger selv: „Hvilkesomhelst jeg elsker, dem straffer og tugter jeg.“ (Mat. 3, 19.) Gartneren bestjærer og beklipper sine Frugttræer. Og hvorfor? Forat de skulde blive kraftigere og stærkere; og saaledes handler ogsaa den himmelske Landmand med de levende Grene paa sin Vinranke. „Hver Gren, som bærer Frugt, renser han, at den skal bære mere Frugt.“ (Joh. 15, 2.) Hyrden, som vogter sine Faar, har ofte en Hund til at samle dem sammen med. De streife maaske om paa Bjergene, og han faar dem paa denne Maade hjem. Hunden synes for en Tid blot at adsprede Faarene; men tilsidst bringer den dem sammen til sin Herres Side. Saaledes sender Herren Trængsel og Møie efter os. Han lader os lide en Tid, men det er til vort eget Bedste; og det har kun lidet at betyde, naar vi derved i Sikkerhed blive bragte tilbage til Folden.

Det kan være, at du har bedet, at Gud vilde danne dig, saaledes som han vilde du skulde være; at han vilde kaste dig i sin Støbeform og omskabe dig efter sit herlige Billede. Han hører din Bøn og bønlytter den — men hvorledes? Vistnok ikke paa den Maade, du ønskede;

men han sender dig en eller anden Prøvelse eller Revedelse. Han lægger dig paa Sygeleiet, eller han tager fra dig en af dine Kjære, eller han fuldkaster nogle af dine Planer, eller han sender dig Forsølgelse. Kort sagt, han bringer dig under sit Tugtens Ris, og paa denne Maade velsigner han dig, skjønt han synes at straffe dig.

At, vi føle ofte, at det er haardt at blive saaledes behandlede. Korset er smertefuldt og tungt, naar det kommer, og vi ghye tilbage for det; vi tænkte maaske at faa et ganske andet Svar paa vor Bøn; vi ventede, at Herren mildt vilde ghyde sin Naade ind i vor Sjæl; men istedet derfor lagde han sin tunge Haand paa os. Vor Følelse er netop den, som saa smukt er beskrevet af en kristelig Digter:

Jeg bad til Herren, at jeg maatte stige
i Tro, i Naade og i Kjærlighed,
at mer jeg maatte kjende af hans Rige
og søge mere inderligt hans Fred.

Jeg haabede, han vilde naadig bringe
med engang Svaret paa min bange Bøn
og ved sin Naades Kjærlighed mig tvinge
at kue Synden og faa Hvilens Løn.

Istedet derfor lod han mig kun føle
de skjulte Synder i mit Hjertes Rod,
og lod den vrede, grumme Helveds Løve
angribe Sjælen, hvor jeg gif og stod.

„Af Herre, hvorfor dette?“ saa jeg stønned,
 „jeg bad dig jo om Fred, om Hvilens Ro!“
 „Saaledes,“ Herren svared, „har jeg lønnet
 „Hvert Hjertesuk om Naade og om Tro.“

„Jeg tvinger dig i Rnæ og til at græde,
 for at fra eget Selv frigjøre dig;
 jeg styrter Planerne om jordist Glæde,
 for at du ret kan søge alt i mig.“

Det er i Sorgens Skole den Christne lærer sine bedste og helligste Lærdomme; paa denne Naade bliver han skicket for Himmelen; hans Lidelser drive ham bort fra Verden og drage ham nærmere til hans Frelser. Han er kaldet til Grens Krone ved at bære for en Tid Tornekronen. I Sorgens stille Timer bliver han bedre kjendt med sit eget Hjerte og lærer at kjende og elske Christus mere. Han faar her lære Taknemmelighed; thi vi kjende aldrig Betsignelsens fulde Værd, førend den er borte. Sundhed, Børn, Venner — vi maa miste dem, førend vi kunne føle deres fulde Værd. Han lærer Hengivenhed i sin Faders Villie; han lærer Ydmyghed og føler Bønnens Betsignelse. „Paa denne Wei: (siger Winslow) lærer han at kjende sin egen Intethed. Og hvilken Værdom er ikke dette! anden Tugtelse kan plage, men ikke ydmyge vore Hjerters Stolthed — den kan saare, men ikke forskæste den. Sorgen, helliggjort af Guds Aand, bopier Sjælen i Støvet og giver den lave Tanker om sig selv. Aandsgaver, Talenter, heldige Arbeider, Menneskebifald — alt slaar sig sammen for at bevirke

et Guds Barns Ødelæggelse; og hvis ikke en altid trofast og naarvaagen Gud havde sendt sin hurtige og ofte strenge Tugtelse, vilde de have fuldendt dets Ødelæggelse. Men Sorgen kommer, det nødvendige Kors, det tjenlige Lægemiddel, og paa denne Maade fremspire „Retfærdighedens fredelige Frugter.“ Det er Sorgens Ild, der gjennemlutrer og renser Hjertet; det er her Tinnet og Flitterstadsfen fortæres; det er her at Slaggerne skilles fra det rene Metal, og Guldet fremkommer og kaster Straaler tilbage af hans Billede, der ligesom Guldsmelteren vaager med Omhed og Trofasthed under den Prøvelsens Proces, som det kostbare Metal undergaar.“

Det er især Underkastelse Gud ønsker at virke i os ved Trængsel — den fuldkomne Underkastelse under hans Villie i alle Ting. Jeg taler ikke om dette som en Tilvæxt i Hellighed, der er let at opnaa — langt derifra. Hos mange er det et aarevis Arbeide — hos alle en smertelig Tugtelse. Det er ikke paa Glædens høie Bjerg, men i Ydmyghedens lave Dal at denne dyrebare og hellige Hengivelse læres. Det er ikke paa Sommerdagen, naar alle Ting smile og kyse af Solskin — da var det let at sige: „Din Villie ske“ — men det er naar en skyfuld Vinterhimmel ser ned paa dig; naar Modgangens kolde Vind blæser; naar Helbreden svigter; naar Venner dø; naar Formuen slipper op; naar Hjertets dyrebareste Glæder maa opgives; naar I sak kræves; naar Verden vender os Ryggen; naar alt er borte og du er lig et Træ i Orkenen, over hvilket Stormen er gaaet og har afrevet hver Gren; naar du er bøiet saa dybt, at det

synes dig som om du ikke kunde bøies dybere, — da at se opad og udbryde: „Min Fader, din Billie ste!“ o, det er i Sandhed Hellighed, det er Lyksalighed.

„Det kan være at Gud, din Gud og Fader, handler saaledes med dig nu. Har han taget din Helbred fra dig, har Rigdommen taget Flugten, vender Verden Ryggen — af, du tænker lidet paa, hvor Gud nu vil aabne for dig sin Kjærligheds Dybder og bringe din Billie stille og fuldkommen at flyde ind i hans. Bed alvorlig derom; søg det med Oprigtighed.“ Vær ikke alt for ivrig i at faa dine Sorger ryddede af Veien, men for at de maa blive en Betsignelse for dig. Vogt dig for paa hvad Naade du støder dem fra dig og vil undfly dem, førend Herrens naadige Hensigt er opnaaet. En gammel Skribent sammenligner Trængsel med et Fængsel og siger, at vi aldrig, naar Gud bringer os derind, maa forsøge paa at sprænge Døren for at komme løs. „Vi skulle hellere se med Taalmodighed gjennem Vinduets Stænger; og naar vi se ham gaa forbi, raabe: „Udfør min Sjæl af Fængsel til at takke dit Navn!“ (Ps. 142, 8.)

Denne Bog falder maaske i Hænderne paa En, der længe har været fængslet til Sygeleiet; og undertiden kommer kanske denne Følelse over dig: „af at jeg dog kunde være mere nyttig! jeg ser andre Christne virksomt beskæftigede i deres Herres Tjeneste; og her ligger jeg ledig og unyttig.“ Nei, kjære Læser, tænk ikke det; der er et Arbeide at udføre for dig i dit Sygeværrelse — et Arbeide ligesaa stort i Guds Dine som

det, den flittige Arbeidsmand udfører i sit Kald. Dit Arbejde er „at sidde stille“ — at ære din Fader ved din taalmodige, ydmyge, glade Hengivenhed i hans Villie, og ved at ligge uvirksom i hans Haand. Den lille, rolige Bæk, der lister sig ned ad Fjeldsiden næsten useet og ubemærket, udfører sit tilmaalte Arbejde ligesaa vel som det mægtige Ocean, der bærer mange hundrede Skibe paa sit urolige Bryst.

Job siger: „Naar han havde prøvet mig, maatte jeg udkomme som Guldet.“ (Job. 23, 10.) Og hvor mange af Guds Børn ere ikke bedre, helligere, lykkeligere paa Grund af sin Trængsel! Vi vide, at nogle Blomster maa knuses, førend de udsende deres fulde Bellugt; og nogle Christne behøve Trængselen, for at deres gode Sider kunne vise sig; ellers vilde deres kjærlige Fader med Glæde holde den borte fra dem. Vi gesom Johannesormen skinne de klarest i Mørket.

Og af, hvor herligt former, fuldkommer og danner ikke ofte Trængselen den Christnes Charakter! Saalænge den varer, kunne vi maaske neppe byde den velkommen; vi kunne neppe overbevise os selv om, at det er Budskabet fra en elsket Ven. Den „synes ikke at være glædelig, men sørgelig;“ men „senere“, naar det første bedøvende Slag er over, „frembringer den Retsfærdigheds fredelige Frugter,“ lærer os at kjende mere om Gud, end vi nogensinde før kjendte, byder vor Villie under hans og omstaber os gradevis efter hans Billede. O, hvem kan udtale den Betsignelse, som kommer af Trængselen, naar den er helliget os af Guds Aand? „Gud

lærer os ofte Værdomme i Skyggen, som vi aldrig kunde have lært i Solffinnet."

Er du en af Guds prøvede Tjenere? er Sygdom din Lod? eller møder du Foragt og Modstand? eller ere nogle af dine kjæreste Forventninger blevne skuffede? Bid da, at din Trængsel, den være hvad den være vil, er god for dig; det er din Fader, som sender dig den. Bed at den maa blive til Betsignelse for din Sjæl; bed at du maa faa ikke alene en Hengivelsens Aand, men ogsaa en Taknemmeligheds Aand. Selv en verdslig Mand kan finde sig i sin Skjebne, fordi han kan føle, at det er unyttigt at modstaa Gud; men det er alene Naaden, der kan sætte os istand til at byde Trængselen velkommen, fordi det er vor Faders Villie. Det er Naaden alene, der kan sætte os istand til at sige med Paulus: „Jeg har en overvættets stor Glæde i al vor Trængsel.“ (2 Cor. 7, 4).

Derfom dine Lidelser paa Sjæl eller Legeme ere store, saa tænk paa den „Sorgernes Mand;“ hans vare større; bær dem taalmodig og med Freidighed for hans Skyld. Sig med ham: „Skal jeg ikke drikke den Kalk, som min Fader gav mig?“ (Joh. 18, 11.) Tænk ogsaa paa, hvor liden din Vægt af Sorger bliver, naar den sammenlignes med den evige Vægt af Herlighed, som du har i Vente. Naar de nærværende Lidelser synes at thyge den Vægtfskaal ned, som er dig nærmest, læg da i den anden den tilkommende Ulyksalighed og Herlighed; og det vil snart gjøre Balancen mere end lige. Husk ogsaa, at du blot skal bære dine Sorger en

liden Stund; nogle faa brede Bølger til, og da skal du faa Hvile; en Storm eller to at kjæmpe imod, og da skal du naa „den Havn hvor du vil være.“ Bær dit Kors sagnetmodig nu, og du skal snart faa bære Kronen. Dersom du er villig til at „lide med Christus“ her, saa skal du faa herske med ham hist oppe; du skal være med ham i den lykkelige Verden, hvor „Sorg og Suk skal vige bort.“

„Herre, løst atter din tugtende Stav,
til alle vor Afguds Stene
falde til Støv, og du, o Gud,
hersker i Hjertet alene,“

17de Capitel.

Nyttighed.

Det er en herlig Ting for en Christen, at han har fundet Naade hos Christus og nyder en indre Fred; men der behøves noget mere. Det er ikke nok for ham, at han er forvisset om sin Salighed. Han maa ikke standse her; der er andre vigtige Ting, som bør ligge ham paa Hjerte. „I hvilken Hensigt blev jeg sat ind i Verden?“ „Hvorledes kan jeg være til Nytte i den?“ — disse ere Spørgsmaale, som enhver alvorlig Christi Tjener kommer at gjøre sig selv.

Hvadsomhelst vort Kald end kan være, saa kunne vi deri ære Gud og være andre til Nytte. Store Ting

blive ofte gjorte med smaa Redskaber. Du har sandsynligvis seet en liden Silkeorm. Den ser ud som et simpelt og almindeligt Insekt; der er intet mærkværdigt i dens Udseende. Men den nærer sig af Morbærtræet, spiser dets Blade og spinder af dem et fint Silkenøste. Dette har givet Anledning til et smukt persisk Ordsprog: „Ved Taalmodighed og Udholdenhed bliver Morbærtræets Blad til Atlass.“

Ja store Ting kunne blive gjorte af os alle, dersom vi blot have et villigt Sind og en oprigtig Villie. Den Christne kan være nyttig, medens han lever her — nyttig i hvilken som helst Stilling han indtager i Livet.

Men, vil du maaske spørge — hvorledes kan jeg være nyttig? Jeg skal forsøge paa at vise dig det.

1) Ved at gaa med dit hele Hjerte ind i Livets almindelige Pligter. Du behøver ikke at gaa ud af din Vej for at finde en Maade at være nyttig paa. Guds Værk vil bedst fremmes ved en ret Udførelse af hver Dags Pligter.

Jeg vil tænke mig, at du er Husbonde eller Madmoder. Tag da levende Del i deres Vel, som ere om dig. Forsøg paa at gjøre dem til bedre Mænd og Kvinder paa Grund af at de leve under dit Tag; Bevise dem smaa Venligheds-Gjerninger; og hvor du ser at de gjøre Uret, maa du søge at lede dem paa en bedre Vej. Lad dem føle, at du er deres Ven og ikke blot deres Overherre, og at du med Glæde vilde gjøre dem alt det gode, der stod i din Magt.

Eller du er maaske Tjener. Udfør da samvittig-

hedsfuldt hvadsomhelst dit Arbejde end er; ikke blot naar din Herres Dje hviler paa dig, men ogsaa naar han er fraværende; gjør det ikke som for Menneskene, men som for Gud. Dersom der drives nogen Uærlighed i Huset, saa sæt dig derimod; eller hvis der opstaar en Trætte, forsøg at mægle Fred. Du kan være af stor Nytte for dine Medtjenere; du kan foregaa de andre med et godt Exempel og derved lede dem paa rette Veie. Du kan holde en i Tøile, opmuntre en anden, og du kan vise Venlighed mod en tredie, og derved kan du i din ydmyge Stilling være en Betsignelse for det hele Hus.

Eller du er maaske Landmand eller Handlende. I denne Stilling ville mange Døre til Nyttighed daglig aabne sig for dig, dersom du blot vil se dem. Du kan have Indflydelse til det gode over dem, du er iblandt. I din By eller i dit Sogn er jeg vis paa at der findes en eller anden Anledning, hvorved du kan gjøre dig nyttig. Bestræb dig for at bruge disse Leiligheder. Hav Omtanke for andres Nød og vær rede til at raade og hjælpe dem i deres Bausfeligheder; og lad der i alle Tilfælde være en saadan Oprigtighed og Egefremhed i din hele Opsørsel, at den tydelig viser, at der i den er et Religions-Princip, der leder og styrer dig.

Det er ikke vort Kald i Livet, som gjør os modtagelige for Gud; heller ikke er det ved at forlade vort Kald, at vi sætte os istand til at tjene ham bedre. Judas var Præst og en Christi Apostel, men han blev en fortabt. Herodes var en Slave, om han end sad paa en Throne. Hvem kan vel paa den anden Side

fige at Arbeidet i Tømmermandsværkstedet i Nazareth ikke var et i Sandhed ædelt og kongeligt Arbeide; thi der var en der, som under alt sit simple Arbeide kunde sige: „Ved du ikke, at det bør mig at være i min Faders Forretninger?“

Kort sagt, forsøg i alle Livets hverdagslige Anliggender paa at gjøre saa meget godt du kan. Søg altid at opnaa en Velsignelse selv og at være en Velsignelse for andre hvorjomhelst du er; vær en ydmyg Ulysets Bærer i denne mørke Verden.

2) Ved din Characters Hellighed og Bestandighed. Ord have ofte liden Virkning, hvor godt de end ere talte; men et helligt Liv er den mægtigste Prædikant. Lad dem, som omgive dig, se, at din Religion er rodfæstet i dig, at du lever under dens tvingende Magt, og at den i alt hvad du gjør og siger er Driveffjederen, som bevæger dig.

Vi tænke ikke paa, hvilken god Indflydelse en hellig Livsvandel kan have paa andre. En god Mands Exempel og Indflydelse kan virke paa hundreders Liv og Opførsel.

For Exempel: en Mand tænker at gjøre noget, som er urigtigt; han møder paa Gaden en Ven, som han ved er et fromt Menneske; ikke et Ord behøves der at veksles mellem dem, og dog kan Synet af denne Nabo bevirke, at han kommer paa bedre Tanker og lede ham til at opgive sin Beslutning.

Har du ikke sommetider følt, at det at være sammen med en af Guds hellige Tjenere blot for nogle

Minutter, om end ikke et Ord er bleven henvendt til dig, har bragt dig til at gaa tankesuld bort? Der var noget i hans christelige Væsen, som gjorde, at du følte dig selv skyldig. Saaledes have vi uden vort Vidende eller vor Hensigt stedse Indflydelse paa hinanden enten til det gode eller til det onde.

Du ser saaledes til hvad Nytte du kan være i din daglige Livsvandring. Du kan indtage en meget ydmyg Stilling i Livet; du kan have faaet liden eller ingen Værd; du kan have tungt for at tale, — og dog kan du være en Velsignelse for dem, som du omgaaes. Dit Lys kan skinne uden dit Vidende; dit Liv kan tale, om end din Tunge er taus. Dersom du lever i Kristus, er du daglig og hver Time et Vidne om den Kjendsgjerning, at der er en Magt i Religionen, som kan gjøre et Menneske til en Velsignelse i denne Syndens og Sorgens Verden.

En Missionær giver følgende Beretning om det Fremskridt, som er bevirket ved en af de omvendte Hinduers stadige Exempel: —

„Ved hans uroffelige Standhaftighed har Peter (den Omvendtes Navn) vundet et godt Navn baade blandt Brødrene og Fremmede. Hinduer og Musfelmænd sige ofte til os: „Dersom alle eders Christne vare lig Peter, vilde vi antage eders Tro.“ I hans smaa Forretninger med Verden gjaldt hans Ord lige med Underskrift; enhver Handelsmand vilde sætte Vid til hans Løfte, i Tilfælde hvor han vilde have behøvet et Forjæftrings Bevis fra en af sin egen Troesbekjendelse.“ O, at dette maatte

funne siges om alle, der føle Religionens Magt i sine Hjerter! Men jeg maa nu nævne en anden Maade, hvorpaa du kan være nyttig.

3) Ved at tale Christi Sag. Jeg har vist dig, hvad stille, stadig Indflydelse kan gjøre; men vi maa ikke stoppe der. Gud har givet os Tunger, og vi maa tale hans Sag. Dersom Hjertet er fuldt, vil det ogsaa give sig Luft i Ord. Du skulde forsøge paa at overtale andre til at blive Herrens Tjenere, medens din egen lykkelige Erfaring skulde vise dem, at det i Sandhed er herligt at tjene ham.

Du kjender maaske til, at en af dine Kammerater aldrig læser sin Bibel. Tal et Ord til ham i Tide om denne Sag; men vær vis paa, at det er i Tide — det er, naar han efter al Sandsynlighed vil modtage dine Raad med Venlighed. Eller er der en anden, som du aldrig ser i Kirken, saa bestræb dig for ved blid Overtalelse at lede ham. Undgaa al haard og bebreidende Tale; ellers vil du uden Tvivl tilintetgjøre din egen Plan. Eller hører du fra en tredies Læber sommetider en Ed, saa gør hvad du kan for at hindre ham deri; tal til ham paa en Tid, naar han er alene; vær omhyggelig for, at det sker paa en Tid, naar han er rolig, og ikke naar han er ophidset. Eller maaske du kommer i Berøring med nogle, der øiensynlig ingen alvorlige Tanker have om den tilkommende Verden. Pas da paa at nytte en god Leilighed til at henvende deres Opmærksomhed paa disse vigtige Gjenstande, der angaa deres Sjæle.

Benyt ved alle Leiligheder det rette Dieblik til om muligt at lægge ind et Ord; thi den vise Mand siger: „Et Ord i sin Tid, hvor godt er ikke det!“ og atter siger han os, at „som Guldbæbler i udgravne Sølv-skaaler (saa) er et Ord, som tales i sin Tid.“ (Ordspr. 15, 23; 25, 11.)

Læg dig altid dette paa Minde, at venlige Ord vække meget længere end haarde; at det er lettere at lede en Mand end at tvinge ham. Tal da aldrig som om du havde Myndighed til at bebreide eller formane; men opfør dig som mod en Broder eller Søster med al Ydmyghed og Kjærlighed.

4) En anden Maade, hvorpaa du kan være nyttig, er at søge en virksom Beskjæftigelse for Kirken. Maaske du kan være nyttig som Søndagskolelærer, eller som Traktat-Uddeler, eller som Syge-Besøger, eller som Indsamler for Missionen. Tal med din Præst om dette, og han vil uden Tvivl finde Arbeide for dig og være glad ved at kunne tælle dig blandt sin lille arbejdende Flok. Det er en deilig Ting at være saaledes beskjæftiget; og du maa vel anse det som en Gæve at være beskjæftiget i den ydmyggeste Tjeneste for Gud. Dog, hvadsomhelst du udfører, lad det blive vel gjort; begynd ikke med at være virksom og ivrig og senere efterladet. Lad Kjærligheden til Kristus være den Drivefjeder, som holder dig til dit Arbeide; lad denne være den Kraft, der tvinger dig stadig fremad. Og maatte du kunne sige med din Herre: „Min Mad er, at jeg gjør hans Villie, som mig udsendte, og fuldkom-

mer hans Gjerning (Joh. 4, 34.) Husk ogsaa paa, at det i alt, hvad vi gjøre, kommer meget, særdeles meget an paa vor Bevæggrund. Mangen Gjerning, som har et godt Skin, er, dersom den udgaar af en uværdig Bevæggrund, ikke paa nogen Maade behagelig for Gud, som kjender alt. „Dersom for Ex. et Menneske (siger Biskop Taylor,) besøger en syg Ven og vaager ved hans Seng af Venlighed og Kjærlighed, saa gjør han vel; men dersom han gjør det i Haab om en Arv, er han en Glente, som blot vaager for at kunne tilegne sig den døde Krop.“ Eller for at nævne et andet Tilfælde: sæt at du tilbyder dig at indsamle Penge til et Missionselskab; dersom Grunden for dit Tilbud er, at du oprigtig ønsker at gjøre godt, og dit Hjerte brænder af Kjærlighed til dine stakkels hedenske Medskabninger, da kan du være vis paa, at det vinder Guds Bifald, og han vil modtage dit Arbeide og velsigne det; men, dersom du gjør det af Ønske om at blive lagt Mærke til, og for at vinde Menneskenes Ros, da er din Bevæggrund urigtig, og hvad der synes at være godt, bliver ligefrem galt.

Spørg derfor dig selv meget nøie, om den virkelige Grund og Hensigt med alt hvad du gjør; og vid dette til din Trøst, at hvor lidet du end gjør, dersom det er gjort for Gud, saa vil han anerkjende det. Har du for Ex. tilbragt en Time med at undervise et lidet Barn, har du udført en Venligheds-Gjerning imod din Nabo, har du aflagt et Kjærligheds Besøg hos en fattig eller lidende Ven, da regner Gud denne Time som givne

til ham. „Saameget som I have gjort for en af disse mine mindste Brødre, have I gjort for mig.“ (Math. 25, 40.)

Vi ere alle færdige til at sige, at de Rige kunne gjøre meget for sine Medmennesker ved at give dem Penge, Føde eller Klæder. Men kunne de Fattige ikke ogsaa gjøre meget? Du kan intet have at tilbyde uden en Medfølelsens Taare eller et venligt Ord; og dog kan du ligesom Apostelen sige: „Sølv og Guld haver jeg ikke, men hvad jeg haver, det giver jeg dig.“ (Ap. Gj. 3, 6.) Og du behager derved Gud og arbejder for ham.

5) Jeg vil nævne en Maade til, hvorved du kan være nyttig, nemlig ved Bøn. Bed meget for Troens Fremgang i din Familie, i din Menighed, i Kirken og i den hele Verden. Dine Bønner skulle ikke være indskrænkede; det er ikke blot for dig selv du skal have Omfarg. Dine Interesser skulle strække sig udenfor din egen lille Kreds; du er et Lem paa et stort christeligt Legeme, og du skulde bestræbe dig for, at dette Legeme trivedes. Dit eget Sogn og din egen Præst og din egen Menighed kræver naturligvis din første Omfarg; men du skulde føle Interesse ogsaa ved andre Sogns Velfærd, ved andre Præster og ved andre end din egen Menighed. Stands heller ikke her; gør hvad du kan for at fremme Christi Rige i Verden; og bed i Særdeleshed og stadigt, at Gud vil udgylde sin Aand og velsigne deres Bestræbelser, som arbeide for ham. — Hvem kan sige, hvilken Velsignelse der vilde nedstrømme over hvert Sted og Land, for hvilket oprigtige, utrættelige, troende Bønner

daglig bleve opsendte? „Vader dem dog prøve mig derved, sagde den Herre Zebaoth, om jeg ikke skal aabne eder Himmelens Sluser og udgylde eder Velsignelse, indtil (I have) ikke nok (at tage udi.) (Mall. 3, 10.)

Nu vel, nogle om ikke alle af disse Maader at være nyttig paa staa i din Magt. Du har faaet Talenter, brug dem til Guds Ære. Enhver af os har sin egen tildelte Bestilling at udføre i Kirken og i Verden; og godt vilde det være for dig, om din korte Stund her blev saaledes anvendt til Nytte. „Der er (siger en christelig Forfatter,) Arbeide nok for os alle; og der er et særskilt Arbeide for enhver — et Arbeide, som, dersom jeg ikke gjør det, maa blive ugjort. Ingen af mine Medmennesker kan udføre det Arbeide for mig, som jeg blev sendt til Verden for at gjøre. Han kan udføre et høiere Arbeide — et større Arbeide — men han kan ikke gjøre mit Arbeide for mig. Jeg maa udføre det med disse mine Hænder, eller med disse mine Læber, som Gud har givet mig. Hvadenten jeg kan gjøre lidet eller jeg kan gjøre meget, det gjør intet til Sagen, det maa være mit eget Arbeide. Den lave Græsduff er ikke det løvrige Almetræ, heller ikke er den den duftende Rose; men den har et Arbeide at udføre i Guds Anordninger, som hverken Almetræ eller Rose kunne paatage sig.“

En anden Skribent gjør følgende værdifulde Bemærkning: „Enhver Christen vil ønske at gjøre godt i sit Liv og sin Tid; alle kunne gjøre noget. Der er to Bægtisfaaler for os alle, en for godt og en anden

for ondt; en for Christus og en anden imod ham. Vor Indflydelse maa falde enten i den ene eller i den anden Bægtisfaal. Den mindste og laveste har i det mindste et Korn i sin Haand; lad enhver se til, at han kaster dette Korn i den rette Bægtisfaal. Enhver Christen vil ønske at forlade Verden som en bedre Verden, end han fandt den at være — mere gudfrygtig, mere oplyst, mere lykkelig. Han vil ønske, om muligt, at formindske det Onde, og at gjøre sin Del til at faa noget af det bort. Lad længe nok det egenkjærlige Verdensmenneske lidet ændse, hvorledes Verden gaar fremad, lad ham bryde sig om intet, naar den blot varer hans Tid ud; den sande Christen er af en anden Mening. Jeg tror, at en sand Christen bør føle Interesse for enhver Ting, der angaar hans Lands og Kirkes Religion. Musen i Fabelen klavrede op til Kanten af den Kasse, i hvilken den var født, og undredes ved at se, at Verden var saa stor. Jeg frygter for, at der er mange Christne, der er lig denne Mus; de se blot inden i deres egen lille Kasse."

Der er to christelige Ordsprog, som jeg vil anbefale til din Opmærksomhed:

„Lev medens du lever.“

„Gjør hvad du kan, medens du kan.“

Kjære Læser, forsøg at leve for et Livsmaal. „Arbeid, medens det er Dag;“ thi din Dag er meget kort, og saa kommer „Natten, da ingen kan arbeide.“ Lad din ydmyge Bøn være, at Verden maa blive bedre og ikke værre ved at du lever i den.

En christelig Præst, hvis Leveaar nærmede sig sin Ende, sagde engang: „Naar jeg dør, skal jeg have min største Sorg og min største Glæde — min største Sorg, at jeg har gjort saa lidet for Jesus; min største Glæde, at han har gjort saa meget for mig.“

Mange Christnes Religion har den Feil, at de ere for meget beskæftigede med sit eget Jeg. Deres Religion bestaar for største Delen i en tvivlende Ungstellighed om deres egen aandelige Frelse. Denne Tilstand vedvarer Uge efter Uge og Maaned efter Maaned; og imidlertid undlade de maaske at gjøre et eller andet Arbeide, som Gud øiensynlig har paalagt dem. I Sandhed, dersom de blot udførte sit Arbeide, vilde sansynligvis Tvivlen, som plager dem, hurtig forsvinde.

Hvem er det, som lider mest af Frygt for sin legemlige Tilstand? Hvem er det, som altid beklager sig over Smerte og Værk og er bange for enhver Forandring af sin Puls? Er det Arbeideren, hvis Tid er fuldt optaget fra Morgen til Aften? Er det Forretningsmanden, hvis Gaard eller Handel beskæftiger hans Hænder eller Hoved? Nei, det er almindeligvis den, der ikke har nogen bestemt Beskæftigelse, der ikke har noget stadigt, vist Arbeide at udføre.

Og saaledes er det med de Christne; de som stadigt beskæftige sig med nyttige Ting, ere almindeligvis de sundeste og stærkeste Christne. Det er saadanne, som tænke, at de ikke have noget Arbeide at udføre for Gud, og som ikke heller gjøre noget, der gjerne ere plagede med utrættelig Tvivl og Frygt med Hensyn til sin Tilstand.

Til saadanne vilde jeg sige: „Vaagn op og udfør en eller anden virksom christelig Pligt. Der er nok af Arbeide at gjøre, og saa ere rede til at udføre det. O, det er en herlig Ting at arbeide for Gud, at saa en liden Andel i det store Arbeide, til hvilket han sætter sine Tjenere!“

Det er vel sandt, at det meste vi kunne gjøre, er kun meget lidet; men, dersom det lidet er udført med Oprigtighed for Herren, vil han naadelig anerkjende det. Han vil i sin Barmhertighed tilgive, hvad der er galt, og modtage vor villige Tjeneste. Deilig vil det være for os, dersom vi herefter kunne blive istand til at sige, — ikke som vor salige Herre sagde: „Jeg har forherliget dig paa Jorden;“ thi hvem iblandt os kan sige det? — men: „Herre, det har været min ydmyge Bestræbelse at forherlige dig paa Jorden og at fuldkomme den Gjerning, som du haver givet mig, at jeg skulde gjøre.“ (Joh. 17, 4.)

18de Capitel.

Lyk salighed.

Den Christnes Liv er et lykkeligt Liv. Han har sine Trængsler saa vel som andre Mennesker; men saa bliver og hans Sorg lettet; ja den holder op at være Sorg, thi den er „forvandlet til Glæde.“ De mørkeste Skyer, som svæve over ham, have „en Sølvkant.“ Han maa ofte gaa gjennem Masovnen, men der er en ved hans

Side til at opmuntre og trøste ham. „Disse Ting,“ sagde Jesus, „haver jeg talet til eder, paa det I skulle have Fred i mig. I Verden skulle I have Trængsel; men værer frimodige, jeg har overvundet Verden.“ (Joh. 16, 33.) Psalmisten siger: „Den Retfærdige (vederfares) mange onde Ting, men Herren skal fri ham af dem allesammen.“ (Ps. 34, 20.)

Den Christnes Lykzalighed kommer fra Gud. Han er Lykzalighedens sande Udspring; og der er ingen sand Lykke uden den, som flyder fra denne Kilde. Der kan være støiende Munterhed, men det er ikke Lykzalighed; thi maa man ikke sige, at „Hjertet skal og, idet det ler, have Smerte, og det sidste af denne Glæde er Bedrøvelse?“ (Ordspr. 14, 13.) Der kan være korte Udbrud af glad og begejstret Stemning; men dette kan ikke frembringe mere Lykzalighed end det klare Lys, der farer over Midnats-Himmelen og oplyser den for et Dieblik, kan forvandle Nat til Dag. For at fortjene Navn af Lykzalighed maa der være noget dybt, roligt, stadigt og varende; noget, som udbortes Forandringer ikke kunne ryste eller ødelægge; og saadan Lykzalighed kommer alene fra Gud. Se til, at din er ægte, at det ingen uægte Mynt er; men at den har Himmelens Stempel paa sig. „Vi vide alle (siger en god Skribent) hvad Forskjel der er mellem en skfuld Dag og en Solskinsdag. Varmen kan være den samme; ja, den skfulde Dag kan være den varmeste; og dog kan det for os synes at være det modsatte. Nu se vi i et Menneskes aandelige Tilstand omtrent den samme Forskjel. Lad Guds Ansigt skinne

i Sjælen; og den bliver oplivet som med det klareste Solskin. Men lad Gud tilfløre sit Ansigt og skjule det; og Sjælen føler sig kold og utrøstelig. Der staar skrevet: „Du skjulte dit Ansigt, og jeg var bedrøvet.“ Se vi ikke ofte i Verden et Menneſke urolig og ilde tilmode, som har fuldt op af jordiske Goder, medens hans Nabo, som bor i en usjel Hytte, altid ser ud til at være munter og tilfreds? Hvad er Grunden til denne Forskjel? Hvor finder man Aarsagen til den enes daarlige Humør og den andens Glæde og Tilfredshed, han, hvis Lod i Verdens Dine er saa haard og elendig? Grunden er maaske simpelt hen denne: den ene lever et kristeligt Liv, den anden lever for Verden; den ene nyder Lyset fra Guds Naahyn, fra den anden vender Herren sit Ansigt og lader ham blive i Skyer og Tungſindighed. O, at du maatte kjende til, hvad det er at have Guds Naahyn løftet paa dig! Naar det skinner, opmuntrer og varmer det; det forherliger og forskjøner den laveste Lod. Hvor det mangler, der mangler og Lykke og Fred. Thi Verdens gode Ting kunne ikke give mere Bederlag for det, end Lampernes og Faklernes Skin kan give Bederlag for Solens Fraværelse.“

Hvilket forvirret Begreb gjør ikke Verden sig om Religionen! Den siger om en gudſrygtig Mand, at han er en ulykkelig Mand. Satan overtaler Folk til at tro, at et gudeligt Liv er et ſørgeligt Liv, og derved affkræfter han dem fra Hellighedens Bei. Men Verden har aldrig faaet Sløret løftet op; Verden forſtaar ikke den Christne. Jeg er vis paa, at dersom ikke Religionen gjør os lyk-

felige, ligger Feilen hos os selv; der maa være noget i os, som er i Veien; der maa være en eller anden Modstand eller Hindring fra vor Side. Enten maa vi af Naturen være mørke, eller vi have sat os fast i urigtige Anskuelser, eller vi have seet gennem Fingre med en Synd eller taalt et heftigt Sind. Kort sagt, Feilen ligger hos os og ikke hos vor Herre. I ham er al Fylde; men vi standse ofte Strømmen, der vil flyde fra ham ind i vore Hjerter, ved Hindringer, som vi selv lægge i Veien. Christi Evangelium byder os ikke alene at glæde os, men giver os ogsaa en Kilde, hvorfra den sandeste Lykke vil flyde, dersom vi blot ville tilegne os den.

Men læg Mærke til dette — en liden Smule Religion vil ikke give Lykkelig. Der er nogle, som have netop saa meget af den, at den gjør dem tankefulde, men ikke saa meget, at den kan gjøre dem lykkelige. De ere misfornøiede med Verden og føle dens Tomhed, men de gaa ikke videre; de kjende intet til Glæden og Freden i Christo. Men dersom du vil give Gud dit hele Hjerte, dersom du vil leve nær ham, lydende, elskende og tjenende ham, da vover jeg at love dig, at du skal blive lykkelig. Fordi de Prøvelser ville gaa blidt over dig; og med Hensyn til jordiske Glæder ville de gjælde for intet i dine Dine i Sammenligning med „den Fred, som overgaar al Forstand,“ og som vil fylde dit Hjerte.

Ligger der ikke Lykkelig i den Følelse, at du i Himmelen har en forsonet Fader, der vaager over dig,

og elsker dig — en Frelser, en Ven fuld af Omhed og Forbarmelse, som lever altid for at gjøre Forbøn for dig, som kjender hver din Trang og har en Lægedom for hvert Saar? Er der ikke Fred i den Følelse, at du har faaet Tilgivelse og er antagen af Gud, og at der, det gaa som det vil hernede, er i Vente et Fredens Hjem, hvor du skal bo for bestandig?

Uandelig Glæde (siger Erkebiskop Leighton) overgaar langt al Beskrivelse; den er „en Glæde ubeskrivelig.“ Og naar et Menneske lærer den at kjende i sit eget Bryst, vil han sige om den, hvad Dronningen af Saba sagde om Salomons Visdom: „ikke Halvdelen er mig forkyndt.“ (1 Kong. 10, 7.) Religionen kalder os vel ofte bort fra sandfælsige Fornøielser; men dette er for at give os dem, der ere rene og varige. Den synes at sige til os: „Drik ikke længere af Pølen; her er krydstalklare Strømme fra et levende Vandspring.“

Dog er det ikke altid de, som tale mest om deres Glæde, der have mest af den. De stille Bønder have gjerne dybest Grund, og ofte er Hjertet for fuldt til at udtale hvad det rummer. Salomon siger: „Som Torne sprage under Gryden, saa er Daarens Latter.“ (Præd. 7, 6.) Der er stor Brast og Bram, men det er snart forbi. Men den, der kan sige: „Christi Retsfærdighed er min; Guds Yndest og et lyst Haab om Herlighed er ved Guds Naade min salige Del“ — han har et Lys i sit Indre, som kan skinne i det mørkeste Fængsel, ja, endog i Dødens Skyggedal.

3 Sandhed, det er en herlig Ting at være en

Christen; men endnu bedre er det at være en frydefuld Christen. Nu staar dette til enhver's Raadighed; det er din Pligt og din Forrettighed at søge at opnaa dette; forsøg at være det, om endog udvortes Ting gaa dig imod. „Christendom i Modgang (siger En) er almindelig nok; men den Christendom, der beholder sin Glæde paa Modgangens mørke og skuffende Dag, er altfor sjælden at se; og dog, hvad kan saaledes overbevise de Uomvendte om din Bekjendelses Sandhed, som det, at du viser, at dit Sind's Ligevægt og Fred, dit Hjems Lykkelig-
 beror ikke alene paa Skabningen; men at du, omgivet af de største Skuffelser og Vanskeligheder, endnu kan have Glæde i Herren? Åbn din Bibel, og der kan du læse Befalingen: „Været altid glade;“ „Glæder eder i Herren altid! atter siger jeg: Glæder eder.“ (1 Thef. 5, 16; Phil. 4, 4.)

Stræb efter at være lykkelig for din egen Skyld; hvilket klart Solskin vil det ikke ghyde over dit hele Liv! Stræb efter at være lykkelig for andres Skyld. Vil det ikke virke som en Tryllekraft til at drage dem ind paa den Vej, som du har fundet saa herlig? Stræb efter at være lykkelig for din Frelser's Skyld; thi derved ærer du ham og forherliger hans Sag. Christi Religion er ingen sorgelig Religion; den giver vore jordiske Forholde Lys og Indhold. Som Forældre gjør den os omsorgsfulde for vore Børns Lykke. Som Her-
 rer giver den os Ønsket om at fremme deres Hgge og Velbefindende, som ere under vor Omsorg. Som Brødre og Søstre lærer den os at opgive vor

egen Billie og at bestræbe os for at behage, hjælpe og trøste hinanden.

Har du lyst at blive en lykkelig Christen, da lev meget i Kristus. Anse ham som din Ven — din usynlige, men altid levende, altid nærværende Ven. Lad ham være din Tilflugt i enhver Vanskelighed, dit Haab under enhver Sorg, din Del i denne tomme Verden. Her er det eneste sande Hjem for det troende Hjerte; intet mindre kan tilfredsstille og fylde det. Du er svag, meget svag; men her er din Styrke. Endog den svage Slyngeplante er stærk og istand til at klavre høit, naar den klynger sig til det tykke Træ; og det vil du og blive, naar du klynger dig til ham, som er istand til at holde dig oppe. „I Herren har jeg Retfærdighed og Styrke.“ Lev i ydmyg, beundrende, selvforglemmende Omgang med ham. Vil du blive en lykkelig Christen, da vær en hellig Christen. Er der i en Familie et Barn, der synes at være lykkeligere end de øvrige, da er det det, som altid ønsker at adlyde sine Forældre, og som glæder sig i at behage dem. Og saaledes nyder Guds barnet, der elsker sin himmelske Fader og vandrer paa hans hellige Veie, en Lyksalighed, som Verden aldrig kan give ham. Hellighed er Grundvolden til den Christnes Lyksalighed. „Dersom vort Hjerte ikke fordømmer os, have vi Frihedighed til Gud.“ (1 Joh. 3, 21.) Det har været med Sandhed sagt, at Lyksalighed er en Plante, der ikke voxer uden i hellig Grund. Det er Guds Billie, at Lyksalighed og Hellighed skulle vandre sammen. Og hvad er det, som udgjør Saligheden i Himmelen? er det ikke

det, at Synden skal for evigt være bantlyst, og vi skulle bo i en hellig Guds Nærværelse?

Atter, vil du være en lykkelig Christen, da vær en taknemmelig Christen. Faa tænke nok over Guds Naadesbevisninger imod dem. Vi ere tilbøielige til at modtage dem som en Ting, der bør saa være; vi bede ivrigt om Velsignelser; men naar de komme, føle vi liden eller ingen Taknemmelighed. Vi modtage Gaverne, men glemme at takke den almægtige Giver. Jeg er tilbøielig til at tro, at meget faa i deres Andagtsøvelse tilbringe nok Tid med Lovprisning. Vel er det sandt, at Gud hverken bliver rigere eller lykkeligere ved vor Tak; han bliver ikke en Smule mere velsignet ved vore Velsignelser; nei, det er vi, som vinde derved, det er vi, som blive gjorte lykkeligere derved. Gud behager naadigen at modtage vor Tak; og netop det at opsende Takken bidrager til vor Lyksalighed. Er der ikke sagt os, at „Lov er smuk for de Oprigtige?“ (Ps. 33, 1.)

Gjør blot et Forsøg, og bestræb dig for at leve mere taknemmelig; jeg er vis paa, at du vil føle, at selve Arbeidet for at være taknemmelig vil være godt for dig. „Frembærer Taksigelse i alle Ting; thi dette er Guds Villie i Christo Jesu til eder.“ (1 Thes. 5, 18.) „Taknemmelighed (siger en christelig Skribent) er en god Naade at bede til Gud paa. Ligesom Dunster, der stige op fra Jorden, komme ned igjen som Regnskyl, saaledes bringer Pris for modtagne Velsignelser en hel Række af nye.“

Da Paulus som Fange reiste til Rom, er det sagt os, at han, da han mødte nogle af Brødrene, hvis

Medfølelse og Hengivenhed oplivede ham, „takkede Gud og fik nyt Mod.“ Og saaledes kunde det, ja saa burde det ogsaa være med os. Vi skulle være fulde af Taknemmelighed og Haab; dette vil opmuntre os paa Veien; det vil gjøre vor Bane klar og sætte os istand til at gaa let gennem denne trættende Verdens Trængsler.

O, at have et Hjerte til at prise Herren! At have en frimodig, lykkelig og villig Lydhighed! O at vi maatte være istand til at fryde os ikke blot i Medgang, men ogsaa naar Livets Bølger bruse! Maatte vi have den samme tillidsfulde Aand, som Propheten havde, da han udbrød: „Omend Figentræet ikke grønnes, og der er ikke Frugt paa Vinstoffene, om Olietræets Frugt slaar feil, og ingen af Agrene give Grøde; om man skiller Faarene fra Stien og der ikke skulde være Oxne i Staldene, (det er, om end alle de jordiske Betsignelsers Strømme udtørres) dog vil jeg være lystig i Herren; jeg vil fryde mig i min Saligheds Gud.“ (Hab. 3, 17. 18.)

I Sandhed, den Christne kan være lykkelig — meget lykkelig. Dog vil hans Lyksalighed være ufuldkommen her, det er en Lyksalighed blandet med Prøvelser; men der er en tilkommende Verden, et Forjættelsens Land med Fred for Guds Folk, en Verden useet, men dog virkelig. I den Verden vil der ingen bedrøvede være — ingen Taarer ville væde Kinderne — ingen Rynker være paa Panden. I den Verden bor vor Herre; og „for hans Ansigt er Mættelse af megen Glæde, liflige (Værelser) ved hans høire Haand evindelig.“ (Ps. 16, 11.)

Tro ikke at vort Arbeide der vil blive en Ledig-

gangens Gjerning; nei, det vil blive fuldt af uophørlig Virksomhed. „Hans Tjenere skulle tjene ham.“ Vi kunne ikke sige, hvad vor Tjeneste skal blive i den lykkelige Verden; men uden Tvivl er der et Arbeide at udføre i Kirken hist oppe, saavel som i Kirken paa Jorden. Vi maa ikke tro, at et Menneskes Virksomhed er til Ende, naar han forlader Verden. Dersom Kristus har Beskjæftigelse for sine Tjenere her, saa har han en høiere Beskjæftigelse for dem der — et helligere, lykkeligere, mere tilfredsstillende Arbeide; en himmelsk Gjerning vil beskjæftige os Dag og Nat. Er Guds Tjeneste en Glæde for os nu, saa vil den ogsaa blive det da, blot i en tusind Gange større Grad. Mandelig Forening, Pris, at komme frem for Gud, at bøie vor Villie til hans, at gjøre ham til Behag; Hænder, Hjerte, Stemmer — alt virksomt i hans Tjeneste, dette vil blive vor Lykkelighed i Himmelen — dette vil blive vor frydefulde Beskjæftigelse i al Ewighed.

Vore Omgangsfæller ville ogsaa være hellige — en pletfri Flok, „toet i i Lammets Blod“ og „klædte i hvide Klæder.“ Og vi selv skulle ogsaa da være fuldkommen hellige; vi skulle være syndefri og derfor fri for Sorg; fulde af Kjærlighed, fulde af Us, vidende alle Ting. Her, paa denne Livets Sø, bliver den Christne tumlet op og ned og er nærved at omkomme i mangel en haard Storm; men i den stille Hvilehavn skal ingen Bølge naa ham, han skal være sikker i sin Herres Nærhed.

Gaa fremad da, min christelige Ven; „spørg om Veien til Zion med dit Ansigt vendt derimod.“ Lad

intet drage dig bort fra Salighedens Bei; nogle faa Prøvelser til, og saa kommer Belønningen. En liden Stund længere at bære Korset, og da skal du bære Kro-
nen; en haard Kamp eller to, og da kommer Seieren!
Hør hans Ord, der sidder ved Faderens høire Haand:
„Den som feirer, ham vil jeg give at sidde med
mig paa min Throne, ligesom og jeg haver
feiret og sidder hos min Fader paa hans Throne.“
(Aab. 3, 21.)

THE END

Salighedens Vei

eller

Raad til den Vakte.

Af

Ashton Crenden.

Oversat fra det Engelske.
Efter Originaludgaven i 136000 Expl.

Bergen.

Ed. B. Giertsen.

1869.

Salighedens Bei.

Hos Ed. J. Giertsen i Bergen er udkommen:

Goulburn, E. M. Christendommens personlige Til-
egnelse og Udøvelse. Betragtning-
er oversatte efter 5te engelske
Udgave af Karl Konow. Pris
54 ſj indb.

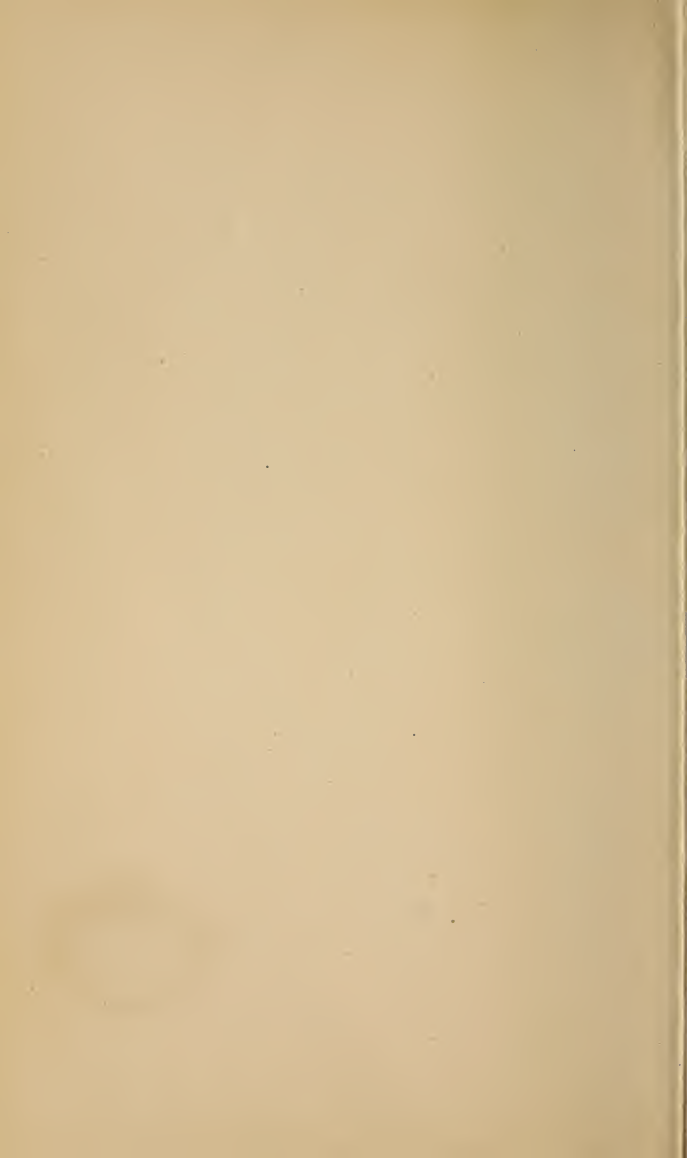
Janson, Kr. Soldatbofi elder forleides ein Kristen
skal fara aat, naar han vil vera
ein dugande Stridsmann syre Gud
og Riket hans. Pris 12 ſj.

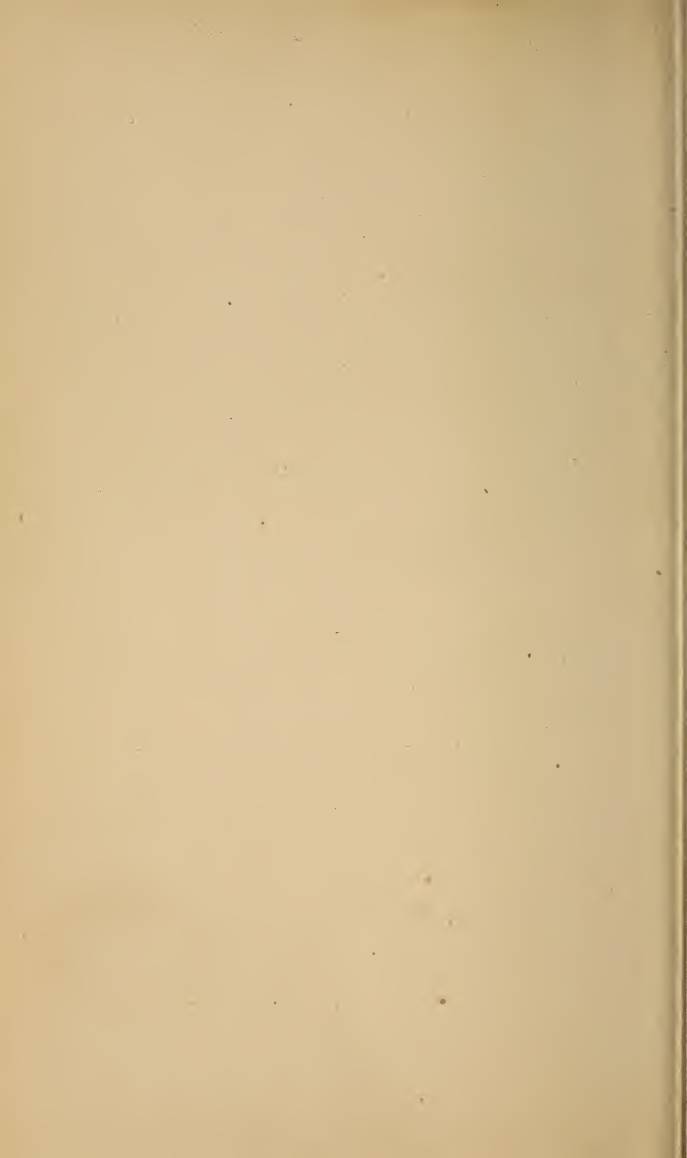
— Tri Preikor syre det norske Lands-
folket: (Syregangsmannen, Frel-
saren, Fylgesveinen,) Pris 12 ſj;
hver enkelt særskilt 4 ſj.

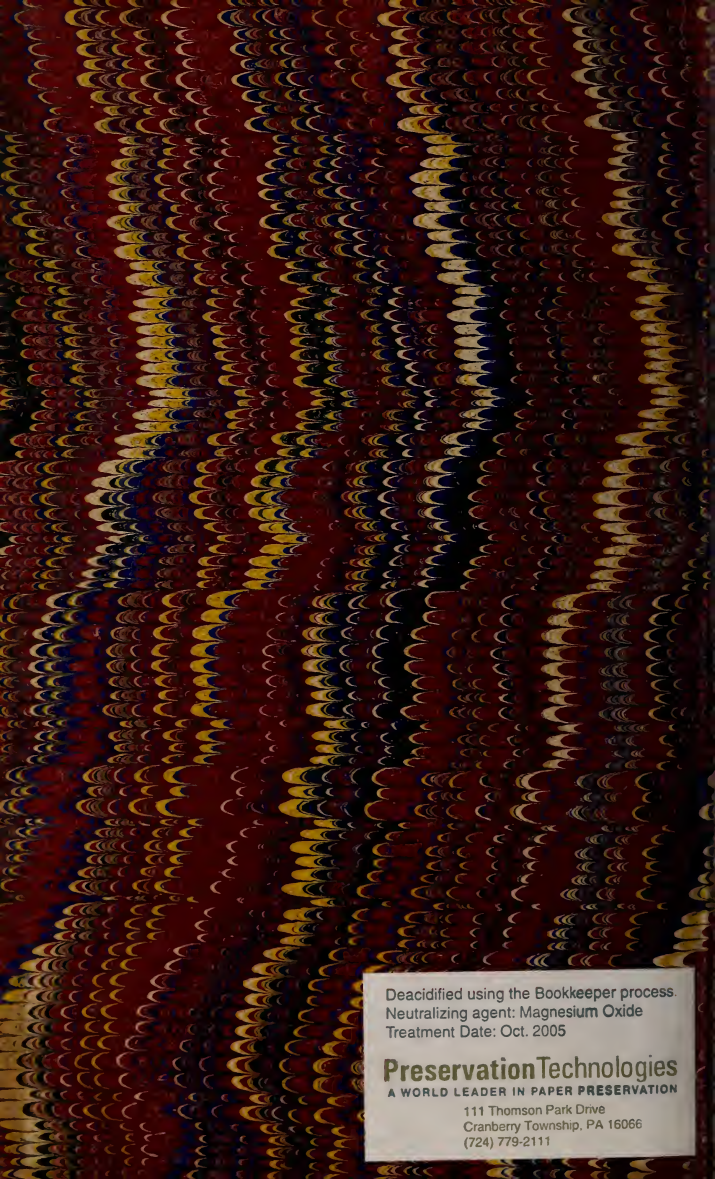
Rosenius, E. D. Fader vor, Betragtninger over
Herrens Bøn. Oversat fra Svenssk
ved E. M. Eckhoff, Sogneprest.
Pris: indb. 42 ſj, indb. i Shir-
tingsbind 66 ſj.

— De ti Guds Bud, oversatte fra
Svenssk ved E. M. Eckhoff, Sog-
neprest. Andet Dplag. Pris:
indb. 54 ſj, indb. Shirtingsbind
66 ſj.

Waldenstrom, P. Om Ungdommens farligste Fiende,
et Ord til Forældre og Lærere.
Oversat fra Svenssk. Pris 12 ſj.

Deacidified using the Bookkeeper process.
Neutralizing agent: Magnesium Oxide
Treatment Date: Oct. 2005

Preservation Technologies
A WORLD LEADER IN PAPER PRESERVATION

111 Thomson Park Drive
Cranberry Township, PA 16066
(724) 779-2111

LIBRARY OF CONGRESS

0 017 043 611 8

